

TMMOB

Şehir Plancıları Odası

Haber Bülteni

166 ISSN 1300-7300

Aralık 2005

www.spo.org.tr

e-posta: spo@spo.org.tr

ŞUBE ve GENEL MERKEZ GENEL KURULLARI SÜRECİ BAŞLADI

TRT ANKARA RADYOSUNDA
KORUMA KONUSUNDA BİLGİ
VERDİK 17

2006 YILI BÜTÇE KANUNUNA
KAÇAK YAPILARIN
AFFEDİLMESİNE YÖNELİK
HÜKÜMLER EKLENDİ..... 17

TASARININ SAKINCALARINI
TELEVİZYONDA DA
ANLATTIK 17

ODA DENETLEME KURULU
TOPLANDI VE RAPORUNU
HAZIRLADI..... 20

BÜRO TESCİL İŞLEMLERİ
VE MESLEKİ DENETİM
UYGULAMASINA YÖNELİK 2.
HİZMET İÇİ EĞİTİM SEMİNERİNİ
GERÇEKLEŞTİRDİK..... 20

E-BELEDİYEÇİLİK TOPLANTISI
YAPILDI..... 21

PLANLAMA DERGİSİNİN 2005/2
SAYISI YAYIMLANDI..... 23

PLANLAMA DERGİSİNİN 2005/3
SAYISI YAYIMLANDI..... 23

MÜELLİF YÖNETMELİĞİ
YENİDEN DÜZENLENDİ 24

YÜRÜTMENİN
DURDURULMASI KARARI
VERİLEN KIYI YÖNETMELİĞİ
DEĞİŞİKLİĞİ İPTAL EDİLDİ... 25

"PLAN MÜELLİFİNİN
GEREKÇELİ UYGUN
GÖRÜŞÜNÜN ALINMASI
ŞARTTIR" HÜKMÜNE İLİŞKİN
MAHKEME KARARI 25

ODAMIZ 2006 YILI OCAK
ŞUBAT MART AYLARI
TAHMİNİ GELİR VE GİDER
BÜTÇELERİ HAZIRLANDI..... 26

ŞUBELERDEN HABERLER

Bursa Şube
BURSA KENT MEYDANINA
KAVUŞUYOR 28

Ankara Şube
ANKARA'NIN ULAŞIMI VE
KENTE ETKİLERİYLE İLGİLİ
SEMPZYUM DÜZENLEDİK... 30

İstanbul Şube
ORHANLI, ÖMERLİ İÇME
SUYU HAVZASI İÇİNDE
YER ALAN TEPEÖREN 1.
2. VE 3. ETAP İMAR PLANI
DEĞİŞİKLİKLERİNE O DAMIZ
TARAFINDAN DAVA AÇILDI... 36

Odamızın 24. Olağan Genel Kurulu ve Seçimleri; çoğunluklu olarak 11-12 Mart 2006, çoğunluk aramaksızın ise **18-19 Mart 2006** tarihlerinde Ankara'da yapılacak.

24. Olağan Genel Kurul ile Genel Merkez Yönetim, Onur ve Denetleme Kurulu asıl ve yedek üyeleri ve TMMOB Genel Kurul Delegeleri yenilenecek ve Odamızı önümüzdeki dönem TMMOB organlarında temsil edecek üyeler belirlenecek.

Şube Kurulları ve Seçimlerinin takvimi ise şöyle:

Konya Şube	14-15 Ocak 2006 (çoğunluklu), 21-22 Ocak 2006 (çoğunluksuz),
Bursa, Çukurova, Samsun Şubeler	21-22 Ocak 2006 (çoğunluklu), 28-29 Ocak 2006 (çoğunluksuz),
Antalya Şube	28-29 Ocak 2006 (çoğunluklu), 04-05 Şubat 2006 (çoğunluksuz),
İzmir Şube	04-05 Şubat 2006 (çoğunluklu), 11-12 Şubat 2006 (çoğunluksuz),
İstanbul Şube	11-12 Şubat 2006 (çoğunluklu), 18-19 Şubat 2006 (çoğunluksuz),
Ankara Şube	18-19 Şubat 2006 (çoğunluklu), 25-26 Şubat 2006 (çoğunluksuz)

Üyelerimizin, Şube Kurulları ve Genel Kurul Toplantıları ile Seçimlerine katılımını bekliyor, yeni dönem adaylarımıza başarılar diliyoruz.

Gündem...

2004-2005 FAALİYETLERİ, SONRASI ve BEKLENTİLERİMİZ...

Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

Bir yandan bir yıl daha, diğer yandan bir çalışma dönemi daha biterken, yapabildiklerimizi değerlendirmenin ve yapılması gerekenlere işaret etmenin de tam zamanı. Yeni yılın Ocak-Şubat aylarında Şubelerimizin, Mart ayında Genel Merkezimizin genel kurulları ve yeni dönem seçimleri gerçekleşecek. Yoğun bir gündem rüzgarının kimi zaman önünde kimi zaman arkasında, verimli ve başarılı bir çalışma dönemini tamamlamakta olan bizler, Odamızın bu aylarda seçilecek gelecek dönem yönetimlerinin, meslek alanımız ile ilgili örgüt performansımızı [bulduğumuz noktadan] ileriye taşımaları konusunda bazı sorumluluklar taşıyoruz. Bu sorumluluklar, çalışma dönemimiz süresince amaç ve hede erimize ulaşmak üzere uyguladığımız eylem planımız ve yönetim anlayışımızın tüm örgütümüz ve meslek topluluğumuzca ortaklaşılmasını sağlamak ile başladı, bu birikimi devralacak yönetimleri oluşturacak adayları yüreklendirmek ve bilinçlendirmek ile sürüyor, yeni yönetimlerin izlenmesi, desteklenmesi ve denetlenmesi ile kuşkusuz devam edecek.

2004 yılının Mart ayında, Genel Kurulca vurgulanan konu ve sorunları izleyip çözüm geliştirmek üzere yönetim kuruluna seçildik. Her biri, çalışma dönemimizin başında belirlediğimiz amaç ve hede erimizle bağlantılı olmak üzere bir dizi eylem gerçekleştirdik. Bunların başlıcalarına değinip, değerlendirip, nasıl geliştirilmesi veya dönüştürülmesi gerektiği hakkında temel vurgular yapmayı da geleceğe ilişkin sorumluluklarımızdan sayıyoruz.

devamı 2. sayıfada

Kurumsallaşmamız ve örgütlenmemizin güçlendirilmesi ile ilgili hedeflerimiz için insan kaynaklarımızı, mekan olanaklarımızı ve teknik donanımımızı geliştirdik, güçlendirdik. Bu kapsamda, Oda Bilgi Sistemi'nin temellerini attık. Hizmetiçi eğitim seminerleri gerçekleştirdik. Odamızca verilen tescil ve mesleki denetim hizmetinin etkinliğini arttırmanın, üyelerimize kolaylıklar sağlamanın, bu hizmet kayıtlarından oluşan envanteri işleyip yorumlayarak meslek alanımızla ilgili yeni bilgi ve değerlendirmelere ulaşmanın yolu, ülkenin 35 noktasında verilen sözkonusu hizmeti standartlaştırmak ve eşgüdümünü sağlamaktan geçiyor. Oda Bilgi Sistemini tüm şube ve temsilciliklerimizde, özellikle mesleki denetim görevlilerimiz ve çalışanlarımızca kullanılır hale getirmek ve hizmetiçi eğitim seminerlerini düzenli olarak devam ettirmek, bu nedenle hayati bir öneme sahip.

Odanın teknik altyapısı ile ilgili güçlendirmelerin önemli ayaklarından birini, kütüphanenin yeniden düzenlenmesi, yayın kayıtlarının bilgisayar ortamına aktararak bir kütüphanecilik yazılımında tutulması ve kullanıma açılması oluşturdu. Odamız kütüphanesinin meslek alanımıza özgü bilgi ve belgeleri içeren bir ağırlık kazanmasının, böylece standart bir kütüphane işlevinin ötesinde uzmanlaşmasının, ileri aşamalarda internet ortamında yararlanılabilmesinin altyapısı geliştirilmeye devam edilmeli. Bilgi-iletişim olanaklarımızın dış dünya açıldığı web üzerinde geliştirme çalışmalarına ise sınır tanımamak gerekir.

Örgüt birimlerimiz ve meslek topluluğumuz için gündemlerimiz ve faaliyetlerimiz hakkında bilgilendirme, iletişim ve etkileşimi düzenli hale getirmek üzere bültenimizi her ay, dergimizi yılda dört sayı olarak yayınlamayı başardık. Süreli yayınların yanı sıra süresiz yayınlar portföyümüze de çok değerli eserler kattık. Meslek alanımız ile ilgili gelişmeler ve Oda faaliyetleri hakkında, örgütümüzün hem sesi hem kulağı, hem görüntüsü hem de gözü olan yayınlarımızın okunma/yararlanılma yüzdesinin düşüklüğü halen düşündürücü olsa da, ne kadar geniş bir çevre tarafından beslenirse o kadar geniş bir çevre tarafından sahiplenilip, kullanılır hale geldiğini bu dönemde gördük. Dolayısıyla, yayınlarımızın oluşturulma sürecine tüm örgüt birimlerimizin ve akademik olsun olmasın tüm üyelerimizin katkısını arttıracak model denemelerini sürdürmek gerekiyor. Araştırmaya dayalı bilgi kadar, deneyime dayalı bilginin de meslek alanımızdaki değerinin farkındayız. Yayınlarımızın, bu anlamda en uzak duran, uygulamanın içindeki meslektaşlarımızca; bir planlama bürosunun tarihi, bir kentin planlama çalışmaları üzerine kurulu macerası, bir plancının meslek ve meslektaşları ile ilgili anıları gibi konularla zenginleştirilmeye ihtiyacı var.

Güncel konu ve sorunlarımız hakkında görüş geliştirmek ve çözüm üretmek amacıyla, başta Dünya Şehircilik Günü Kolokyumları olmak üzere, bilimsel toplantılar, sempozyumlar, yarışma, ödüllendirme ve söyleşiler düzenlemeyi, arttırarak ve geliştirerek sürdürdük. Komisyonlar aracılığı ile ve katımlı süreçlerle oluşturulan Odamız görüşlerini, açıklamalar ve raporlar halinde basın ve kamuoyu ile paylaştık. Bundan sonra etkin-

liklerimizin içerik ve katılım profiline masaya yatırılmasına, sorgulanmasına ihtiyaç var. Bir yandan yeni gelişmelerin ve dünyadaki uygulamaların izlenmesi, gündeme alınacak konuların önceliklerinin saptanması, sorunların tanımlanmasından çözümlenmesine uzanan süreçte bilimsel, yeni ve özgün bilgiye dayalı katkılarının alınabilmesi, diğer yandan bu nitelikteki katkılarının yalnızca akademik ünvanlı meslektaşlarımızdan değil, mesleğini farklı alanlarda icra eden üyelerimizden de alınabilmesi konusunda arayışların sürdürülmesi gerekiyor. Önemli dönemeçlerden geçen meslek alanımızda temel açılımları esas alan bir Kongre'nin de zamanı gelmiş görünüyor. Ayrıca, bir dizi etkinlik olarak tanımladığımız ve ilkinin Diyarbakır'da düzenlediğimiz Koruma Sempozyumları, gelecek dönemde de aday kentlerde gerçekleştirilmeye devam edecek. Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması konusuna verdiğimiz özel anlam ve değerin, her geçen gün bir parçası üzerinde yeni bozulma ve baskı süreçleri tanımlanan kentlerimiz özelinde geliştirdiğimiz koruma bilincinin; eğitimimiz, birikimimiz ve yasal düzenlemeler açısından yüklediği sorumluluğun pek çok eylem sahnesiyle, renkli ve yüklü ajandasıyla tanışacaksınız yakın gelecekte. Buna ek olarak, 9-12 Ekim 2006 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünün evsahipliğinde İstanbul'da gerçekleşecek 42'nci ISOCaRP (Uluslararası Şehir ve Bölge Plancıları Topluluğu) toplantısı için, Bölümün çağrısı üzerine Odamızca da uygun bulunan işbirliği çerçevesinde, Bölge Toplantıları düzenlenerek, tolumsal, ekonomik, kurumsal ve kültürel boyutları çerçevesinde bütünleşme ve bütünleşmemenin fırsatları ve çıkmazları bağlamında kentleri esas alan etkinlik teması doğrultusunda yerel sorun-çözüm önerileri ve katkılar alınacak. Dolayısıyla yeni dönem Oda yönetimini, uluslararası düzeyde bir etkinliğin paydaşı olarak ve bu etkinliğe ulaşacak yolda, alt etkinlikler dizisinden oluşan yüklü bir organizasyon görevi daha bekliyor.

Meslek alanı ile ilgili müdahale, yönlendirme ve geliştirme etkinliğimizi arttırmak en önemli amaçlarımızdan biriydi. Avrupa Birliği'ne katılım macerasının yeni bir aşaması olan müzakerelere başlayabilmek için tara ar arasında bu dönemde imzalanan çerçeve belgesinin öngördüğü uyum çabalarını da yansıtan ve tarihte eşi bulunmaz bir hız, yoğunluk ve biçimde gerçekleşen yasama çalışmalarını, bu amaç doğrultusunda mercek altına aldık. Kent ve kamu yönetimi, yapı, afet, planlama ve imar mevzuatlarına ilişkin bir çok düzenleme gerçekleştirildi. Ancak bu yeni yasal düzenleme arayışlarının bir kısmı, başlangıçta adı "Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Kanunu Tasarısı" olan, daha sonra "Yıpranan Kent Dokularının Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun" olarak adlandırılan Kanun gibi, kamuoyunca yeterince tartışılmaksızın çok kısa sürelerde yasalasip yürürlüğe girerken, bir kısmı İmar Kanunu Revizyonu gibi çok uzun süren tartışmalara ve uzlaşmalara karşın yasalasamadı. Her iki durumda da sürecin başından itibaren müdahil olarak, görüş ve önerilerimizi, itiraz ve çekincelerimizi her fırsat ve ortamda dile getirme, kayda

geçirme yolunu seçtik. Özellikle İmar Kanunu revizyonunun bir omurga/referans yasa olma niteliği ile, ilişkili diğer tüm yasaları da biçimlendirmesi gerektiğini, bunun yerine yapılan parçacı düzenlemelerin, bu yasanın ölü doğmasını, işlevsiz kalmasını hazırladığını ifade ettik. Bir başka durum, kruvaziyer limanlarda kamu yararına aykırı özel kullanımlara olanak sağlayan madde gibi bazı özel yasa maddelerinin, özelleştirmelerle ilgili genel düzenlemeler gibi bir torba yasa içine yerleştirilerek, oldu bittiye getirilmesi biçiminde çıktı karşımıza. İlk olarak bir yönetmelik düzenlemesi ile gerçekleştirilmeye çalışılırken Odamızca açılan dava sonucu Anayasaya, Kıyı Kanununa ve kamu yararına aykırı olduğu gerekçeleriyle yürütmesi durdurulan maddenin, bu kez yasalasması konusundaki karşı görüşlerimizi, işgal edilen tarım topraklarının belli bedel karşılığında kullanılması yoluyla kaçak kullanımlara af getiren “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu” hakkındaki karşı görüşlerimizle birlikte Sayın Cumhurbaşkanımıza aktarmaktan, bu yol ile de geri döndüremediğimiz süreci ve endişelerimizi bir açıklama yaparak basın ve kamuoyu ile paylaşmaktan başka yol kalmadı. Diğer yandan, yeni yönetmelik ve yönetmelik değişiklikleriyle ilgili olarak, hazırlayan idarelere ve değerlendiren komisyonlara sözlü ve yazılı olarak sunduğumuz görüşlerimizin dikkate alınmadığı, hatta görüşlerimize hiç başvurulmadan yayınlandığı ve yürürlüğe girdiği durumlarda, Gayrisihhi Müesseseler Yönetmeliği veya Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik değişikliklerinde olduğu gibi yargıya başvurma yolunu seçtik.

Kıscası yasama çalışmalarının takibi ile ilgili olarak, öncelikle idarelerin hız ve biçimsel yaratıcılıklarına karşı uyanık olmak, mesleğimizle ilgili mevzuatın sahip olması gereken bütünselliği gözden kaçırmamak, ortak özellikleri rant paylaşımı olan, planlamayı tahrip eden, ve mesleğimize saldırılar içeren düzenlemeler konusunda hızla ve temel ilkelerimize dayalı görüş ve öneri geliştirebilmek, itiraz, çekince ve endişelerimizi yasal dayanakları ile formüle edebilmek, bunları doğru yer ve zamanlarda savunabilmek, karşı çıkamadığımız durumda yargıya başvurma veya kamuoyunu uyarma-bilinçlendirme görevini tamamlamak, bu yanlışlara dayalı uygulamaların peşinde olmaya devam etmek konusunda kazandığımız tempodan ödün vermemek ve bu pratiği tüm örgüte yaymak gerekiyor.

Meslektaşlarımızın içinde yer aldıkları süreç, uygulama ve ortaya koydukları sonuç ürünlerin niteliğini yükseltmek, aynı zamanda iş ve istihdam alanlarını arttırmak amacıyla, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek üzere mesleki eğitim faaliyetlerine önem ve öncelik verdik. Bu kapsamda, Sürekli Eğitim Merkezini hayata geçirdik. Merkez, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, üniversite eğitimi ile edinilemeyen, ancak uygulamada gereksinim duyulan ve iş-istihdam olanaklarını doğrudan etkileyen, bilgisayar destekli tasarım ve coğrafi bilgi sistemleri konuları başta olmak üzere, çeşitli eğitim programlarına devam edecek. Yakın gelecekte, eğitim programlarının kapsamının gereksinimler doğrultusunda geliştirilmesi ve bu merkezin

mesleki gelişimi sürekli hale getirme hedefine yönelmesi gerekecek. Şehircilik hizmet türleri ile ilgili güncel gelişme ve gereksinimler ve yeni yasal düzenlemeler, Odamızın verdiği her tür hizmet açısından bu kapsam genişliğini ve bu yönelimi zorunlu kılıyor. Tarih, kültür, kimlik ve koruma, sağlıklaştırma-yenileme ve dönüşüm, imar hakkı aktarımı, afet ve risk yönetimi, kent sağlığı ve güvenliği, çevre ve enerji, altyapı ve ulaşım, gayrimenkul değerlendirme-ekspertizlik, stratejik planlama, proje yönetimi, ulusal ve uluslararası meslek hukuku ve uygulamaları, meslek etiği ve estetiği gibi derinleşmeye, uzmanlaşmaya veya disiplinlerarasılaşmaya işaret eden kavramlar, mesleki gelişim için sürekli eğitim programlarımızın ne kadar çeşitlenmesi gerektiği konusunda da fikir veriyor. Merkezimizin; dersler, kurslar, seminerler, atölyeler, konferanslar ve tüm bunların sonuç ürünlerinden, yayınlarından oluşacak birikimini, önümüzdeki dönemde kuruluş çalışmaları tamamlanması gereken Şehircilik Araştırmaları Enstitüsüne taşınması da bekleniyor. Bu Enstitünün öncelikle meslek alanında örgütlü çalışmaların bilgi-belge merkezi işlevini üstlenmesi, diğer yandan araştırma faaliyetlerini kolaylaştıran, araştırmacılarla, bunlara destek ve kaynak sağlayan tara ar arasında koordinasyon kuran bir merkez olması hede eniyor.

Odamızın, güncel gelişmeler karşısında eğitim sürecinde belirlediği eksikleri yukarıda örnekleri verildiği biçimde giderdiği gibi, akademik yetkilileri/sorumluları uyararak dikkatlerini çekerek ve öneriler sunarak, üniversitelerin/bölümlerin ders programlarında da giderilmesini sağlama görevi var. Bu nedenle, Üniversitelerin Şehir ve Bölge Planlama Bölümleri ile Odamız arasında bir İşbirliği Ön Protokolü ile kurulan ve sekreteryası Odamızca yürütülen, TUPOB-Türkiye Planlama Okulları Birliği; eğitim-öğretimde kalite ve yeterliliğin gereksinimlere uygunluğunu, gelişimini ve dünya standartlarında kabul görmesini sağlayacak ortak çalışmaları önümüzdeki aylarda başlatmalı. AB uyum sürecinde hizmetlerin serbest dolaşımı ile mesleki yetkinlik ve yeterliliklerin düzenlenmesi, tanınması, belgelendirilmesi anlamındaki düzenlemelerin de bu kapsamda gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi gerekiyor.

Meslek alanımızda üretilen işlerin kalitesini yükseltme amacından yola çıkan yukarıda saydığımız faaliyetlerden önce, bu işlerin hukuka ve meslek ilkelerine uygunluğunu kamu adına denetleme görevi bulunan Odamıza ulaşan şikayetlerdeki, inceleme ve soruşturma gerektiren iş ve işlemlerdeki artış kaygı verici. Meslektaşlarımızın olduğu kadar, çeşitli kurumların ve yetkisi bulunmayan mesleklerle mensup şahısların da sorumlusu olduğu bu konularla ilgili izleme ve uygulamaların, bu dönem olduğu gibi gelecek dönemde de titizlikle sürdürülmesi önemli. Hatta şikayet konusu işlerin önüne, planlama faaliyeti tamamlanmadan geçebilmek ve bunların tesbitini tesadüf ere bırakmamak için, denetim bilincinin örgütten üyeye doğru yaygınlaştırılması gerekiyor. Bu büyük projenin ilk adımını, yıllardır ihtiyaç olarak tanımlanan, ancak üzerinde uzlaşılması

en zor konulardan biri olan mesleki etik ilkelerinin belirlenmesi ve benimsenmesi oluşturuyor. Bu ilkeler, meslek alanımızda bir faaliyetin veya görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti ve halka hizmet bilinci ile kamu yararını esas almak, buna karşılık görev ve yetkileri şahsi yarar sağlamak amacıyla kullanmamak ve çıkar çatışmasından kaçınmak, dürüstlük ve tarafsızlığı korumak, amaca bağlı kalmak, bilgi ve hesap verme sorumluluğu duymak, saydamlık ve katılımcılığı sağlamak, hizmet standartlarına uymak, savurganlıktan kaçınmak, saygınlık ve güven oluşturmak gibi konularda, üzerinde uzlaşabileceğimiz tanımlar geliştirebilirsek ortaya çıkacak. Diğer yandan; yasal düzenlemelerin meslektaşlarımıza ve örgütümüze verdiği yetkiyi kullanmak anlamında, Belediye Meclis toplantılarına, Koruma Kurulları toplantılarına katılmak gibi, Büyükşehir Belediyelerinin sürdürmekte olduğu üst ölçek planlama çalışmalarına, İl Özel İdarelerince yürütülmeye çalışılan planlama çalışmalarına Odanın müdahil olması gibi kurumsal takiplerden de vazgeçilmemesi gerekiyor.

Kurumsal takip ve tepkilerimizin bir başka sahnesini de, yukarıda yasal düzenlemelere ilişkin deneyimimizin bir kısmında da sözü geçen davalar oluşturdu ne yazık ki. Bir plana, bir idari işleme ya da bir yasal düzenlemeye ilişkin itirazlarımıza olumlu yanıt alamadığımız zaman, son çare olarak yargıya başvurmak durumunda kaldık. Meslek alanımızda hak mücadelemizin bu sahnesi, hızla artan sayıda örneklerle, Odanın önemli ve değerli bir birikim alanını oluştururken, giderek daha yoğun, kapsamlı ve uzmanlaşmış bir hukuk hizmeti alımını da zorunlu hale getirdi. Dolayısıyla bu dönem yeni hukuk danışmanlarıyla çalışmaya başladı ve izleme, yorumlama, reaksiyon yeteneğimizin hızla geliştiğini gördük. İlerideki dönemlerde odanın kalıcı bir organı haline dönüşmesi dahi gerekebilecek olan hukuk biriminin yorumlarını, gündemimizdeki her konuya yaklaşımın bir boyutu, ölçütü olarak görmek, proaktif tepkiler üretilmesi açısından yararlar var.

Meslek alanımız açısından çok önemli kazanımlar getiren iki yasal düzenlemenin uygulamaya girmesi de bu dönemde gerçekleşti. Odamızın, hazırlık aşamalarından bu yana etkisi ve katkısı bulunduğunu övünerek dile getirebileceğimiz bu düzenlemelerden biri, 2004 yılı Temmuz ayında yürürlüğe giren, 5226 ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, diğeri ise 2006 yılı Ocak ayında yürürlüğe giren, Plan Yapımını Yüklenecek Müelli erin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik. Yetki ve sorumluluklarımız açısından kapsadıkları olumlu yenilikleri açıklamalarımızda ve yayınlarımızda yer verdiğimiz değerlendirmelerimizden ve bunları tanıttığımız, tartıştığımız etkinliklerimizden izlediğiniz ve izlemeye devam edeceğiniz Koruma Kanunu konusunda, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile, Müellif Yönetmeliği konusunda ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile uzun süredir devam eden görüş alış verişlerimizde, mesleğimizin gereklerini ve meslektaşlarımızın haklarını, sorumluluklarını iyi ifade edebildiğimizi

düşünüyoruz. Başlatılan bu çalışma ve çabaların, bundan sonra sözkonusu yasal düzenlemelerin tanıtılması, özümstenmesi, doğru uygulanması ve en önemlisi genelde planlama sürecinin özelde ise koruma amaçlı planlama sürecinin, klasik imarcılık anlayışının ötesine geçen gereklerinin en iyi şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla devam ettirilmesi gerekiyor.

Kentsel yaşamın karmaşılaşan ve sorunları çeşitlenerek artan kurgusu, meslek alanımızın eğitim sürecinden uygulama sürecine, çözüm ölçeklerinden çözüm modellerine, yasal boyutundan örgütlenme boyutuna, mesleğimizin gelişmesini ve derinleşmesini zorlayan, dolayısıyla iş ve sorumluluk alanımızı genişleten ve dönüştüren bir dinamizme sahip. Bu dinamizm, kendi alanında yeni açılımlar yakalayamayan bazı disiplin mensupları açısından iştah kabartan ve pay alınması gereken bir pasta olarak somutlaştırılabilir. Bu değerlendirmeyi kendi meslek tabanına makul göstermenin yolu da mesnetsiz ve şövenist sataşma ve saldırılardan geçebiliyor. Yandaş toplayıp, saldırı mevzilerini genişletmek adına, kendi meslek alanlarını tarifleyen yönetmeliklere haddini aşan ve yetkilerimizi gaspeden maddeler yazılabilir, zorlama gerekçelerden oluşan dava dilekçeleriyle/girişimlerle yasal haklarımız elimizden alınmaya, bu hukuksuzluğun hüküm sürdüğü söylemlerle her tür platform galeyana getirilmeye çalışılabilir.

Kimisi, bazı boyutlarıyla bilimsel bir tartışmanın konusu olabileceken, çoğu, dar bir meslek şövenizminin ürünü olan bu iddialar, bazı tutucu ortamlar dışında akademik ve mesleki çevreden destek bulamadığı gibi, tarafımızca da akla, bilime ve yasalara uygun biçimlerde reddediliyor. Ancak haklılığımızın tüm çevrelerce kabul gördüğünden ve göreceğinden emin olduğumuz bu mücadeleden çok daha önemlisi, meslek alanımızı bir başka meslek alanının sınırlarına hapsedmeye ve bir alt disiplin gibi görmeye çalışan sözkonusu yaklaşımdan en çok zarar görebilecek olan yine kentlerimizin ve kentsel yaşamın kendisi olduğu gerçeğinden hareketle, enerjimizi daha yararlı işlere yönlendirebilmek. Dolayısıyla savunmamızı ve karşı duruşumuzu; birkaç saldırgan ve yetki sığığında değil, kent ve kentlinin sağlığını, güvenliğini, geleceğini tehdit eden gelişmelere, kamu yararını, kentlerin planlı gelişimini, eşitlik ve adalet ilkelerini zedeleyen düzenleme ve uygulamalara ve bunlara dayalı olarak planlama kurumunu ve plancıları işlevsizleştirilmeye yönelik girişimlere karşı sürdürüyoruz, sürdüreceğiz.

Çalışma dönemimiz süresince yukarıda ana hatlarına ve en önemli konu başlıklarına değindiğimiz, bundan sonra da yeni dönem yönetim kurullarının nasıl izlemeleri ve ileriye götürmeleri gerektiği konusunda bazı yöntem, yönelim ve yaklaşımlarına işaret ettiğimiz bu görevleri, Danışma Kurulları, Örgüt Toplantıları, Genel Merkez-Şube ortak toplantıları yaparak, bilgi ve görüş alış-veriş akışını sürekli canlı tutarak birlikte yürüttüğümüz; örgüt birimlerimize, üyelerimize ve üst örgütümüze şimdiden teşekkür etmek istiyor, başarılı bir yeni yıl ve yeni çalışma dönemi diliyoruz.

KENT PLANLAMA ve KORUMA ETKİNLİKLERİ KAPSAMINDA KORUMA SEMPOZYUMU'NUN ARDINDAN

Kent Planlama ve Koruma Etkinlikleri kapsamında 24-26 Kasım 2005 tarihlerinde Diyarbakır'da gerçekleştirdiğimiz "Prof. Dr. Gönül Tankut" anısına Koruma konulu Sempozyuma Bültenimizin bu sayısında Dosya Konusu olarak daha ayrıntılı ve geniş yer vereceğimizi bildirmiştik. Yakın tarihte yayınlanması hedeflenen kitabı ile ilgili çalışmaların da sürdüğü Sepozyumun; oturumları, tartışma bölümleri, panel ve sonuçlarına ilişkin geniş bir özeti, izleyen sayfalarımızda sunuyoruz.

Açılış Konuşmaları

Sempozyumun ilk günü açılış konuşmaları ile başladı. Odamız Genel Başkanı Erhan Demirdizen, TMMOB adına TMMOB Yönetim Kurulu Üyemiz Remzi Sönmez, Çekül Vakfı adına Gökhan Kılınçkiran, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü adına Müdür Yardımcısı Yalçın Kurt ve Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir açılış konuşmaları yaptılar.

Demirdizen, şehir plancılarının koruma konusuyla ilgili çalışma ve faaliyetlerin içinde her zaman yer almakla birlikte, bütüncül bir değerlendirme yapmalarının önemli bir gereksinim olduğunu dile getirdi. Yeni Koruma Yasası'nın getirdiği misyon ile meslek alanımızda koruma amaçlı imar planları sınırlarının ve plan müellifliği sorumluluğunun ötesine geçilmesi gerektiğinin altını çizdi. Yine meslek alanımızca tartışmaya açılan yeni kavramların, koruma konusunun ölçeğini yapı olmaktan çıkardığını, yalnızca özgün haline yakın bir duruma getirerek yeniden yaşamını sürdürmekten fazlasını sağlamayı öngördüğünü ifade etti. Ülkemizde son 15-20 yıllık geçmişte koruma konusunda karşılaşılan temel sorunun, korunması gereken alanların en yoksul kesimlerin kullandığı alanlara dönüşmüş olması olduğunu açıkladı. Dolayısıyla korunması gerekli alanı bir bütün olarak kavramanın, sosyal yapıyı bu sürecin parçası

haline getiren, alan yönetimini katılımcı araçlarla gerçekleştiren yaklaşımın ve bu karmaşık sorunun çözümünde, eğitim altyapısı bu yönde biçimlenen şehir plancılığı mesleğinin ve disiplinlerarası çalışmanın önemine değindi. Klasik imar planlama çalışmalarının gelişme, kalkınma ile ilgili hedefler üzerinden yürütülmesi, doğal ve tarihi değerlerin ise koruma kurulları eliyle korunması gibi ikili ve birbiriyle çatışıyor görünen anlayışın değişmesi gerektiğini, korumanın planlama ile mümkün olduğunu, kentin gelişme ve kalkınma yönündeki tercih ve hedefleriyle koruma konularının buluşması, birlikte ele alınmasının gerektiğini dile getirdi.

Sönmez ise sözlerine, bu toplantının Diyarbakır gibi uygarlık tarihinin başlıca mekanlarından birinde ve koruma konusuna değerli katkıları bulunmuş hocamız Gönül Tankut anısına yapılmasının önemli olduğu ile başladı. Sönmez konuşmasında, tercihlerini, bilim ve teknolojinin halkın yararına kullanılması yönünde yapmış 50 yıllık bir örgüt olarak TMMOB'nin, mesleki alandaki görüş ve çözüm önerilerini, kendi üyeleriyle olduğu kadar kamuoyu ile tartıştığını, böylece hem üyeleri hem de toplum için dayanışma, geliştirme ve eğitime işlevlerini yerine getirdiğini, bu tür toplantıların bu amaçlara da hizmet ettiğini dile getirdi. TMMOB'nin, Odaların ve Odamızın, genel olarak çevre ve özel olarak tarihsel ve kültürel çevrenin korunması yönünde görüş ve mücadele geliştirdiğini, sağlıklı ve güvenli yaşanabilir kentsel çevrelerin oluşumu yönünde çalışmalarını sürdürdüğünü ifade etti. Gündemimizde, korumanın karşısında

kentlerimizi talana ve çarpık yapılaşmaya açan kararların, bunların sonucu olarak yoksulluk, göç ve çatışmalara uzanan tahrip edici unsurların yer aldığını, İstanbul'daki gelişmelerin, Diyarbakır'daki sorunların bunun örneklerini oluşturduğunu açıkladı. Yeni Koruma Yasası bu sorunları aşmak için olanaklar tanımlarken, Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması gibi belli alanlarla sınırlı özel yasal düzenlemelerin koruma kurullarının "bypass" edilmesi gibi tehlikeler içerecek şekilde çelişkiler yarattığına dikkat çekti.

Yoğun gündemi nedeniyle etkinlikte bulunamayan Çekül Vakfı Başkanı Metin Sözen'in mesajını Kılınçkiran okudu. Mesajda, gündemimize girmesinden yarım asır sonra özgün özelliklerle yüklü Diyarbakır'da "koruma" konusunda yapılan toplantının herkes için önem taşıdığına, bölgede kentsel kimliğin, doğal ve kültürel varlıkların korunması için bilinç eğrisindeki görünür yükselmenin, geniş kesimlerin birlikteliğinin yararına, korunması gereken varlık ve değerlerin yaşatılması sürecinde son yasal düzenlemelerle birlikte doğru ellerde doğru uygulamalarla kentlerin eski yeni hemşehrilerine ulaşma başarısına değiniyordu.

Kurt konuşmasında, koruma planları ve koruma mevzuatı konusunda en deneyimli bakanlık olarak, uygulamalardan çıkarttıkları dersler bulunduğunu, koruma konusunun tescilden

ibaret olmadığı, yirmi dört saat yaşayan bir kavram olması gerektiği sonucuna vardıklarını, bunun için de bu çok yönlü konunun tüm taraf ve uzmanlarının birlikte çalışması gerektiğini anlattı. Yeni yasal düzenlemelere bu bakış açısıyla gidildiğini ve tüm kesimlerin desteğinin alındığını ifade etti. Yasanın pek çok yeni kavram yanı sıra finansman sorunlarına çözüm getirdiğine, kısa süre önce yürürlüğe giren yönetmelikle de, bu konudaki mal ve hizmet alımlarında KDV muafiyetinin getirilerek %18 öz kaynak sağlandığına, Toplu Konut İdaresi kredilerinin ve emlak vergilerinin %10'unun kültür varlıklarının korunmasına ayrıldığına dikkat çekti. Kurt ayrıca bu toplantının Diyarbakır'da yapılmasının, bu kentteki koruma planlaması sürecine katkıları nedeniyle sevindirici olduğunu, Bakanlık olarak destek ve katkılarını sürdüreceklerini dile getirdi.

Baydemir, bu toplantının yöneticisi olduğu kentte yapılmasından duyduğu memnuniyeti ve heyecanı paylaşmak istediğini, belediye öncülüğünde yürütülecek koruma amaçlı planlama çalışmasının "start"ını böylece verdiklerini, etkinliğin tüm taraflarının bu çalışmanın ana aktörleri olması çağrısını dile getirdi. Kentlerin toplumların belleği olduğunu, kentsel sürdürülebilirliği gerçekleştiremeyen toplumların belleği olmadığı için gelecekte rol ve söz sahibi olamayacaklarını belirtti. Diyarbakır'ın dünyanın hiçbir yerinde eşi bulunmayan tarihi ve kültürel hazinelerini korumak ve geleceğe taşınmanın milletvekili, vali, belediye başkanı, oda başkanı olmanın ötesinde insan olmanın sorumluluğu olduğunu vurguladı. Korumanın karşısındaki engelin bilinç olduğunu, tenceresi kaynamayan, suyu akmayan, yoksulluk ile boğuşan insanları, koruma edebiyatı yapmak yerine ihtiyaçlarını gidererek, alternatif yaşam şansı sunarak bilinçlendirmenin mümkün olabileceğini ifade etti. Baydemir konuşmasında, Büyükşehir ve Sur Belediyesi işbirliği ile yürütülen projelerden, sur içinde temizleme ve sokak sağlıklılaştırma çalışmalarından söz etti, Mezopotamya uygarlıklarını ortaya çıkaracak bir laboratuvar çalışmasını Diyarbakır'da başlatmak üzere katılımcılara çağrısını yineledi.

İlk Gün Oturumlar

İlk gün, "Tarihi, Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması ve Planlama" başlıklı ilk oturum, Tarık Şengül yönetiminde başladı. İlk konuşmacı, İTÜ Mimarlık Fakültesi ve Restorasyon Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi, ICOMOS Türkiye Başkanı, Nur Akın, 1973'de çıkan Eski Eserler Yasası'ndan bu yana 2863, 3386 ve son olarak 5226 sayılı Yasalarla, Türkiye gibi olağanüstü zenginlikleri olan bir ülkede önemli adımların atıldığını, tek yapı ölçeğinde korumanın sorunlarından çok uygulamada ortaya çıkan koruma planlaması sorunlarını aşmak üzere, Batı uygulamalarının perfeksiyonuna ulaşan aşamaların kaydedildiğini dile getirdi. Tarihsel çevrenin bir bütün olarak korunması anlamında Fener Balat örneğinin önemli ve belki de ilk örneklerden olması nedeniyle önemine değindi. 1998 yılında hazırlıkları başlatılan bu sağlıklılaştırma projesine konu olan alanın tarihsel

özelliklerine, kimliğine, sosyal yapısının sağlıklılaştırılma ihtiyaçlarına, UNESCO ve Avrupa Birliği desteğine, proje ekibinin ulusal ve uluslararası uzmanlardan oluşan yapısına değindi. Yapılan analizleri, ortaya konan gereksinimleri, istekleri, risk ve olanakları anlattı. Uygulamada rol alan paydaşları, paydaşlar arasında iletişim sağlayan yayın faaliyetlerini, katılımı arttırmak için izlenen stratejileri aktardı.

İkinci konuşmacı, GAP Kültürel Mirası Geliştirme Programı Eş Direktörü Gökhan Menteş, GAP Bölgesinde Kültürel Mirası Geliştirme Programı'nı anlattı. Finansmanı Avrupa Birliği tarafından desteklenen, T.C. adına GAP Bölgesel Kalkınma İdaresi'nin yararlandığı, yüklenici konsorsiyumun liderliğini Çekül Vakfı'nın yaptığı, kendisinin de içinde yer aldığı Şanlıurfa'da yerleşik teknik ekip tarafından yürütülen ve 9 ili kapsayan projenin 4 yılda tamamlanacağını, bölgenin ekonomik ve sosyal koşullarını iyileştirmeyi hedeflediğini, bu genel amaca hizmet etmek üzere kültürel mirasın korunmasını ve kültür turizminin geliştirilmesini öngören bir planlama çalışması yaptıklarını aktardı. Bu amaçla adına Entegre Stratejik Eylem Planı (ESEP) dedikleri bir planın hazırlanmasını, çok geniş bir kesimi kapsayan plan ortaklarıyla birlikte gerçekleştirdiklerini ifade etti. Programın iki bileşeni bulunduğunu, hibe programı olarak uygulanan ilk bileşen kapsamında 12 milyon Euro tutarındaki kaynağın bölgedeki projelere dağıtılması işini yönettiklerini, ikinci bileşen kapsamında ise bakanlıkların ilgili birimlerinin yanı sıra valilikler, belediyeler, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve KOBİ'lerin sahiplenmesini sağladıkları, kültürel mirasın korunması ve turizmin geliştirilmesini amaçlayan bir planlama çalışması yürüttüklerini belirtti. Bu çalışmalar kapsamında yapılan araştırmalara göre bölgenin kapasitesi ve potansiyelleri hakkındaki tespitleri aktardı. Projenin katılım sürecinin, amaçlardan hedeflere, hedeflerden stratejilere ve eylemlere giden sistematik yönteminin, özgün yönlerini oluşturduğundan söz etti. Ayrıca uygulamayı gerçekleştirecek bölgesel düzeydeki yeni yapılanma önerilerini anlattı.

Üçüncü konuşmacı, Dokuz Eylül Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Hüseyin Çırak, sunuşuna

planlama alanının en çok tartışılan kavramlarından biri olarak korumanın içeriği, çok yönlü ve interdisipliner bir eylem alanı olması, amaçları, araçları, kendini yenilemeye çalışan ülkemiz planlama sistemi içindeki yeri ve kapsamı hakkındaki açıklamalarla başladı. Daha sonra, koruma amaçlı imar planlaması bağlamında deneyimlere dayanan değerlendirmeler yaptı. Pratikte yasal ve örgütsel çerçevenin tanımlanmasının ardından, plan hazırlama ve uygulama süreçlerinde karşılaşılan sorunlar ve geliştirilebilecek öneriler ile son olarak katılım süreçlerine ilişkin değerlendirmelerini aktardı.

Dördüncü konuşmacı, Dokuz Eylül Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünde Araştırma Görevlisi Ayşegül Atınörs, koruma çalışmalarında toplumsal katılımın sağlanması sürecinde tarih bilincinin geliştirilmesinin önemi üzerine bir sunuş yaptı. Tarihsel çevre korumanın ardında sorunlara kaynaklık eden tarihin ne olduğu, nasıl tanımlandığı gibi konularla, geleneksel tarih anlayışına karşı geliştirilen eleştiriler ve yeni tarih yorumlarının koruma alanına katkıları olup olmayacağı konularında değerlendirmelerini aktardı.

Beşinci konuşmacı Dokuz Eylül Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Hayat Zengin Ünverdi, koruma eylemleri açısından yeni sorunlarla karşı karşıya kalmanın, tüm planlama eylemleri açısından yeni çözüm arayışları üretme zorunluluğunu da beraberinde getirdiğini, modern ve post modern kuramsal yaklaşımların bulunduğu bir potansiyel alanda yeni uygulamaların kurgulanabileceğini öne süren açıklamalar yaptı. Bu önermeler ışığında Muğla'nın doğal, tarihsel ve kültürel birikimi hakkında bilgiler verdikten sonra, koruma uygulamalarını, doku ve yapı koruması örneklerini değerlendirdi.

İlk oturumun son konuşmacısı Kemal Kutgün Eyüpgiller, koruma ve turizm ilişkisine ilişkin sunuşunda, turizmin ve kültürel turizmin tarihi hakkında bilgi ve açıklamalardan sonra, 20. yy'da turizm odaklı faaliyet ve işlevler nedeniyle kimi zaman kültür varlıklarının göz ardı edilmesi, korunması gerekli yapılarda yüklenmeye bağlı bozulmaların olmasının sık rastlanan sonuçlardan olduğuna değindi. Bu dönemin olumsuz sonuçları yaşandıktan sonra turizm ve kültür mirası arasındaki

etkileşimi, zarar verici unsurlardan koruma amaçlı uluslararası anlaşma, sözleşme ve tüzüklerin gündeme geldiğinden söz etti. Kültürel turizm tüzüğü hakkında verdiği bilgiler ışığında Türkiye gibi binlerce yıllık birikimi olan ülkelerde kalkınma ve koruma dengesinin duyarlılıklarını dile getirerek sözlerini tamamladı.

Oturumun tartışma bölümünde salondan katılmak isteyenlere de söz verildi. Bu bölümde söz alan Ömer Kırıl, Avrupa Birliği gibi fon sağlayan kuruluşların bir yandan siyasi, mali ve kurumsal sürdürülebilirlik istediğini, diğer yandan %90 karşılıksız kaynak dağıtarak planlamayı engellemek biçiminde hatalara da sebep olabildiğini dile getirdi. Oturum Başkanı Tarık Şengül de, oturumda sunulan konuşmaların katılım modellerinin örgütlü olabilen kesimlerin katılımını sağladığını, geniş ve örgütsüz kesimin katılımı için bu modellerin bir sonraki aşamaya taşınması gerektiğini ifade etti. Zekiye Yenen ise, Fener-Balat projesinin esas aldığı alanda ağırlıklı olarak göç etmiş nüfusun, barınma gereksinimlerinin çözüleceği hayali ile yaşamış olduklarını, ancak bu proje ile beraber yapı sahipliğinde değişimlerin yaşanmaya başladığını, bu tip sorunların yeni ve uygulamada karşılaşılan sorunlar olarak gündemimizi oluşturduğu konusundaki görüşlerini ekledi.

“Yeni Yasal Düzenlemeler, Modeller ve Araçlar” başlıklı ikinci oturuma geçilirken programdaki bazı değişiklikleri duyurmak üzere söz alan Oda Genel Sekreteri Funda Erkal, oturumun başkanlığını Baykan Günay yerine Melih Ersoy’un yapacağını ve yine daha önce ilan edilen programda yer alan Emre Madran ve Nimet Özgönül’ün etkinliğe katılmadıklarını bildirdi. Kendilerinin bu konuda yazılı bazı açıklamaları olduğunu, bu açıklamalar üzerinden izleyenlerin bilgilendirilmesinin gerekli görüldüğünü ifade etti. Madran ve Özgönül’ün yazılarında bildiri başlıklarının bilgileri ve olurları dışında programda bu şekliyle yer aldığını, iki kişi tarafından bir bildiri sunulması şeklinde yine bilgileri ve olurları dışında bir belirleme yapıldığını ifade ettiklerini açıkladı. Kendilerine yazılı olarak açıklama yapıldığını da ekledi. Madran’la yapılan yazışmalarda kendilerine götürülen davet ve konuyla ilgili olarak kendisinin

olurunu alındığını, bu olurda da kendisinin, hem kültürel ve doğal değerlerin korunmasında ülkemizi başlatan çerçeve anlaşmalar konusunda bir sunuş yapabileceğini, hem de son yasal düzenlemelerin değerlendirilmesi konusunda bir sunuş yapılabileceğini ifade ettiğini aktardı. Özellikle çerçeve anlaşmalarla ilgili olarak, yayınladıkları bir kitaba da referansla bu değerlendirmeyi Nimet Hanımla birlikte yaptıklarını söylediğini ve sunuşu da birlikte yapabileceklerini yazılı olarak ifade ettiklerini bildirdi. Dolayısıyla, bu iki kişinin bu genel konu başlığı ile en genel ve geniş biçimiyle programa dahil edildiğini, böylece kendilerine, kendi istedikleri biçimde ve içerikte bir sunuş esnekliği sağlayacağını düşünüldüğünü ifade etti. Herhalde bir yanlış anlaşma olduğunun düşünüldüğünü, ancak hem kendilerinin değerlendirmelerinin, hem de etkinliği düzenleyenlerin değerlendirmelerinin bilgi olarak aktarılmasının yararlı bulunduğunu belirterek sözlerini tamamladı.

Oturumun başkanı Melih Ersoy açış konuşmasında, yeni koruma yasası ile getirilen yeniliklerin sadece koruma alanına değil, planlama alanına da öncülük edecek nitelikte hükümler içerdiğine ve bu hükümlerin bir kaçına özet olarak değindi.

Bu oturumun ilk konuşmacısı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Planlama Şube Müdürü Mehmet Gürkan, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununu, korumanın temeli olması açısından, tüm özellikleri ve yenilikleriyle tanıttı.

İkinci konuşmacı Ömer Kırıl, yeni yasal düzenlemeler kapsamında Koruma Amaçlı Planlamanın sürecini anlattı. Bu kapsamda sürecin yeni pek çok özelliğinden beşi üzerinde sunuşunu gerçekleştirdi. İlk olarak, planların yerel kalkınma boyutu geliştirilerek hazırlanması, ikinci olarak, uygulama sürecinin yeni finansal kaynaklara ve araçlara kavuşması, üçüncü olarak, halkın katılımını gerekli ve olanaklı hale getirmesi, dördüncü olarak, alan yönetimi modelleriyle yerel sahiplik oluşturmaya yönelmesi, beşinci olarak, süreç yönetimi anlayışı getirmesi konularında açıklama ve değerlendirmeler yaptı.

Üçüncü konuşmacı, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Restorasyon Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Güliz Bilgin Altınöz, yeni yasal düzenlemelerin modellerini ve araçlarını değerlendirmek

üzere belirlenen bu oturumda geleneksel koruma planlaması sürecinin kapsamı ve genel aşamalarından söz etti.

Dördüncü konuşmacı, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Restorasyon Bölümü Öğretim Üyesi Neriman Şahin Güçhan, oturumdaki konuşmaların bir devamlılık içerdiğini, kendisinin de biraz daha üst ölçekten bakan bir sunuş yapacağını, 5226 sayılı yasanın, koruma ve planlama alanının yeni yasal araçlarından bir tanesi olduğunu, kendisinin de diğer yasal araçları değerlendireceğini belirtti. İlk grup olarak kamu örgütlenmesinin yeniden yapılanmasını öngören düzenlemeleri, ikinci grup olarak koruma alanını dolaylı olarak etkileyen yasal düzenlemeleri, üçüncü grup olarak koruma alanını doğrudan etkileyen yasal düzenlemeleri anlattı.

Beşinci konuşmacı, Dokuz Eylül Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Emel Göksu, bu oturumda kendi konuşması için önemli bir altlık oluşturduğunu, yasal düzenlemelerin koruma alanına etkilerini kapsamlı olarak görmemizi sağladığını, kendi sunuşunda ise tersine yukarıdan aşağı inerek korumanın neyin içinde yer aldığına değineceğini, genel bir panorama içinde baktığımızda korumanın kazanımlarının nasıl tarif edilebileceğini değerlendireceğini ifade etti. Tarihsel süreç içinde kırılma noktalarını tarif ederek, koruma eylemlerinin bunlar içindeki yerini anlattı.

İkinci oturumun son konuşmacısı Faruk Göksu, yeni yasal düzenlemeler içindeki kökten değişikliklerin başında gelen imar hakları transferi kavramı çerçevesinde yeni yasada taşınmaz hak aktarımı uygulama aracının değerlendirmesini yapmak üzere söz aldı. Konuşmasına, Türkiye kentlerinin ve planlama sürecinin yeni bir döneme girmesi ile kentsel dönüşüm ve stratejik planlama adı altında tartışılmaya başlanan iki yeni kavramın, yıllardır bir araya gelemeyen iki sektörü, gayrimenkul ve finans sektörlerini hızla bir araya getirmesiyle, yaşanması olası dönüşümler ile başladı. Bu konudaki girişin ardından imar hakları aktarımının gereği ve uygulama önerileri ile sunuşunu sürdürdü.

Sunuşların ardından salondan katılımcıların soru ve görüşlerine geçildi. Koruma planlarının kentsel yerleşim alanlarını esas aldığı gibi bir izlenim edinildiği, kırsal alandaki tarihi ve kültürel mirasın nasıl korunacağı soruldu. Katılımla ilgili olarak plancının değil hazirunun karar vermesi konusunun açıklanması gerektiği, Dünya Bankasının anlayışı ile herkesin maliyete katılması anlamında bir katılımın değerlendirilmesi gerektiği konusunda sorular yöneltildi. Yıpranan kent dokuları ile ilgili olarak çıkan dönüşüm kanununun hangi ihtiyaç için gündeme geldiği, Kültür Bakanlığı'nın ne derece müdahil olabildiği, bu yasanın çıkartılması için gerekçe gösterilen Süleymaniye, Zeyrek gibi dokuların iyileştirilmesinde yoğunluk artırılan bölgelerdeki imar haklarının artışına karşılık bu bölgelere yatırım yapılması modelinin uygulanıp uygulanamayacağı, artırılan imar haklarının kente ve kamuya dönüşünün sağlanıp sağlanamayacağı, bu

konuda Bakanlığın belediye ile görüş alış veriş olup olmadığı soruldu. Belediyelerin bütçe personel gibi sorunları nedeniyle Bakanlık, Valilik ya da İller Bankasına başvurması durumunda söz konusu kurumların yasal düzenlemenin öngördüğü süreç planlamasını hazmetmiş durumda olup olmadıkları soruldu. İmar hakkı transferi konusunda bu hakkı alan ve veren alanların, korunacak alanlarla ilişkisi, korunacak alanın bu alış verişten elde edecekleri konusunda ve kamu yararına ilişkin daha ayrıntılı açıklama yapılması istendi.

Kıral, kırsal alanlarda koruma amaçlı imar planlarının il özel idaresi sorumluluğunda bulunduğunu, bunlar bünyesinde kurulabilirse KUDEB'lerin (Koruma Uygulama Denetleme Bürosu) bu sorumluluğu yerine getireceğini açıkladı. Katılım konusunda ise yeni yasanın tüm tarafları olduğu gibi, uluslararası sözleşmeleri de kapsadığına değindi. Diğer yandan İller Bankası ve benzeri kurumların hazmetme kapasitesinin de uzun dönemde yaratılacağını düşündüğünü ifade etti.

Güçhan, 5366 sayılı yasanın yıpranan kent dokularıyla ilgili bir dönüşüm yasası olmakla birlikte yalnızca sit alanlarını kapsamının eksiklik olduğunu, kentin yıpranan başka kesimleri de bulunduğunu, ayrıca bu yasanın 5226 ile çalışmadığını, kötü niyetle kullanılırsa her yasanın riskleri olabileceğini öne sürdü. Kurumların hazmetme kapasitesi ile ilgili soruya ise alt kademede uzmanların konuya hakim olduklarını, ancak üst düzeyde ne kadar hakim olup olmadıklarını bilmediğini ifade etti.

Gürkan, 5366 sayılı yasa konusunda kurulan komisyonlara Kültür ve Turizm Bakanlığından da üst düzey katılım ve temsil sağlandığını, yönetmeliklerin hazırlanması konusunda da İçişleri Bakanlığının yardım talebi üzerine destek verildiğini açıkladı. İstanbul'daki yapılması düşünülen kulelerin bulunduğu alan sit alanı dışında olduğundan, tarihi yarımada ile aralarında bir imar hakkı ilişkisi kurulacaksa prosedürü Belediye'nin takip etmesi gerektiğini vurguladı.

F. Göksu da, salondan yöneltelen sorulara yanıtında, imar hakkı aktarımının yönetmeliklerle ayrıntılı olarak belirlenmesi gerektiğini, kendimize özgü yöntemler geliştirmemiz gerektiğini,

yurtdışı örneklerle karşılaştırıldığında bizde imar planlarında verilen yoğunlukların o alan için verilebilecek maksimum yoğunluklar olmasının yarattığı sakıncalar ile bu yoğunluklara rağmen beklenen dönüşümlerin de gerçekleşmemesinin yarattığı sorunlara bir kez daha açıklık getirdi. Ayrıca, kent ölçeğinde olduğu gibi kentler arasında imar hakkı artırımının da gündeme geleceğine, yurt dışında örnekleri bulunduğuna işaret etti.

Günün üçüncü ve son oturumunu Remzi Sönmez yönetti. Koruma kurullarında görev yapan meslektaşlarımızın kurul deneyimlerini aktardıkları bu oturumda ilk konuşmacı, Diyarbakır Koruma Kurulu Üyesi Mustafa Oğuz Sinemillioğlu, koruma kurulu olgusunun gerek meslektaşlar, gerek kurul bünyesinde rol alan diğer disiplinler ve gerekse halk tarafından çok az bilinmesinin, buna karşılık çok önemli bir kurulda görev yapacak olmasının kendisini şaşırtan iki unsur olduğunu açıklayarak sözlerine başladı. Üst düzey yöneticilerin özel olarak takip ettikleri konularda dahi halihazır harita üzerine çizilmemiş, plan ve proje vasfı kazanmamış çalışmalar üzerinden kuruldan karar beklediklerini, tescil işleminin kolay yapıldığını, belediye ve diğer kurumların koruma ile ilgili bir politikaları bulunmadığından veya yetkilerini tam olarak bilememekten kaynaklı olarak uygulamada aksi sonuçlarla karşılaştığını dile getirdi.

İkinci konuşmacı, Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi, İstanbul I Numaralı Koruma Kurulu Üyesi, Zekiye Yenen konuşmasına, bu sempozyumu yerleşmelerin ilk ortaya çıktığı coğrafyada düzenlediğimiz için Odamıza teşekkür ederek başladı. Görev yaptığı kurulda 10 yıl boyunca karşılaştığı konuları metropoliten kent ölçeğindeki konular, sit alanları, münferit konular olarak üç gruba aydıktan sonra her biri ile ilgili örnekler verdi ve son grup üzerinde daha ayrıntılı durdu. Zaman kısıtı nedeniyle sorunların; kültür mirasından sorumlu taraflarla ilgili sorunlar, örgütlenmeden kaynaklı sorunlar ve mevzuattan kaynaklı sorunlar olarak başlıklarına değindi.

Üçüncü konuşmacı, İzmir II Numaralı Koruma Kurulu Üyesi Necati Uyar, 9-10 aydır yaşadığı deneyimin, ülkede konuyla

ilgili hızlı ve olumlu gelişmelerle üst üste düştüğünü, kurul deneyimleri ve yaşanan örneklerden yola çıkarak geçmişte kaynağın önemli bir sorun olduğunu, ancak yeni yasanın kaynak sorununu çözmekle birlikte, emlak vergilerine yüklenerek değil devletin kaynaklarından pay ayırarak çözmüş olmasının beklenmediğini, koruma için elde edilecek kaynağı ödeyenin, tahsilatını yapan kurumun, kasasında tutacak kurumun ve dağıtan kurumun farklı olmaları nedeniyle hangi projelerin öncelik kazanacağını bazı endişeler yaratabileceğini öne sürdü. Yasanın yürürlüğe girmesi sonrası ekip çalışması ile henüz karşılaşmadıklarını, kurulda karşılaşılan örneklerin çoğunun yasada tanımlandığı amaçla değil işveren şahısların münferit amaçlarıyla yapılmış planlar olarak gündeme geldiğini, Beypazarı örneğinde olduğu gibi turizm, kalkınma amaçlı koruma planlarının, yerleşmelerin kullanım kurgusunu tamamen değiştirip konut dokularından ticarete dönüşüm öngören planların bozulma riskleri içerdiğini, koruma kurullarının en azından sit alanlarında imar affı anlamına gelebilecek, kaçak yapılaşmanın korunması gibi bazı kararlara uzanan uygulamalarından söz etti.

Dördüncü konuşmacı, Erciyes Üniversitesi Yozgat Mühendislik Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi, Kayseri Koruma Kurulu Üyesi Yaşar Bahri Ergen, kurul deneyimlerini ya da yaşanan sorunları 5 başlık altında toplayarak, yasa ve yönetmeliklerin doğru iş yapanları yönlendirdiğini, yanlış işlerin mevcut yasal araçlarla engellenemediğini, yaptırımlarının yetmediğini, ikinci olarak özgün mimar ve malzeme tanımının günümüzde alternatiflerinin tanımlanmadığını, üçüncü olarak kurul üye sayısı ve kompozisyonundan kaynaklı sorunlar bulunduğunu, dördüncü olarak planlama ve plancının kurul yapısındaki önem ve önceliği ile ilgili konuları açıkladı.

Beşinci konuşmacı, Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi, Nevşehir Koruma Kurulu Üyesi Yüksel Dinçer, korumanın yasa ile yapılabilecek mekanik bir eylem olmadığını, meslek etiğinin yönetmeliklerle tanımlanamayacağını, kurullarda oy hesabı ile karar verilemeyeceğinin, her zaman oybirliği gerektiğinin, kurul üyelerinin konuya hassasiyetlerinin ve vicdani sorumluluklarının da önemi bulunduğunun altını çizdi.

Üçüncü oturumun son konuşmacısı, Mimar Sinan Üniversitesi Öğretim Üyesi, Trabzon Koruma Kurulu Üyesi, Teoman Tekkökoğlu, yerleşim alanlarının korunması gereken öğelerinden, kalkınma ve koruma ilişkisinden, koruma kurullarında hangi aktörlerin rolleri bulunduğundan söz etti.

Salondan yöneltilen katkı ve sorulara geçildiğinde Kırık, Ankara Büyükşehir Belediyesinin Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Planını iptal eden hukuksuz kararını anlatarak, bu konuda Kültür ve Turizm Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin görüşlerine rağmen Ankara Koruma Kurulu'nun planın uygulanmaya devam edilmesine engel olduğundan söz ederek, görevini yerine getirmeyen kurul üyeleri hakkında neler yapılabileceğini sordu. Muhammet Şimşek, bugüne kadar plan notu ve lejant

anlamında imar planlarından farklılık gösteren koruma amaçlı imar planlarının yeni yasaya uygun yapılması için kurulların yönlendirmesi olup olmayacağını sordu. Buğra Gökçe, kurul üyelerinin yeni yasadaki katılımcı modelleri algılayıp algılamadıkları, halkın katılımı konusunda bugüne kadar bir deneyimleri olup olmadığı, meslek odalarının kurul toplantılarına katılımının olup olmadığı ve nasıl karşılandığını sordu. Rahmi Erdem, kendisinin Konya Koruma Kurulu Üyesi olduğundan söz ederek, sunuşlarda örnek verilen Hazar Gölü gibi, Beyşehir Gölünün de iki milli park alanı içinde, iki ilin sınırları içinde ve iki ayrı koruma kurulunun yetki alanında bulunduğunu, bundan kaynaklı sorunları aşmak üzere eşgüdüm girişimleri bulunduğunu aktardı ve konuşmacılardan buna benzer sorunları nasıl aştıklarını sordu. Mehmet Gürkan, bir planlama çalışmasının kurul üyeleri veya kurul müdürünce nasıl değerlendirileceğine ilişkin ilkelerin bulunmadığı durumda nasıl davranılacağını sordu. Ege Yıldırım, kurul kararlarının gelenek oluşturduğunu, bunların yayınlanmasını nasıl değerlendirdiklerini ve ayrıca yeni yasa ile koruma kurullarının da kendilerini nasıl revize edebileceklerini sordu. Bülent Tanık, ekip çalışmasının organize edilmesi, bütünlüğün sağlanması konusunun nasıl hayat bulacağını sordu. Hanifi Kara, koruma imar planlarının uygulanmasının takip edilip edilemediğini sorarken, Yalçın Kurt bazı açıklama ve eklemeler yaptı. Kurulda çalışmanın özveri gerektirdiğine değindi, ancak görevi ihmal ve suistimalin Türk Ceza Kanununa ve diğer kanun müeyyidelerine tabi olduğunu da ifade etti. Koruma Kanununda tanımlanan kaynakların adil olduğunu ve iyi çalıştığını sözlerine ekledi. Oturum Başkanı Remzi Sönmez de ayrıca, TMMOB'nin katılım konusunda valiliklere ve kendi örgütüne duyarlı olunması ile ilgili yazılar yazdığını, kurul üyelerinin oda temsilcilerinin performansını nasıl değerlendirdiklerini sordu.

Konuşmacılar, sorulan sorulara sırayla kendi yanıtlarını verirken, bu ikinci tur fırsatı ile konuşmalarında eksik kalan kısımları da tamamladılar. Sinemillioğlu, kurul üyelerinin yasal yaptırımlara tabi olduğu, dokunulmazlıkları bulunmadığı, kurulun bir uygun görme makamı olduğu ancak, sunulan planların kurulca uygun görülmesinin işlerin engellenmesi olarak görülmemesi, mevzi planların zarar verici yönleri, kurumlarla kurullar arasındaki sorunlu ilişkiler, kurulca uygun görülen ancak idarelerce onaysız bekleyen planlar konularını vurguladı. Yenen, kurul üyelerinin yeni kanun hazırlıkları ile ilgili toplantılara katıldığına, katılımı hazmetme konusunun o aşamada da tartışıldığına, kanun çıkana kadar İstanbul'da Tarihi Yarımada gibi apar topar onaya sunularak boşluklardan yararlanma girişimlerinin tehlikelerine, imar hakkı transferinin korumaya hizmet edebileceğine, ancak öncelikle bazı işlevlerin daha yüksek imar hakları bulunması gibi alışılmış kabullerin sorgulanması gerektiğine, yeni kanunun belediyelere ve valiliklere verdiği görevlerle ilişkisini uyancı rolünün sevindirici olduğuna, İstanbul'da odaların kurullara katılımda ihmalleri bulunduğuna, kurul kararlarının

yayınlanması konusunun yararına, ancak kanun hazırlıklarında bunun dikkate alınmadığına, kurum taleplerinin ya da eksikleri bulunan plan-proje başvurularının kurul müdürlüğü mekanizması ile geri çevrilmesinin ve eksiklerinin tamamlattırılmasının mümkün olduğuna değindi. Uyar, koruma planlamasında ekip çalışmasının bilinmezlerini gidermek konusunda meslek odasına görev düştüğünü, koruma amaçlı planların kurullarca yeteri kadar incelenemediğini, sit alanları için plan kararı getirmemenin kayıpları arttırdığını, İzmir'de kurullara odaların katılımının olduğunu, ancak sürekliliğini sağlama güçlüklerini, emlak vergisinin toplanmadığı illerde karşılaşılabilecek kaynak sorunlarını dile getirdi. Ergen, kurullara atamalarla ilgili konulara ve sit alanlarında karar eksikliklerinin tarihi ve kültürel varlıklarının yitirilmesi ile sonuçlandığına değindi. Dinçer, etkin katılım mekanizmalarının kurulamadığını ya da çalıştırılmadığını örnekleriyle vurgularken, sit ve benzeri alan sınırları sorunlarına ve koruma planlarının uygulanamama sorunlarına değindi ve yeni yasa ve yönetmelikler çıkarmak yerine bunların, kentleşme hukuku olarak adlandırdığı bir şemsiye altında toplanmasına ihtiyaç bulunduğunu ifade etti. Tekkökoğlu ise, kurul üyelerinin tanımadıkları mekanlar hakkında karar verme güçlüklerini aktardı ve yeni yasanın oluşum sürecinde kendisinin de önemle üzerinde durduğu zilyetlik, çevre düzenleme projesi gibi tanımların nasıl düzeltiltiğini, ancak 3 yıl içinde plan yaptırma zorunluluğu gibi yaptırımı olmayan hükümlerin de bulunduğunu aktardı.

İkinci Gün Oturumlar

İkinci gün "Planlama Deneyimleri-Uygulamaları, Karşılaştırmalı Yöntem ve Araçlar" başlıklı oturum, Ömer Kırıl yönetiminde başladı.

"Bölgede ve Bölge Dışında Koruma Amaçlı İmar Planı Yapmış Müellifler ve Deneyimler"e ayrılan bölümde; ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Baykan Günay, şehir plancısı ve koruma uzmanı Ege Yıldırım, şehir plancısı Orhan Beker koruma ve planlama deneyimlerini aktardılar.

Bu bölümün ilk konuşmacısı Günay, bir önceki günün oturumlarında, plan ile planı onaylayan ya da reddeden müessese olmak üzere iki konunun tartışıldığını, ancak arada neler olduğunun, kimin bu işe sahip çıktığının, kimlerin neler yaptığının tartışılmadığını ifade ederek konuşmasına başladı. 1969 yılında Ürgüp Mustafapaşa'da yaptıkları planlama çalışmasından, adında koruma ifadesi bulunmasa da belki de ilk kez koruma amaçlı plan kararları üreten bir planlama çalışması olarak örnekler verip, plancıların bu konuda görevleri ve yetkileri olduğu halde, bugünkü planlama çalışmalarının bu ilk arayışları dahi içermeyen daha geri belgeler halinde üretilmesinin örneklerine değindi. Ardından, adında koruma ifadesi geçen ilk örnek olarak Antalya Kaleiçi planından ve Ulus Tarihi Kent Merkezi planlama çalışmalarından ve özgün koruma yaklaşımlarından söz etti.

İkinci konuşmacı Yıldırım, bir mimar yönetiminde kurulu ve kendisinin de çalışanı bulunduğu büro tarafından yürütülen Ürgüp Kayakapı koruma çalışmalarını, projenin uluslararası / kültürel miras boyutlarını, bu proje için kurulan izleme kurulumu, iyi bir proje ekibinin yanı sıra Belediye ve yatırımcı işbirliği ile gerçekleştirilen uygulamaların başarısını anlattı.

Bölümün son konuşmacısı Beker, müellifi olduğu Şirince Koruma Amaçlı İmar Planını, kurulan kapsamlı ekibi ve yöre halkının çalışmalara nasıl katıldığını, yaşayanların duyarlılıklarının korumaya nasıl hizmet eden bir faktör olduğunu, geleneksel üretim biçiminden özgün altyapısına kadar korunan unsurları, önceki planlama çalışmalarını ve genel siyasi yaklaşımların verdiği zararları anlattı.

Daha sonra "Kurum Deneyimleri"ne ayrılan bölümde GAP İdaresinden emekli şehir plancısı Basri Beyaz, GAP İdaresi çalışanı, arkeolog ve sanat tarihçisi Serap Üzer, ÇEKÜL Vakfı Güneydoğu Bölge Koordinatörü ve Diyarbakır Arkeoloji Müzesi Md. Yrd. Nevin Soyukaya ve TOKİ Krediler D. Şb. Md. Lokman Tuncer, içinde yer aldıkları kurumların koruma konusundaki çalışmalarını ve deneyimlerini aktardılar.

Bu bölümün ilk konuşmacısı, Beyaz, bölgenin kültürel varlıklarını koruma geliştirme amaçlı çalışmalara değindikten sonra

İdarenin 1998 yılında düzenlediği Sempozyumdan başlayarak yapılan çok çeşitli çalışmaları aktardı ve planlara uymanın ve uygulamanın öneminden söz etti.

İkinci konuşmacı, Üzer, GAP İdaresinin kültür ve turizme yaklaşımına değindikten sonra, Mardin Katılımcı Kentsel Rehabilitasyon Projesini ve Mardin Kent Konseyinin çalışmalarını anlattı.

Üçüncü konuşmacı, Soyukaya, koruma konusunda gönüllü çaba ve çalışmalar ile sivil girişimlerin deneyimlerini ve önemini aktardı.

Bölümün son konuşmacısı, Tuncer ise 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanununun, taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı başlıklı 12'nci maddesine eklenen bir maddeyle, "Toplu Konut İdaresinin 2985 Sayılı kanun çerçevesinde verdiği kredilerin en az yüzde 10'u tescilli taşınmaz kültür varlıklarının bakımına, onarımına, restorasyonuna kullanılır" fıkrası eklendiğini, bu fıkra gereğince, İdare'nin, Kültür Bakanlığı ile müşterek olarak kullanılabilecek kredilerin usul ve esaslarını tespit ettiğini, aracı banka ile protokol işlemlerini bitirdiğini, başvuruların kabulüne başladığını anlatarak bu konudaki çalışmaların ve başvuruların ayrıntılarından söz etti.

Oturumun, "Diğer Deneyimler" başlıklı son bölümünde WWF-Türkiye, Doğal Hayatı Koruma Vakfı adına konuşmacıların katılamaması nedeniyle, "Doğa ve Çevre Koruması - Su Kaynakları ve Sulak Alanlar Açısından Koruma ve Planlama: Entegre Havza Yönetimi" başlıklı sunuş izleyicilere, gönderilen CD kaydından, etkinlik arasında aktarıldı.

İkinci günün "Yerel Katılımcılar – Yerel Yöneticiler" başlıklı Özel Oturumu Bülent Tanık yönetiminde, iki bölüm halinde gerçekleştirildi. Bölge dışı yerel yönetimlerin deneyimlerine ayrılan bölüme Ürgüp Belediye Başkanı Bekir Ödemiş katıldı. Diyarbakır'ın üst ölçek planlama çalışmaları ve koruma deneyimlerinin tartışılacağı duyurulan ancak daha sonraki değerlendirmeler üzerine Suriçi Projesine odaklanan ikinci bölüme ise Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Planlama Grubundan Necati Pirinçcioğlu, Murat Ar, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Abdullah Sevinç, Planlama ekibinin yöneticisi Tanık Şengül ve değerlendirmeleriyle Başkan Günay katıldı.

Ürgüp Belediye Başkanı Bekir Ödemiş, plancılar ile uygulayıcılar arasındaki farklara değindi, 1980'lerin başında Kapadokya'da turizm hareketlerinin oğunlaşması sırasında kendilerine doğru yolu gösteren plancılar ve akademisyenler arasında Raci Bademli'nin katkılarından, doğru yönlendirmelerinden, bugün kendilerini şanslı görmelerindeki payından ve Ürgüp'ün UNESCO Kültürel Miras listesine alınmasından sözetti. Kapadokyanın doğal olduğu kadar tarihsel, kültürel değerlerinin de önemli olduğunu, farkının da inanç turizminden etkilenen bir bölge olarak ele alınması ve koruma konusuna bu çerçeveden bakılmasından kaynaklandığını hatırlattı. Ardından, Kayakapı projesini sıradan bir planlama ya da fiziksel düzenleme işi olarak ele almadıklarını, çeşitli disiplinlerden çok özel ve yetkin bir ekip oluşturduklarını, dünya çapında önemsenen bir proje yürüttüklerini, yasaları eksik veya hatalı görmek yerine mevcut yasalar çerçevesinde belediye başkanlarının neler yapabileceği değerlendirildiğinde, böylesi kapsamlı ve doğru işler yapmaya elverdiğinin de görüleceğini ifade etti. Bu kapsamda projenin ayrıntılarını, istihdam sorununa çözümler sunması da dahil olmak üzere sağlayacağı yararları ve bu süreçte yasaların kendilerine tanıdığı kolaylıkları da anlattı.

Ödemişin sunuşu ardından söz alan Baykan Günay, Başkana teşekkürlerini ilettikten sonra, plancıların mücadele alanında çeşitli taraflarla çekişmek yerine Ürgüp örneğinin sunduğu dersler doğrultusunda, iyi işler yapan ve sonuna kadar da takipçisi olan bir belediyecilik anlayışının önemine, buradan hareketle sahiplenmeyi yaymanın yöntemlerinin araştırılması gerektiğine değindi.

Derik Belediyesinden Reşit Ertekin ise, Ürgüp'ü gezdiğini ve tüm bölgenin koruma altına alınıp bir açık hava müzesi haline getirilmesi gerektiğini düşündüğünü, ikinci olarak da kendi yöresinin insanların Kapadokya yöresini gezip görmelerini istediğini, hatta kardeş belediyeler iln edilerek bir kaynaşma sağlanması konusundaki önerilerini aktardı.

Neriman Şahin Güçhan ise, yorum ve teşekkürlerini sunmak üzere söz aldığını belirterek, son 20 yılda ne üniversiteler, ne de meslek odalarının yeterli olmadığı kamuoyunu bilgilendirme konusunda birkaç öncü insan bulunduğunu, Sayın Ödemiş'in de, Beypazarı Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Amasya Valisi Hüseyin Poroy gibi bunu başaran kişilerden biri olduğunu vurguladı.

İkinci bölümde, Pirinçioğlu, 2002 yılında başlatılan Suriçi projesinden, sur çevresinin boşaltılması sürecinden söz etti. Sevinç, sur çevresinin boşaltılmasının hayal olmaktan çıkıp bugün bir gerçeğe dönüşmesinde örnek olaylar ve anılar üzerinden siyasi iradenin önemini ve işgal alanlarının mülkiyet özelliklerini anlattı. Ar ise, surların tarihi önemi, Suriçi projesinin teknik özellikleri ve hazırlık sürecini aktardı. Şengül, Sur Belediye Başkanı'nın çok istediği halde ani program değişikliği nedeniyle oturuma katılamaması ile ilgili bir açıklama yaptıktan

sonra, Diyarbakır üst ölçek planlama çalışmalarından ve Suriçi projesinin bu çalışmalar içinde nasıl bir yere sahip olduğundan ve koruma çalışmalarının sosyal boyutlarının planlama çalışmasında önemsendiğinden söz etti. Baykan Günay ise kalkan balığının kesilme usullerinin sonucu ve lezzeti ne kadar etkilediği anekdotundan yola çıkarak, kalkan balığı biçimindeki sur bölgesinin ele alınıp biçiminin de kendine özgü olması, orta sınıfın, esnafın terk ettiği, çöküntüleşmeye başlayan bu dokuda çok zor ve riskli de olsa öncelikle bir temizleme operasyonunun gerektiğini ve bunun da kentin makro stratejilerinin bir parçası olarak ele alınması durumunda yerinden ayrılacakların geleceğinin de kurulabileceğini ifade etti.

Daha sonra salondan soru ve katkılar alınmasına geçildi. Ömer Kırıl, bu kentte şehir plancılarının koruma olgusunu ve sürecini düşünürken, ilk kategoride; ulusal ölçekteki politikaları ve eylem planlarını dikkate almaları gerektiği, Diyarbakır ölçeğinde bir kültürel miras ana planı yapılması gerektiği, kent vizyonunun belirlenmesi ve kentin stratejik gelişme planının olması gerektiği, ikinci kategoride; KUDEB'leri ve bir alan başkanı atamasını kapsayan biçimde kurumsal olarak yeniden yapılanma gerektiği, bir planlama süreci, hazırlama süreci ve uygulama sürecinin Diyarbakır özelinde çıkartılması gerektiği, bu alan için bir danışma, bir eşgüdüm ve bir denetleme kurulu oluşturulması gerektiği, finansal yönetimin kurulması, taşınmaz haklarının aktarımından diğer uygulama araçlarına kadar katılımcı toplantıları örgütlemenin gerektiği, üçüncü kategoride; yapılacak işlemleri koruma öncelikli içeriklendirmek gerektiği, içerik aşamasında kültürel turizm ana planının gerektiği, ayrıca paralel projelerin mutlaka olması gerektiği konuları üzerinde durdu. Neriman Şahin Güçhan, Kırıl'ın söylediklerine katılmakla birlikte yıllarca sürebilecek bu planlama ve örgütlenme çalışmaları sırasında bir yandan yapı, sokak, doku bazında koruma yapılmaya devam edilmesi gerektiğini, üst ölçekli işler sürerken mekanın sağlığına kavuşturulabileceğini, plancılar çöküntü alanı gibi görse de içindeki mücevherleri aramak, bunun için de işe iyi bir envanter ile başlamak gerektiğini dile getirdi. Mustafa Oğuz Sinemillioğlu, belediyeyi şehircilik konusunun demokratikleşmeye sağlayacağı katkı açısından çok kararlı görmediği, ayrıca bir taraftan planlama çalışması yapılırken diğer taraftan arazi kullanım kararlarının spekülasyona yol açabilecek biçimde dışarı yansıtıldığı konularındaki eleştirilerini aktardı. Teoman Tekkökoğlu, Suriçi'nin bir seferde çözülemeyeceğini, öncelik alanlarının tespit edilmesi gerektiğini, eylem planlarının sunuşlarda sözü edildiği biçimiyle daha çok bütüncül planlama yaklaşımlarını çağırıştıran; konut, ticaret gibi grupları hedeflemek yerine, alanın potansiyellerine göre gruplardan oluşması gerektiğini söyledi. Mehmet Gürkan, bu alan için çöküntü, yıpranmış, terk edilmiş gibi kelime arayışlarının alanın özgün durumunu yine de anlatamadığını, mevcut yasaların da çözmeye yetmediği durum için alternatif eylem planları bulunup bulunmadığını sordu. Güliz Bilgin Altınöz, bu alan

içinde elle tutulabilir neler olduğunun, arkeolojik bulgulardan sokak ve dokulara tüm potansiyelinin tasarım ölçütü olarak ortaya çıkarılmasının önemli olduğunu vurguladı.

Şengül yanıt ve eklemeler anlamında aldığı son sözde, sorulabilecek sorulara kendilerinin yanıtlarının da hazır olmadığını, arayışlarının sürdüğünü, yine yapılan katkılarda vurgulanan alan yönetimi gibi, sosyal ve ekonomik model gibi bazı konularda Diyarbakır'ın hazırlıkları ve olanakları da bulunduğunu dile getirdi.

Tanık, oturumu kapatırken yaptığı konuşmada Diyarbakır'ın çözülmesi gereken sorunları olduğu gibi, bu sempozyumda da görüldüğü ve vurgulandığı üzere değerli meslek adamları ve örgütünün desteği nedeniyle fırsatlarının da bulunduğuna dikkat çekti.

Panel

İkinci gün, iki gün süren oturumların değerlendirildiği ve Erhan Demirdizen'in yönettiği Panel ile sona erdi. Panele, Baykan Günay, Ömer Kırıl, Tanık Şengül ve Neriman Şahin Güçhan katıldılar.

Günay, niçin koruyoruz sorusuna kendi yanıtını, eskiyi yeniden üretmediğimiz için biçiminde verdiğini, ayrıca günümüzde korumayı turizmle birlikte düşündüğümüzü ve bu amaca da hizmet etmeye başladığını düşündüğünü ifade etti. Büyük eser-

ler dışındaki korumaya çalıştığımız dokunun 19. yy sonu ile 20. yy başında yapıldığını, orta sınıfların terk etmediği yerlerin korunduğunu, bunun da turizm ile korumaya alternatif oluşturduğunu öne sürdü. Diğer yandan yasal çerçeve arayışlarımızın her seferinde yeni sorunlar da yarattığına dikkate çekerek, Ulus projesinde veya Ürgüp Belediye Başkanı örneğinde olduğu gibi niyet ve planlama sürecinin de iyi sonuçlar ortaya çıkarabileceğini savundu. Bu güne kadar planın bir müellife, sit alanının başka müellife verilmesinin sınır ve uyum sorunlarını ve başarısızlıklarını yaşadığımızı, bunun dışında planlama işinde ölçek meselesini fazla önemsemediğini, koruma planlaması dilinin geliştirilmesi gerektiğini dile getirdi.

Kırıl, uzmanlaşmanın incelenerek devam etmesinin normal olduğunu, proje yönetimi biliminin geliştiğini, koruma amaçlı imar planlarından önce kent ve belediye ölçeğinde kültürel miras ana planları yapılması gerektiğini ifade etti. Güçlü yanlarımızı görmek açısından sempozyum oturumlarında aktarılan deneyimlerin ve uygulamaların, belediye uygulamalarının umut verici olduğunu, sivil girişimlerin güçlü ve deneyimli olduğunu, zayıf yanlarımızı görmek için ise tüm kurumlarımızı birer tarama sürecinden geçirerek kapasitemizi ölçmemiz gerektiğini, KUDEB'lerin yavaş geliştiğini dile getirdi. Tehdit olarak ise koruma ulemalarını, tutucu ve gerici anlayışları örnek gösterdi. Diğer yandan KUDEB bulunmayan yerlerde inşaat denetimlerinin yapılamamasının da bir tehdit ve boşluk oluşturduğunu ifade etti.

Şengül, Diyarbakır Suriçi'nde "slum clearance" denilen müdahale biçiminin gerektiğini görsek de biraz daha yakından bakmamız gerektiğini, yeni ürettiğimiz mekanların eski mekanlarla ilişkisinin kurulması gerektiğini, surların ve Suriçi'nin hak etme mekanı olarak söylem ve senaryosunun geliştirilmesi gerektiğini, katılım boyutunun zorluklarını anlattı.

Güçhan, KUDEB'lerin oluşum ve çalışma biçimlerinin nasıl olması gerektiğine ilişkin açıklamalar yaptı. Kaynak konusunu hem olanak, hem risk olarak değerlendirdiğini, iyi proje üretmenin önemini, son olarak da disiplinlerarası çalışmanın gerekliliğini ve bunu daha yüksek sesle ifade etme gereğini dile getirdi.

Salondan soru, katkı ve tartışmalar bölümünde Kutgün Eyüp-giller, koruma ve restorasyon işlerini eğitim aşamalarından geçmiş mimarların yapabileceğini, şehircilik eğitiminin yeterli olup olmadığını sordu. Mustafa Oğuz Sinemillioğlu, bütüncül çalışmalar tamamlanmadan alt ölçekli çalışmalara başlanmasının sorunlarına değindi, Suriçi için parçacı işlemleri işaret etti. Hüseyin Çırak, tarihin nasıl şekillendiğinden başlayarak korumanın eğitimin her aşamasında yerini alması gerektiğine, iyi projelerin uygulanabilirliği için bilinç geliştirmenin önemine değindi. Zekiye Yenen, sempozyum süresince sunulan bilgiler ışığında, Suriçi için restitüsyon, girişler, akslar, öncelikli bölgeler belirlemek konularındaki önerilerini dile getirdi. Gökhan Erkan, sosyal bilimci veya mekan bilimci olarak toplumsal

belleğin ürünü ile toplumsal yaşantıyı birlikte korumanın, niçin koruyoruz sorusunu da her seferinde sorarak ve planlama ile mümkün olduğunun, yapıcı çevrenin yanı sıra surların ardındaki Hevsel Bahçelerini, Dicle'yi korumayı da düşünmek gerektiğinin altını çizdi. Emel Göksu, koruma planlaması çalışmalarının belediye bünyesinde yapılmasının önemini İzmir deneyimi ile vurguladı. Mimar şehirci ayrımı yapmaksızın mekanla uğraşan bilimler olarak korumanın mekanla sınırlı olmadığını ve sosyal ve ekonomik bir proje olduğunu, dolayısıyla en önemli aracının

koruma amaçlı imar planları olduğunu ifade ettikten sonra bu etkinlikler dizisinin ikincisini, ikinci sempozyumu İzmir'de gerçekleştirmeye aday olduklarını açıkladı. Ayşegül Altınörs yine İzmir'den, siyasi iradenin içinde yer aldığı koruma amaçlı çalışmaların katılım boyutunun başarılarına örnekler verdi. Mehmet Gürkan koruma yasasının yönetmeliklerinde eleştirilen kısımlara açıklama olarak, bu yönetmeliklerin katılımcı hazırlık süreçlerinden söz etti.

Şengül, bazı sorulara yanıt olarak, Diyarbakır'da koruma amaçlı planı kendilerinin değil uzman ekiplerin yapacağını açıkladı. Kırıl ise Güçhan'ın, kentlerin yok edilmesinden sorumlu tutulan ve korumanın yeni eğilimlerinden habersiz olduğu iddia edilen plancılar tanımlamalarının aşırı genellemeler olduğunu savundu. Güçhan da, kendisine yöneltilen eleştirilere konu iddialarına açıklık getirmek üzere, kendisinin çok başarılı şehircilerle iyi işler yaptığını, ancak bu tip ekiplerin tesadüflere kalmamasının nasıl sağlanacağı ile ilgili endişeleri bulunduğunu ifade etti. Günay, soru ve eleştirilere ilişkin olarak, örneklerini anlattığı yanlış plan belgelerini kimin çizeceğini tartışmamızın yararsız olduğunu, stratejiler bütünü oluşturma'nın daha önemli olduğunu bir kez daha dile getirdi. Son olarak söz alan Funda Erkal, bu sempozyum ile özel bir mekanda özel bir iş gerçekleştirildiğini, Diyarbakır'ın sorunları kadar olanaklarının da çok olduğunu, hatta surlar olmasa dahi mekansal organizasyonunun korunması gerektiğini, iyi örnekleri tartışmayı önemli bulduklarını, yalnızca bu anlamda dahi etkinliğin yararlı sonuçlarına ve devamı konusundaki istekliliğe değinerek, tüm mekan ile ilgili meslekler açısından ümit verici sonuçlar elde edildiğini hatırlattı.

kent yazıları

Necati Uyar
nuyar@mail.com

Korumayı sahiplenmek

Sahip olduğu binlerce yıllık geçmiş izlerini taşıyan Anadolu kentlerinin pek çoğu, Antik Dönem'den günümüze kadar kurulmuş ve yıkılmış yerleşimlerin izleri üzerinde, geçmişteki yolları, altyapıyı ve yerleşim alanı izlerini kullanarak yükselmiştir. Pek çok yerleşimde geçmiş çağın izleri toprak altındaki katmanlar olarak görülebilir, yer üstünde iç içe geçmiş, farklı dönemlerin izlerinin bir arada izlenebildiği yerleşim sayısı da az değildir. Özellikle Ege Bölgesi bu anlamda büyük bir zenginliğin sahibi durumundadır.

Pek çok Anadolu kentinde yapı temeli için açılan çukurlarda geçmiş bir başka yapının duvarlarıyla, temelleriyle ya da antik dönemden kalma bir altyapı tesisiyle karşılaşmak olağan hale gelmiştir. Örneğin; bugünün Akhisar kenti, geçmişi bronz çağına kadar uzandığı iddia edilen Antik Thyatira Kenti üzerinde yer almaktadır. Kentin bugünkü merkezini oluşturan alanda var olan yoğun yapılaşmanın altında kalan geçmişin önemli merkezlerinden Thyatira'nın kalıntıları zaman zaman açılan bir temel çukurunda, zaman zaman bir altıyapı çalışmasında bütün görkemliyle kendini göstermektedir.

Aynı şekilde, bugünün Alayehir kenti de üzerine kurulu olduğu Antik Philadelphia Kenti'nin kent planı üzerinde günümüze kadar gelişmiştir. Kentin kalıntılarının bir bölümü yer üstünde gözlenebilirken, büyük bölümü kaybolmuştur. Ancak kente kuşbakışı bakıldığında antik dönemden bugüne uzanan "grid plan" çok net seçilebilmektedir.

Bazı kentler ise geçmişten günümüze kadar sürdür-

dükleri yaşamın yanında, zaman içinde belirli oranda değişimlere uğramış da olsa, antik çağdan bu yana aynı adla taşınmaya da sürdürmektedirler. Örneğin; Antakya (Anti-ochia) kenti, Side kenti, Bergama (Pergamon) kenti, Foça (Phokaia) kenti ve Didim (Didyma) kenti bunun en güzel örnekleridir.

Bazı kentler antik dönem kentlerinin üzerinde günümüze kadar yaşamını sürdürürken, bazıları ise antik kent kalıntılarının yakınında aynı isimle anılan çarşısında, aynı liman yakınında yeni alanlarda, aynı ekonomik kaynaklardan beslenerek yaşamaları sürdürmüşlerdir. Anadolu'da pek çok örneği rastladığımız bu duruma verilebilecek en güzel örneklerden biri ise hiç kuşkusuz antik dönemin Ephesos kenti ve günümüzün Selçuk kentidir.

Ancak Anadolu'daki pek çok antik kent, üzerinde yerleşim süsün ya da sürmesin yoğun tahribata uğramış, bu kentlerden kalan izler de yok denilecek düzeylere inmiştir. Yaşanan bu yok oluşun nedenlerinden bazıları; geçen zaman içinde yaşanan depremler, doğal afetler vb. insan kaynaklı olmayan nedenlerken, kimi zaman ise kurulumuş olan kentler savaşlarda ve insan eliyle oluşan yangınlarda yok olup gitmiştir. Örneğin; günümüzün İzmir kentinin geçmişinde yer alan ve döneminin önemli kentlerinden olan Nicosia kentinden bugüne kalan izler oldukça azdır.

Giderek azalan kültürel değerlerin yitilmesinin günümüzdeki en önemli nedenlerinin başında ise hiç kuşkusuz çağımızın hastalığı rant gelmektedir. Rant hesaplarının, bin yıllardan bugüne kadar ulaştığı değeri yok

etmesinin önüne geçmek için, eğitimden hukuka kadar korumacı bir anlayışın yerleştirilmesi, ekonomik değerlerle kültürel değerler arasında "fayda" terçihlere yönelen anlayışın ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Ancak böyle bir anlayışın yerleşmesi sonrasında insanlar, barajlar ile Hasankeyf benzeri antik kentler arasında ya da barajlar ile çok sayıda endemik canlıların yaşam alanı olan Munzur Vadisi gibi doğal değerlerimiz arasında

tercih yapılamayacağını daha kolay farkına varabileceklerdir.

Böyle bir anlayışın her kesimden kişi ve kurumlara yerleşmesi, tarım topraklarından orman alanlarına, kıyılardan sulak alanlara, akarsulardan vadilere kadar doğal varlıklarımızın ve antik kentlerden, ören yerlerinden, kentlerimizde giderek sayısı azalmakta olan tekil geleneksel mimarlık örneklerine kadar tüm kültürel varlıklarımıza bakışın ve yaklaşımın değişmesi anlamına gelecektir.

Koruma yanlış tavrı sergileyen kişilerin ve kurumların karşısında yer alan ve yatırım adı altında ekonomik kazanç her tür değerlerin üstünde tutan kesimlerin, gerek ekonomik ve gerekse politik olarak sahip oldukları güç, günümüzde koruma karşıtı uygulamaların yaşamaya geçmesini kolaylaştırmaktadır. Bu durum, koruma yanlış tavrı sergileyen kesimlerin bir araya gelmesi, koruma karşıtı uygulamalara karşı ortak tavır alınmasını zorunlu kılmaktadır. Oysa ki, gerek doğa koruma alanında ve gerekse kültürel koruma alanında sözüm var diyen pek çok kurumun bugün kendi içinde bölünmüşlüğü ve birbirleriyle kavgalı olduğu da acı bir gerçek olarak ortadadır.

Korumayı sahiplenmelerin, benzer tavrı içinde olan kesimlerle sürekli karşı karşıya gelmesi, yargı sürecine kadar uzanan hesaplaşmalarla çirkinleşen anlaşmazlıkların olduğu gibi kabul edilebilir de değildir. Koruma alanında tekeli ve deşiyolu bir anlayışla sahiplenmek, güç yitirmekten ve koruma karşıtı tepheyi göçendirmekten başka bir işe yaramayacaktır.

Kenti korumak barışla mümkündür

Diyarbakır'da düzenlenen; "Korumaya ve Yaşamaya Sahip Çıkıyoruz" konulu sempozyumda, çatışmaların kentin planlanması ve korunmasına ilişkin olumsuz etkileri masaya yatırıldı.

Derya Karacoban
Diyarbakır/EVRENSEL

TMMOB'a bağlı Şehir Plancıları Odası'nın Diyarbakır'da 24-26 Kasım tarihleri arasında düzenlediği "Korumaya ve Yaşamaya Sahip Çıkıyoruz" konulu sempozyumunda, kültür ve doğa varlıklarının korunma süreci tartışıldı. Diyarbakır Şehir Tiyatrosu Salonu'nda gerçekleştirilen sempozyum, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile Diyarbakır Valiliği'nin katkılarıyla düzenlendi.

Sempozyumda, göç, mağdurlar ve yoksul sınıflar tarafından barınak olarak kullanılan tarihi mekanların her açıdan tahrip edildiğine işaret edildi. 1990'lı yıllarda bölgede yaşanan çatışmaların köyden kente göçe neden olduğuna dikkat çekilen sempozyumda, bölgede barış ortamı sağlanmadan, kentin planlamasının ve korunmasının sağlanamayacağı ifade edildi.

Barınma sorunu

Bölgeye yönelik bilgi ve çalışmaların sınırlı olduğu gözlemlenen sempozyumda, Suriçi bölgesinin boyatılması ve tarihi mekan olarak korunması gerekliliği birçok konuşmacı tarafından dile getirildi.

Başbakanlık Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nden Yalçın Kurtay, Diyarbakır'daki tarihi mekanların korunması yönünde 100

Projesi dışında kaynak aktarmadıkları bilgisini verirken, "Bu mekanların korunması ve tahrip edilmesinin önü alınmalıdır" dedi.

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Baydemir de, her şeyden önce burada yaşayan insanların barınma problemlerinin halledilmesi gerektiğini söyledi. Baydemir, Valilik, Kültür Müdürlüğü ve diğer kurumlarla işbirliği yaparak Diyarbakır'ın planlamasının yapılacağını kaydetti.

Diyarbakır Planlama Kurulu üyesi Doç. Dr. Mustafa Sinemillioglu ise, belediyelerin kentin planlaması konusunda bilgi sahibi olmadığını savundu. "Belediyeler aynen koruyor ya da hiç korumuyor. Belediyenin ya da ilgili kurumların korumakla ilgili politikaları yok" diyen Sinemillioglu, bu konuda kendilerine danışılmamasını da eleştirdi.

Korumanın belediye çalışmalarını ve yapılaşma olarak algılanmaması gerektiğine vurgu yapan TMMOB Şehir Plancıları Odası Başkanı Erhan Demingören de, "Her tarihi değerlerin ko-

runması isteniyor, hem de tek tek çalışmalar yapıyor. Kent, tarihi, kültürü, yapıları ve yerleşimle genel olarak korunmalı. Kentin planlaması ve korunması bir bütün olarak ele alınmalı" diye konuştu. Demingören, koruma hedeflerini halkla birlikte belirlemek gerektiğine vurgu yaptı.

Barışın önemi

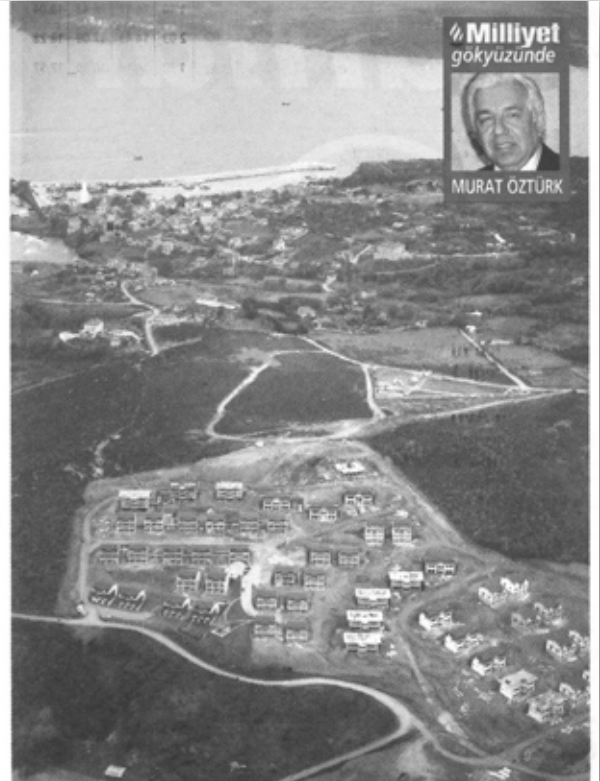
TMMOB olarak çevrenin ve kültürel değerlerin korunması için mücadele verdiklerine vurgu yapan Remzi Sönmez ise bölgeye ilişkin kentsel sorunları şu şekilde dile getirdi; "Kentsel yoksulluk, çatışmalar ve barış ortamının olmaması kenti tahrip eden öncelikli nedenler. Diyarbakır buna çarpıcı bir örnek. 1990'larda kırsaldan kente yaşanan göçler yaşam alanı olarak Suriçi tarihsel bölgede kümelenmiştir. Bu, kentin tarihinin korunmasında önemli problemler doğurmuştur. Birçok tarihi yapı tahrip olmuş. Bu bölge mekan olarak çöküntü alanı olmuştur."

KISA KISA

TMMOB: Kentlere sahip çıkıyoruz

TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından, "Kent Planlama ve Koruma Etkinlikleri" kapsamında düzenlenen "Koruma Sempozyumu" 24-26 Kasım tarihleri arasında Diyarbakır'da gerçekleştirilecek. Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada, sempozyumun, kentlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması gerekli tarihi, kültürel, kentsel ve doğal değerlere sahip çıkmayı amaçladığı belirtildi. Açıklamada şunlara yer verildi, "Tarihsel ve doğal mirasımızın zenginliğini, bu mirasın korunması ve iyileştirilmesi için kullanabilmemiz yönünde ülkemizde bugüne değin yapılan yanlışlıklar ile pek fazla üzerinde durulmayan çözüm arayışları, uygulama modelleri ile son dönem yasal düzenlemeler bağlamında 'koruma' konusunun tartışılması büyük anlama ve önem kazanıyor. İşte bu nedenlerle odamızca bu sempozyum gerçekleştiriliyor." **Birgün-Ankara**

23 Kasım 2005, Birgün Gazetesi

Milliyet
gökyüzünde

MURAT ÖZTÜRK

Çevrecilerin tepkisine rağmen, 3 Nolu Anıtlar Kurulu'nun izniyle bu bakir alanda çalışan Dünder İnşaat, tamamlanmakta olan 102 villanın 86'sını sattı.

Sit alanında 109 villa!

Çevreciler, Sanyer'de, 2. ve 3. derece sit alanına yapılan 102 villaya karşı çıkarken, 7 villanın daha inşaatına başlandı

İstanbul Sanyer'in Rumelifeneri Keten Deresi mevkiinde 2003'te yapılmaya başlanan 102 villalık 'İstanbul' projesi, tamamlanma aşamasına geldi. Ancak çevreciler, bu inşaatların emsal olacağını ve Boğaz'ın bakir alanında yapılaşmayı artıracaklarını savunurken, 7 villalık bir lüks sitenin daha inşaatının başlamasına dikkat çekti.

İstanbul Şehir Plancıları Odası Genel Sekreteri Ali Rıza Nurhan, 3 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları

nı Koruma Kurulu'nun 5 Temmuz 2000 tarihli kararına göre, bölgenin 2. ve 3. derece sit alanı olduğunu belirterek, "Böyle bir alanda villa yapılması kanunen mümkün gözüküyor. Konuyu araştıracağız" dedi.

Sanyer Belediye Başkanı Yusuf Tülün ise "3 Nolu Kurul nasıl izin verdi merak ediyorum. Kurul'un o günkü başkanı ve üyelerinin bunu yanıtlaması gerekir" diye konuştu.

■ **ŞENOL DEMİRCİ** İstanbul

29 Kasım 2005, Milliyet Gazetesi

TRT ANKARA RADYOSUNDA KORUMA KONUSUNDA BİLGİ VERDİK

Odamızca 24-26 Kasım 2005 tarihlerinde Diyarbakır'da düzenlenen Koruma Sempozyumu basın organlarının da ilgisini çekti. Koruma olgusu ve Koruma Sempozyumunun tartışılması amacıyla TRT Ankara Radyosu Stüdyo Ankara programına konuk olduk. 29 Kasım 2005 günü gerçekleştirilen programda Odamız II. Başkanı Buğra Gökçe, koruma olgusu hakkında bilgi vererek kültürel miras ve korunması gerekli değerlerin önemi konularında açıklamalarda bulundu. Özellikle kentsel gelişme sürecinde hızla tüketilen ve önemleri kavranamayan taşınmaz kültür varlıklarının nasıl korunacağına ilişkin sorulara da yanıt veren Gökçe, koruma sürecinin çok boyutlu ve sosyo-ekonomik açımları da olan bir planlama süreci olarak ele alınması gerektiğinin altını çizdi. Bu amaçla Koruma Mevzuatında yapılan değişikliklerin de tartışıldığı programda, Diyarbakır'da Odamızca yapılan Koruma Sempozyumu da değerlendirilerek, bu ve benzeri etkinliklerin korunması gereken değerler konusunda kamuoyunun aydınlatılması anlamında büyük katkı sağladığı konusunda görüş birliğine varıldı.

2006 YILI BÜTÇE KANUNUNA KAÇAK YAPILARIN AFFEDİLMESİNE YÖNELİK HÜKÜMLER EKLENDİ

Kaçak yapıların elektrik, su doğalgaz gibi kentsel servislerden yapı kullanma izni alınıncaya kadar geçici (!) olarak yararlanmasına olanak sağlayan hüküm 2006 yılı Bütçe Kanunu'na eklenerek yasalaştı. 27.12.2005 gününde Meclis Genel Kurulundan geçen hüküm; "12.10.2004 tarihinden önce yapılmış olup kullanma izni verilmeyen yapılara yol, su, elektrik, telefon, kanalizasyon, doğalgaz gibi altyapı hizmetlerinin birinin veya birkaçının götürüldüğünün belgelenmesi durumunda, ilgili yönetmelikler doğrultusunda fenni gereklerin yerine getirilmiş olması ve bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başvurulması üzerine kullanma izni alınıncaya kadar geçici olarak elektrik veya su bağlanabilir. Bu kapsamda su veya elektrik bağlanması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez". biçiminde bir düzenleme getiriyor.

Kaçak yapıyı yapana da yaptırana da göz açtırılmayacağı, izin verilmeyeceği yönündeki söylemlerin aşama aşama erimesi sürecindeki yeni halkayı oluşturan bu hüküm, ilk aşaması belediye başkanları ve imar müdürlerini direkt sorumluluktan kurtaran, ikinci aşaması ekim 2004 ten önce yapılmış tüm yapıları cezai yaptırımdan kurtaran "daraltmalar"ın devamı niteliğinde. Odamızca 2 kez basın açıklamasına da konu edilen

ve gerek Meclisin gerekse basın-yayın organları aracılığıyla kamuoyunun aydınlatılabilmesi için çok yoğun çaba sarf edilen bu uygulamayla, kaçak yapıyı özendirilen ya da en azından kaçak yapıya yaptırım konusunda hiçbir şekilde mevcut durumun ötesine geçemeyen bir yapı tanımlanıyor.

Her tür bilim-fen kuralı dışında kaçak olarak inşa edilmiş yasadışı ve tüm kentsel afet risklerine açık yapıların yasal olarak tüm olanaklardan yararlanarak kullanılmasına izin veren bu düzenleme, bir yandan kaçak yapıların nitelikli, yaşanabilir ve kentsel riskleri minimize edilmiş kent parçaları haline gelmesini engelliyor, diğer yandan kaçak yapıları affederek görünürde ödüllendirirken olası afetlerle kucak kucağa yaşamalarına açık bir yaşam tarif ederek toplumsal can ve mal güvenliğini tehlikeye atıyor, öte taraftan da, yasalara uyan ve kaçak yapı yapmayan vatandaşları adeta cezalandırarak devlete ve kamuya olan güveni de sarsıyor.

TASARININ SAKINCALARINI TELEVİZYONDA DA ANLATTIK

Sözkonusu yasa maddesinin Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu sırasında yapılan görüşmelerde önerge yoluyla Bütçe Kanunu'na eklendiği duyumları üzerine bir dizi girişim başlatan Odamız, gerek milletvekillerine ve parti gruplarına gerekse basın ve yayın organlarına ulaşarak tasarı maddesinin yasalaşmasını engellemeye çalıştı.

Bu amaçla Kanal B televizyonunda düzenlenen "Habercinin Saati" isimli programın 2 Aralık 2005 günü canlı yayın konuğu olan Odamız II. Başkanı Buğra Gökçe, tasarıya ilişkin sakıncaları ve kaçak yapıların engellenmesi sürecindeki daralma ve geri adımları özetledi. 1 saat süren tartışma programının tek stüdyo konuğu olan Gökçe, programa telefon bağlantısı ile katılan Ankara milletvekili Yakup Kepenek ve eski İstanbul Büyükşehir Belediye Meclis üyesi Tekin Ağırman ile birlikte tasarı maddesinden yola çıkarak kaçak yapılaşma sorununa ilişkin kapsamlı değerlendirmeler yaptı. Kaçak yapılaşma sorununun çözümünde yasal-finansal ve stratejik anlamda yapılması gereken eylemlerin neler olabileceğini tartışan Odamız II. Başkanı, böylesi parçacı ve anlık çözüm üreten uygulamaların kentlerimizde nasıl daha büyük ve karmaşık sorun alanları yarattığını örnekleriyle açıklayarak kamuoyunun bilinçlenmesine yardımcı oldu.

Ancak ne yazık ki, tüm bu çabalar sonuçsuz kaldı ve kaçak yapıları geçici! olarak kalıcılaştıracak eylemler dizisinin bir parçası daha hayata geçmiş oldu.

Tasarının yasalaşması ardından yapılabilecek başka işlem kalmayınca Odamızca bir basın açıklaması gereksinimi daha doğdu. Konuyla ilgili olarak Odamızca 30.12.2005 tarihinde yapılan basın açıklaması aşağıdadır.

BASIN AÇIKLAMASI (30 Aralık 2005)**KAÇAK YAPILARLA İLGİLİ SON GELİŞMELERİ DE****“AF-RANT-OY ÜÇGENİ” BELİRLİYOR...****Alan Da Memnun Satan Da...**

Kentlerimizin biçimlenmesinde kangren bir unsur olarak ön plana çıkan kaçak yapılaşma süreci ve kaçak yapıların affedilmesinin sakıncaları, tüm yaşananlara, Odamızın tüm bilgilendirme ve açıklamalarına karşın anlaşılmış görünmüyor. Dahası, kaçak yapılara asla izin verilmeyeceği ve kaçak yapı yapanın cezalandırılacağı yönündeki en üst düzeyden yapılan açıklamalar da süregelen uygulamalarla sulandırılıyor. Bu konuya ilişkin Türk Ceza Kanunu'na eklenen cezai hükümlerin sürekli yumuşatılarak kaçak yapıya verilen tavizler haline gelmekte olduğu, Odamızca iki ayrı basın açıklaması ile kamuoyuna duyurulmuş ve bu konuda bir kamuoyu bilinci yaratılmasına çalışılmıştı. Buna karşın, 2006 yılı Bütçe Kanunu Tasarısının Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında, Kanun Tasarısına; “12.10.2004 tarihinden önce yapılmış olup kullanma izni verilmeyen yapılara yol, su, elektrik, telefon, kanalizasyon, doğalgaz gibi altyapı hizmetlerinin birinin veya birkaçının götürüldüğünün belgelenmesi durumunda, ilgili yönetmelikler doğrultusunda fenni gereklerin yerine getirilmiş olması ve bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başvurulması üzerine kullanma izni alınincaya kadar geçici olarak elektrik veya su bağlanabilir. Bu kapsamda su veya elektrik bağlanması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez.” biçiminde bir hüküm eklendi ve bu hüküm 27.12.2005 tarihinde Meclis Genel Kurulundan da geçerek yasalaştı.

Öncelikle Bütçe Kanunu kapsamında neden yer verildiği anlaşılamayan bir konuya ait bu hüküm, aslında kaçak yapıyı yapana da yaptırana da göz açtırılmayacağı, izin verilmeyeceği yönündeki söylemlerin aşama aşama erimesi sürecindeki yeni bir halkayı oluşturuyor. Bu konunun ilgisiz yasa tasarıları içine yedirilmiş hükümlerle geçivermesi, bir kararlılığın tamamen yön değiştirmekte olduğu endişelerini güçlendiriyor. Kaçak yapı karşısındaki kararlılık önce Türk Ceza Kanunu'na ilişkin tasarılar da “kaçak yapıyı, yapana, yaptırana, göz yumana, imar müdürü ve

belediye başkanı düzeyinde cezai yaptırım uygulanacağı” yönündeki taslakla kendini gösterdi. Ne yazık ki bu olumlu başlangıç kısa sürede tavsayarak tasarının yasalaşması aşamasında önce belediye başkanları ve imar müdürlerini sorumluluktan kurtardı. Ardından Türk Ceza Kanunu'nun 184. maddesine eklenen bir fıkra ile kaçak yapıyı imar planlarına uyumlu hale getirenlerin bu cezalardan muaf olacağı yönünde bir dolaylı af yolu da tanımlandı. Aslında bu yeni eklenti ile, plana göre yapı yapma yerine, yapıyı plana işleme, planı kaçak yapılmış yapıya uydurma mantığı, içten içe kamuoyunun bilinçaltına yerleştiriliyor. Odamızın, kaçak yapıya karşı duran kararlı tutumda şüpheler uyandıran bu geri adıma ilişkin 28.09.2004 tarihli basın açıklaması ise ne yazık ki, “ilgisiz ilgililer!”e ulaşmadı.

Bu da yetmezmiş gibi, 26.09.2004 tarihli Türk Ceza Kanunu'nda 27.05.2005 tarihinde yapılan bir değişiklikle kaçak yapıya ilişkin cezai yaptırımları bir parça daha yumuşatıp daraltan bir hüküm daha yasaya eklendi. “..TCK'da yapı ruhsatı olmaksızın inşaatlara altyapı bağlanmasına ve sinai faaliyet gösterilmesine müsaade eden kişilere verilecek 5 yıla kadar hapis cezasının da 12.10.2004 tarihinden önce yapılmış yapılar için uygulanmayacağı...” biçiminde bir içeriğe sahip “ceza kapsamı daraltma” yönündeki bu eklenti ile aslında ceza yasası, başlangıçta amaçlandığından çok daha geri bir noktaya düşmüş oldu. Böylece 12.10.2004 tarihinden önce yapılmış yapılara ilişkin tüm sorumlulara verilebilecek cezalar ortadan kaldırıldığı gibi, “...bu tarihe kadar yapılan kaçak yapılara bir düzenlenme getirme şansı yok, bundan sonrasına bakalım..” biçimindeki af nitelikli bir yaklaşımla sözümona “beyaz bir sayfa” açıldı. Odamız bu kaçak yapıya izin vermeyen kararlılığa dair “sulandırma” operasyonunu da, 31.05.2005 tarihli basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurdu ama esasında konuyla

derinden derine çok ilgili oldukları anlaşılan yetkililerin ilgisizliklerini! aşamadı.

2005 yılının bu son günlerinde Meclis'ten geçen 2006 Yılı Bütçe Kanunu ile ise, süregelen bu yaklaşıma bir halka daha eklendi. Buna göre 12.10.2004 tarihinden önce yapılmış olup bazı kentsel altyapı olanaklarından yararlanamayan kaçak yapılara her tür kentsel servisin (elektrik, telefon, su, doğalgaz vb) sunulması "yapı kullanma izni alınıncaya kadar geçici olarak!" olanaklı hale geldi. Bu durum; her tür bilim ve fen kuralı dışında kaçak olarak inşa edilmiş yasadışı ve tüm kentsel afet risklerine açık yapıların yasal olarak tüm olanaklardan yararlanarak kullanılmasına izin vererek, hem kent ve çevre sağlığı, hem de bu bölgelerde yaşayan nüfusun can ve mal güvenliğini tehlikeye atmak anlamına da geliyor. Hiçbir mühendislik hizmeti almamış, şehircilik ilkelerine aykırı, kentsel sistem içerisinde yeri olmayan ve belki de asla yerleşilmemesi gereken afet riskine açık bölgelerde yapılmış yapıların tahliye edilmesi, sağlıklılaştırılması, yenilenmesi vb stratejiler göz ardı edilerek, bu yapıların olduğu haliyle affedilerek kullanılması ve kalıcılaşması anlamını da taşıyan bu düzenleme, bir çok açıdan daha önce uygulanan "imar affı" yaklaşımlarıyla da benzerlikler taşıyor.

Bu yaklaşım, bir yandan kaçak yapıların nitelikli, yaşanabilir ve kentsel riskleri minimize edilmiş kent parçaları haline gelmesini engelliyor, diğer yandan kaçak yapıları affederek görünürde ödüllendirirken, olası afetlerle kucak kucağa yaşamalarına açık bir yaşam tarif ederek, toplumsal can ve mal güvenliğini tehlikeye atıyor, öte taraftan da, yasalara uyan ve kaçak yapı yapmayan vatandaşları adeta cezalandırarak devlete ve kamuya olan güveni de sarsıyor.

Gerçek kentsel dönüşümler kaçınılmaz bir zorunluluk olarak ortada durur ve kentlerin yerleşik alanlarındaki risk havuzları böylesi dolaylı aflar ile kaderine terk edilirken, ülkenin pek çok kentinde Belediye Kanunu'nun 73. maddesine dayanarak gerçekleştirilmeye çalışılan "sahte kentsel dönüşümler" ise spekülasyon ve rantal bölüşüm amaçlı projeler olarak kentsel alanda yepyeni sorunlar oluşturmaya devam ediyor. Gerçek ve zorunlu kentsel dönüşümlere kulağını tıkayıp, affetme yolunu seçenlerin, kentin olmadığı alanda "kentsel

dönüşüm" adı altında gerçekleştirilen paylaşımları da görmezden gelmesi şaşırtıcı sayılmaz. Zaten bu süreçte "alan da memnun satan da" biçiminde bir görev ve rol paylaşımı olduğu da ortada. Böylesi aflardan; kaçak yapıyı yapan vatandaş, kaçak yapısı yasallaştırılıp meşru rant aracı haline getirildiğinden, kendisiyle ilgili olası afet risklerini görmezden gelerek memnun. Böylesi "beyaz sayfalar"ı açan siyasetçiler de, bunun en azından sandıkta karşılığını gördüklerinden, sürecin önüne geçmek yerine içinde olabilmeyi daha çok tercih eder görünüyor. Tüm bu sakıncaları gören bilim ve meslek çevreleri ise her zaman kamuoyunu aydınlatma anlamındaki sorumlulukları gereği, bu kanıksanmışlığa karşı, kent ve kamu yararına mücadele etmeye çalışan, sürecin en içinde ama en dışındaki grup. Bu traji-komik tabloyu tamamlayan bir diğer unsur ise, tüm bu sakıncalar ancak vahim sonuçlar doğurduğunda tepki veren, tüm uyarı ve haykırışları ancak sansasyonel bir içerik olduğunda kamuoyuna yansıtabilen, magazin kültürüne boğulma eğilimindeki bazı basın-yayın organları.

Oysa, kaçak ve her tür riske açık yapıların sağlıklı kent parçaları haline gelebilmesi için politika ve stratejilerin araştırılması ve uygulanmasına ilişkin yasal-yönetimsel-finansal modellerin belirlenmesi, kamu otoritelerine ve kamusal görev yapan tüm kuruluşlara düşen en temel görev. Bu görevin yaşamsal önemi, ülkenin yaşadığı körfez depremi gibi çok büyük yıkımlarda kendisini açıkça gösterdi. Buna rağmen, gerçek ve kalıcı çözüm önerilerini araştırıp uygulamak, kamuoyuna aktarıp bilinç yaratmak yerine, işin kolay yolunu seçen ve "af-rant-oy" üçgeni olarak tanımlanan "kangren şeytan üçgeni"nden beslenen, ya da bu süreci kamuoyuna yansıtmayan gün-birlik çözümlerin hala popüler olması çok acı.

TBMM'den geçen ve kaçak yapılara elektrik, su bağlanmasına izin veren yasa maddesinin bu çerçevede yorumlanması gerektiği düşüncesiyle, "ilgisiz ilgililere", "derinden ilgili yetkililere", "af-rant-oy üçgeninin uzlaşıcılarına", toplum sağlığı, can güvenliği, kamu yararı konularının takipçisi ve uzmanı olan bilim ve meslek çevrelerinin de varlığını hatırlatınız.

TMMOB Şehir Plancıları Odası-Yönetim Kurulu

ODA DENETLEME KURULU TOPLANDI VE RAPORUNU HAZIRLADI

27 Aralık 2005 tarihinde toplanan, Oda Denetleme Kurulu Üyeleri Binali Tercan, Erdal Kurttaş, Ali Ulvi Ulubaş ve Sırma Turgut 01.01.2005 ve 31.10.2005 tarihleri arası dönemin denetimini evraklar üzerinden yaptı. Denetim sonucu hazırlanan Denetleme Kurulu Raporu aşağıdaki gibidir.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2005 YILI DENETLEME KURULU RAPORU

01.01.2005 – 31.10.2005 tarihleri arasında, TMMOB Şehir Plancıları Odasının hesaplarının, faaliyetlerinin denetlenmesi amacıyla, Oda Genel Merkezinde 27.12.2005 tarihinde Denetleme Kurulu Asil Üyeleri Binali TERCAN, Erdal KURTTAŞ, Ali Ulvi ULUBAŞ, Sırma TURGUT, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Yaser GÜNDÜZ, Genel sekreter yardımcısı Demet GÜRBÜZLER ile Oda Muhasebe Görevlileri Veysel ERDEM ve Derya KÜÇÜKTOPCI'nin katılımı ile yapılan toplantının sonuçları aşağıda verilmiştir.

Denetlemede aşağıdaki belgeler incelenmiştir.

- Karar Defteri
- Kasa Defteri
- Tahsilat Makbuzları
- Gider Makbuzları
- Banka Dekont ve Hareketleri
- Demirbaş Defter ve Kayıtları
- Evrak Kayıt Defterleri

Yapılan incelemede;

31.10.2005 tarihi itibarıyla

1. Kasa Hesabı: 462.89 YTL. olduğu,
2. Bankalar Hesabı: 149.144,21 YTL
Fon Hesabı: 112.096,34 YTL
Mevduat Hesapları: 37.047,87 YTL. olduğu,
3. Posta Çeki Hesabı: 7.340,33 YTL.
4. Gelirler Hesabı: 831.363,32 YTL.
5. Giderler Hesabı: 629.293,92 YTL.
6. Gelir - Gider Farkı: + 202.069,40 YTL.
7. Demirbaşlar ve Gayrimenkul Hesabı
7.1. Demirbaşlar Hesabı: 109.315,19 YTL.
7.2. Gayrimenkul: 81.220,00 YTL olduğu saptanmıştır.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ:

1. Oda Muhasebe defter ve Kayıtlarının düzenli tutulduğu görülmüştür. Oda Sayman Üyesi Yaser GÜNDÜZ ve Muhasebe görevlisi Veysel ERDEM ile Derya KÜÇÜKTOPCI'ye titiz çalışmaları nedeniyle teşekkür edilmesine karar verilmiştir.

2. 01.01.2005 – 31.10.2005 tarihleri arası Gelir - Gider Bütçesine ilişkin olarak genelde iyi bir performans sergilendiği, bütçenin + 202.069,40 YTL. fazla verdiği görülmüştür. SSK ve vergi borçlarının olmadığı tesbit edilmiştir. Geçmiş yıl ve cari yıl üye ödentilerinin tahsilatında, performansın arttığı görülmüştür.

3. Önceki dönemlerden iade edilmediği görülen Altan GÜLVEREN'e verilmiş olan 293.800.000.-TL. avansın yasal faizi ile birlikte tahsil edilmesi ile ilgili gelişme kaydedilmediği anlaşıldığından, bu sürecin devam ettirilerek yasal yollara başvurulmasına, zorunluluk olmadığı sürece avans ödemelerinin yapılmamasına karar verilmiştir.

4. Şube ve Temsilciliklerin gelir ve giderlerinin düzenli ve en kısa sürede Oda merkezine iletilmesi konusunda daha önceki dönemlere göre önemli bir gelişme kaydedilmiş olduğu görülmüştür. Ancak şube ve temsilciliklerin gelir ve giderlerine ait düzenli belge tanzimi ve genel merkeze gönderilmesi konusunda, tüm şube ve temsilciliklerin bütçeye ait gelir ve giderlerle ilgili belgeleri zamanında genel merkeze göndermediği, banka hesaplarında bazı şubelere ait tahsil edilen gelirin görülmeyeceği tespit edilmiştir. Bu konuda şube ve temsilciliklere gerekli uyarıların tekrar yapılması kararlaştırılmıştır.

5. Sürekli Eğitim Merkezinin (SEM) kurulması aşamasında Odaya aktarılan tutarın bütçemiz gelir kalemlerine uygun olarak Gelir Bütçesinin 8/09 bölümünde Diğer Gelirler kalemine kaydedildiği görülmüştür.

SEM ile ilgili yapılan harcamaların ise Gider Bütçesinin 2,3,4,5,6,7 ve 11 numaralı fasıllarının ilgili kalemlerine uygun olarak kaydedildiği ve proje ile ilgili sürenin tamamlandığı tespit edilmiştir.

Çalışmalarından dolayı Yönetim Kuruluna ve oda çalışanlarına teşekkür ederiz.

BÜRO TESCİL İŞLEMLERİ VE MESLEKİ DENETİM UYGULAMASINA YÖNELİK 2. HİZMET İÇİ EĞİTİM SEMİNERİNİ GERÇEKLEŞTİRDİK

İlkini 19 Aralık 2004 tarihinde gerçekleştirmiş olduğumuz, Odamız mesleki denetim uygulamaları ile büro tescil işlemleri konularında, şubelerimizde çalışan mesleki denetim görevlileri ile elemanlarımızın katıldığı hizmet içi eğitim seminerinin ikincisini 23 Aralık 2005 tarihinde Odamız Sürekli Eğitim Merkezinde gerçekleştirdik.

Seminerde amaçlanan, büro tescil ve mesleki denetim uygulamalarının Odamız örgütü ve tüm birimlerinde standart hale getirilmesi, bu uygulamaların işlem ve süreçlerinin ayrıntılı açıklanması ve tüm bu süreçlerde yaşanan sorunların en aza indirilmesi idi. Bu amaç doğrultusunda yapılan sunuşlarda ayrıca,

odamız muhasebe işleyişi ile şubelerimizce her ay hazırlanması istenen muhasebe formlarına ilişkin de açıklayıcı bilgiler verildi. Gün boyunca süren toplantıda, katılımcılar, soru-cevap ve katkıları ile seminerin daha verimli geçmesini sağladı.

Odamız Yönetim Kurulu üyesi Yaser Gündüz'ün seminerin amacı, konusu ve Yönetim Kurulumuzun düşünce ve temennilerini dile getirdiği açılış konuşmasının ardından, Genel Sekreter Yardımcısı Y. Aynur Çakır tarafından Odamız "büro tescil uygulamaları" konusundaki sunuşa geçildi. Çakır, sunuşunda 9 Ekim 2004 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul'umuzda gerçekleşen yönetmelik değişiklikleri bağlamında tescil işlemleri sırasında uyulması gereken kuralları, ilk tescil işlemleri, tescil yenileme işlemleri, tescil yenileme ve kayıt formları ile tescil kapatma süreçlerini detaylı ve örneklerle dayalı olarak aktardı. Yaser Gündüz ise yürürlükte olan yönetmeliklerimiz uyarınca sürdürülen "mesleki denetim uygulaması" içeriği, kuralları ve süreci bağlamındaki sunuşu gerçekleştirdi. Sunuşunda, öncelikle mesleki denetim uygulaması işlemine başlamadan evvel dikkat edilmesi gereken konular ile mesleki denetim işlemine tabi tutulması ve tutulmaması gereken hizmetlere değindi. Mesleki denetim uygulaması ve planların incelenmesi aşamalarına geçildiğinde dikkat edilmesi gereken unsurlar ile yapılması gereken işlemleri, serbest şehircilik hizmetleri ücret tarifesini en az ücret hesabı ve kontrolü, mesleki denetim uygulaması ücret birim değerleri, yöre katsayıları tabloları ve şehircilik hizmetleri sözleşmeleri ile ilgili işlemler hakkında detaylı ve örneklerle dayalı sunumunu gerçekleştirdi. Seminerin en son bölümünde ise şubelerimizde gerçekleşen Odamız gelir ve giderlerine ilişkin hazırlanan bildirim tabloları ile ilgili düzenlemeler hakkında formlar üzerinden bilgilendirmeler yapıldı.

Tüm sunuşlar esnasında katılımcılar soru, cevap ve katkıları ile konulara değişik boyutlarında açılımlar kazandırdılar. Eğitim seminerlerinin faydasına değinen katılımcılar, benzer etkinliklerin belli periyotlarda odamızın değişik birimlerinde içeriğinin geliştirilerek tekrarlanması konusunda temennilerini dile getirdiler.

Katılımcılara, yapılan tüm sunuşları içeren CD ve katılım sertifikaları verildi.

Katılımcı Listesi

Yaser Gündüz (YK Üyesi, Genel Sayman)
Yasemin Çakır (Genel Sekreter Yardımcısı)
Demet Gürbüzler (Genel Sekreter Yardımcısı)
Sibel Küçük (Ankara Şube Sekreteri)
Başak Erbil (Ankara Şube MDG)
Ali Rıza Nurhan (İstanbul Şube Sekreteri, MDG)
Hakan Küçükkılıç (İzmir Şube MDG)
Murat İlkme (Bursa Şube MDG)
Salih Dirlik (Antalya Şube MDG)
Çiğdem Yaman (Konya Şube Sekreteri, MDG)
Ulaş Bahri Çetinkaya (Çukurova Şube MDG)
Fatoş Akdoğan (Çukurova Şube Çalışanı)

E-BELEDİYESİCİLİK TOPLANTISI YAPILDI

Türkiye Belediyeler Birliğince, Konrad Adenauer Stiftung desteği ile gerçekleştirilmekte olan yuvarlak masa toplantılarından bir yenisi, belediyelerin kentte yaşayanlara daha kaliteli ve sürekli hizmet sunmasını ve aynı zamanda da karar süreçlerinde katılımı sağlamayı hedefleyen çağdaş uygulamalar bütünü olan "e-Belediyecilik" konusunda 19.12.2005 günü yapıldı.

Toplantıya;

Fikret Üçcan (Başbakanlık)
Duygu Dalgıç (TBB)
Mete Yıldız (Hacettepe Üniversitesi)
Adnan Solmaz (Ođunpazarı Bld.si)
Serhat Emek (Ođunpazarı Bld.si)
Figen Şenoğlu (Kadıköy Bld.si)
Kemal Cirit (Yalova Vl. Yrd.)
Ramazan Altınok (DPT)
Özlem Aşık (DPT)
Bülent Gürsoy (TMBD)
Ahmet Ayvalı (TBD)
Ümit Nevzat Uğurel (ŞPO)
Emin Bank (Netcad)
Koray Yavuz (SASKİ)
Selim Özdemir (ORACLE)
Bahar Özden (TBB)
Burcu Kulaç (TBB)
Güliden Bahçelioğlu (KAS)

katıldılar. Toplantıya Odamız adına katılan Ü. Nevzat Uğurel'in konuşmasını sunuyoruz:

"Sayın Başkan, sayın katılımcılar; meslek odası olarak öncelikle olaya iki boyutta yaklaşıyoruz; birincisi, plan üreten bir mesleğin sahipleri olduğumuz için, plan üretiminde karıştığımız birtakım sorunlar var, onların, e-belediyecilik, e-devlet kavramları içerisinde çözülebileceğini umuyoruz. Bu sorun belediyelerden katılan arkadaşlarımızın da çok sık yaşadıkları karşılaştıkları bir sorundur. Plan üretirken, kentin sosyolojik, ekonomik, coğrafik tüm verilerini kullanarak, önümüzdeki 15-20 yıl içerisinde, kentin ne şekilde gelişeceğini öngörmeye çalışır ve planları ona göre yaparız. Bunun için sosyolojik, ekonomik, coğrafik verilere çok sağlıklı ve zamanında ulaşılması, o planın sağlıklı olması açısından son derece önemlidir. Ancak, Türkiye'de bu anlamda henüz bir envanter, bir altyapı oluşturulmuş değil. Bilgilere çok kısa sürede ulaşmak mümkün değil. Türkiye de birçok kamu kurumu planlama çalışmalarına altyapı oluşturacak hizmetler üretir; DSİ projeler üretir, tarım il müdürlükleri, Köy Hizmetleri toprakla ilgili, toprağın korunmasına yönelik incelemeler, etütler yapar. Bunun gibi yaklaşık 30 kurum ve kuruluşun bilgilerinin zamanında sağlıklı bir şekilde plancının eline gelmesi gerekiyor ki sağlıklı bir plan üretilsin. Bu tür veriler henüz internet ortamında herkesin kullanımına açık değil, hatta birçok kurumun bu konuda yap-

tiği çalışmalar çok yanlış bir amaçla ticarete konu ediliyor. Örneğin, kadastro paftası almak için belediyeler çok yüksek bedeller ödemek durumunda. Belki yabancı kaynaklardan çok kolay bulabileceğiniz verilerdir. Yine aynı şekilde toprak etüdü yaptırmak için parsel başına 200 milyon gibi, kentin bütününe algıladığınızda trilyonlara varan bedellere ulaşan hizmetler satın almak konumundasınız. Bu gelişmelerle, bu gibi hizmetlerin organize edileceği ve e-devlet, e-belediyecilik hizmetleri aracılığı ile kullanılabileceği ortamın yaratılması belki mümkün olabilecektir. Bir bu açıdan görüşlerimi belirtiyim istedim.

Bir diğeri de, biz meslek odası olarak, üyelerimizin böyle bir ortama hazırlanması için neler yapabiliriz konusuydu. 3-4 senedir çabamızı bu çalışmalara yoğunlaştırdık. Ürettiğimiz hizmetlerin elektronik ortamda kullanılabilmesi için bu ortamda üretilir olması gerekiyor. Bu nedenle bu programların, özellikle eğitim kurumlarında, üniversitelerde üyelerimizin alamadığı türden eğitimler olduğu için, mesleki eğitim olarak kendi bünyemizde oluşturduğumuz kurslarla, sertifikasyon programlarıyla gidermeye, o konuda üyelerimizin eksiklerini tamamlamaya çalıştık. CAD dediğimiz programları üyelerimizin yoğun olarak öğrenmesini ve kullanmasını ve hatta hizmet ürettikleri belediyeleri de bu türlü ortamlarda hizmet kabul etmeye zorlayarak, aslında, yerel yönetimleri de bu konuda teşvik eden önemli girişimlerimiz oldu.

Bu konudaki en son girişimimiz, 2005 yılı içerisinde bugünlerde tamamlamak üzere olduğumuz Avrupa Birliğiyle de ortak yürüttüğümüz coğrafi bilgi sistemlerini üyelerimizin öğrenmesine yönelik bir proje oldu. AB'den sağlanan imkânlarla bu yıl 218 üyemizin, özellikle de genç, yeni mezun üyemizin, iş bulma olanaklarını da artırır düşüncesiyle eğitilmesine önem verdik. Kurslara katılanlardan 193 kişi herhangi bir programla ilgili en az bir belge aldı. Başarılı bir şekilde sertifikayı alıp hizmet etmeye hazır vaziyete geldiler. Önemli bir kısmı da daha eğitim sürecinde, yerel yönetimlerde ve özel bürolarda iş imkânlarına kavuştu. Bu projenin başarılı olması nedeniyle, hem yerel yönetimleri destekleyici hem de üyelerimizin mesleklerini geliştirici bu tür eğitim projelerine devam etmeyi düşünüyoruz.

.....

Son konuşmalar bize şunu gösteriyor ki, devletin temel kurgusunda bir bozukluk var; yani, devletin hangi kurumu hangi düzeyde ne iş yapacak, devlet nasıl yönetilecek; yönetimin temel amacı da şuydu tabii ki; kaynakların verimli kullanılarak en geniş kesimlere bu hizmetin götürülmesi, burada kurguda çok iç içe geçmeler, çok büyük kargaşalar var. Son yapılan yasal düzenlemelerde de bu karmaşa var. Gerek İl Özel İdareleri Yasası olsun, gerek Belediyeler Yasası olsun, aslında, bunları çözmekten çok da uzak yasalar.

Şöyle anlatayım: Hem merkezî kurumların, bakanlıkların yaptığı hem de belediyelerin yaptığı birbirinin üstüne örtüşen, çakışan işler var. Halbuki, kamuda esas, devletin rolü, devletin kısıtlı kaynaklarının verimli kullanılması

ise, devletin merkezî kurumlarının hizmet üretir kurumlar olmaması gerekir. Başta merkezin kendisinin bu türlü hizmetlerden uzaklaştırılması gerekir ve bunları tamamen yerel yönetimlere bırakması gerekir.

Devletin asli görevi, Ramazan Beyin deminden beri söylediği, genel stratejilerle, nasıl Ramazan Bey, e-devlet konusunda genel stratejinin olması ve e-devleti Hayata geçirecek kurumların da o strateji doğrultusunda hareket etmeleri gerekiyorsa, devletin diğer icracı bakanlıklarının ve kuruluşlarının da kendi sektörlerine ilişkin devletin kaynaklarının değerlendirilmesi için ne türlü stratejileri hayata geçireceklerini merkez olarak koymalarında yarar var. Turizm Bakanlığı ise turizm politikaları konusunda devletin ne yapması gerektiği, ne türlü stratejiler uygulaması gerektiği; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ise sanayi konusunda, Sağlık Bakanlığı ise kendi konularında. Bugünkü sisteme baktığımızda, merkezî kurumlar, bakanlıklar, örneğin Turizm Bakanlığı, strateji koymaktan çok uzak, turizm alanlarındaki uygulamaları denetlemekten çok uzak, kendisi plan yapar, ama uygulamasını yerel yönetimlere bırakır, yerel yönetimler o planları uyguluyor mu uygulamıyor mu denetleyemez bir konumda. Bu da devlet kaynaklarının hem denetimsiz hem de verimsiz olmasına neden oluyor.

Kendi meslek alanımdan olduğu için çok kolay örnekler verebiliyorum; İmar Kanunu 1984'te değiştiği zaman, o zamana kadar Türkiye'de tek plan onama yetkisinde olan kurum İmar İskan Bakanlığıydı, yerel yönetimlere yetkiler devredildi tamamen, değişen adıyla, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı devreden çıktı. O zaman için tek plan onama yetkisi yerel yönetimler, belediyeler, belediye sınırları dışındaysa bayındırlık iskan müdürlükleriydi; ama, süreç içerisinde bugün sayıları 37 olan özellikle de merkezî kurumlar, Turizm Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, hatta Çevre Bakanlığının içinde üç ayrı birim var plan onaylayan; millî parklar ayrı, özel çevresi ayrı, ÇED ve Planlama Dairesi ayrı. Böyle bir sistem içerisinde icra, plan üreten kurumlar ya da hizmet üreten kurumlar diye daha genelleştirirsek, yapılan hizmetleri denetleyemez durumda.

Bunları niçin söylüyorum; biz bir e-devlet kurgulayacaksak eğer, devletin genel yapılanmasını, genel kurgusunu yapacağız ki, ona ilişkin e-devlet mekanizmalarını sağlıklı olarak kuralım ve denetleyelim. Eğer merkezî kurumlar hizmet üretmesin, sadece denetlesin diyorsak, kurduğumuz e-devlet mekanizması, yine örnek Turizm Bakanlığı ise, turizm bölgelerinde yapılan çalışmaları oturup merkezî olarak internet ortamında, elektronik ortamda denetleyebilecek, yapılan planları genel turizm stratejisiyle uygun olup olmadığını denetleyecek, uygulayacak; gerekirse aykırı uygulamalar konusunda belediyeler üzerinde o zaman yaptırım uygulayabilecek, vesayetini ortaya koyabilecek bir sistemi kurgulayabilelim.

Bu yüzden, devlet kurgulamasının özellikle öncelikle ele alınması gerekiyor ve e-devlet mekanizmasını da bunun üye-

rine yapılandırması gerekiyor. Özel idareler ve belediyeler arasındaki ilişkilerin de bu eğilimde yeniden öngörülmesi gerekiyor; çünkü, bu ayırım çok suni bir ayırım ülkemizde; suni ayırım olduğu için de belediye sınırları değiştikçe idarî sınırlar, mekanizmalar değişiyor. Halbuki, birçok ülkede belediye sınırı dışı diye bir alan yoktur, yani belediyelerin hizmet ettiği alan ayrı, özel idarelerin hizmet ettiği alan ayrı diye bir alan yoktur, her taraf belediye alanıdır, belediye sınırdır; ülkenin tamamı belediyelere bölünmüştür. Ancak, insanların yoğun olarak yaşadıkları yerlere götürülen hizmetlerle daha az yoğun, kırsal ya da orman, dağ taş gibi alanlarda nüfusun daha az yaşadığı bölgelere götürülmesi gereken mecburi hizmetler farklılaştırılmıştır. Bunlar tamamıyla devletin yönetim stratejileridir. Öncelikle devletin yapısı değişmelidir.

Yemek arasında Ramazan Beyle sohbet yapmıştık, onu da kısaca ilave edeyim. Başta devletimizin idarî mekanizması, Türkiye’deki sosyal, ekonomik, coğrafi yapıyla örtüşmüyor; yani, bakıyorsunuz, bir köy, bir başka İl’e çok yakın, hizmetlerin tamamını oradan alıyor, oradan yararlanıyor, ama bir başka İl’e bağlı, coğrafi engeller var, ulaşım engelleri var, aldığı hizmet noktaları farklı. DPT’nin bu konuda 1982 yılında yaptığı yerleşim merkezlerinin kentsel kademelenmesi çalışması vardı, orada Türkiye’deki yerleşim merkezleri birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü kademeden yedinci kademeye kadar sıralanmıştır, yedinci kademe merkez İstanbul’dur Türkiye’de ve tüm Türkiye onun etki alanındadır, onun dışındaki kademelerde hiçbir etki alanı sınırı il sınırına, ilçe sınırına oturmaz. Geçen otuz yılda bu daha da değişmiştir, öncelikle bu çalışmanın da yenilenip, Türkiye’nin idarî bölünüş sınırlarının sosyal, ekonomik ve coğrafi özellikler gözönüne alınarak yenilenmesi ve ona göre de devlet yapısının yeni baştan kurgulanması ve e-devlet projesinin de bunun üzerine oturtulması diye bir cümleyle son olarak özetlemiş oluyorum.”

PLANLAMA DERGİSİNİN 2005/2 SAYISI YAYIMLANDI

Bu sayı Prof. Dr. Cevat Geray ile yapılan söyleşi ile başlamakta. Cevat Geray planlama, şehircilik, afet, toplum kalkınması, bölge planlama, kooperatifçilik konularındaki görüşlerini, deneyimlerini söyleşide aktarmakta.

Bu sayıda diğer sayılarda gündeme gelen koruma ile ilgili yazılara devam edilmektedir. Elif Örnek Özden, Marmara Takımadaları, Beykoz, Tarihi Yarımada alanlarının her biri özelinde değişen inceleme yöntemi ile çözümlemelere yer vermektedir. Sit alanı ilan edildikten sonra planları henüz hazırlanmayan, geçiş dönemi yapılaşma koşulları

ile uygulamaların devam ettiği bu üç alanda incelemelerde bulunmaktadır.

Ahu Dalgakıran yazısında; İzmir’de kentsel mekanın önemli yatırım kararları doğrultusunda yağ lekesi biçiminde dışa doğru bir yayılma ve büyüme gösterdiği 1980 sonrasında, kentsel ekonominin önemli bir bileşeni olan perakende ticaret sektörünün konumsal yapısını ele almaktadır.

Sertaç Erten, 2004 Olimpiyat Oyunlarını düzenleyen Atina’da ne tür büyük ölçekli dönüşüm ve altyapı projelerinin hayata geçirildiğini, Olimpiyat sonrası dönemde hangi projelerin kente verimli olarak geri döndüğünü ve hangi projelerin başarısız olduğunu makalesinde değerlendirmektedir.

M. Vedat Özbilen yazısında, su sektöründeki gelişmeler ve bunun karşısında kent ve bölge plancılarının duruşuna genel olarak değinmektedir.

Bu sayıda yukarıda yer alan özel konular dışında kırsal kalkınma konusuna ilişkin üç yazı bulunmaktadır. Zühre Çelik Türkiye’de kırsal kalkınma politika ve uygulamalarına değinerek bu sürecin değerlendirmesini yapmaktadır. Zehra Eminağaoğlu ve Sonay Çevik ise bölge ölçeği içinde kırsal yerleşmelerin belirleyicileri, tanımları, bölgesel yaklaşımların köylerin planlanması ve tasarımındaki önemine değinmektedir. İclal Kaya Altay ise, Avrupa Mekansal Gelişme Perspektifi’nde kırsal alan politikalarını irdelemektedir.

Tan Yiğitcanlar, Rabia Bolposta, Uğur Yankaya, Onur Kınacı, Berna Baradan, Birkan Bektaş “stratejik seçim yaklaşımı” çerçevesinde afet sonrası geçici yerleşim alanlarını İzmir özelinde ele almaktadır. Son olarak 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu kapsamında “Değişen Kent” başlıklı öğrenci yarışmasında üçüncülük ödülü alan çalışma da bu sayıda yer almaktadır.

PLANLAMA DERGİSİNİN 2005/3 SAYISI YAYIMLANDI

Bu sayı “kenti tasarlamak” konusuna ayrılmış olup, ilk olarak Baykan Günay’la tasarım, planlama ve şehircilik konuları üzerinde söyleşi yapılmakta, Olgu Çalışkan tarafından yapılan söyleşide şehircilik gündemine yönelik eleştirel bir bakış açısı sunulmaktadır.

Ali Vardar kaleme aldığı makalesinde, değişen kentsel tasarım kavrayışını, geleneksel nazım plan anlayışıyla parçacıl projecilik arasında kalmış kentsel mekan üretim sürecimizi kentsel tasarımın kavramsal arka planıyla irdelemektedir. Ara ölçek planlama yaklaşımı ve ‘kent girişimciliği’ anlayışına dikkat çekmektedir.

Oruç Çakmaklı, ‘bir tasarım öyküsü’ ile kenti ve nesneyi tasarlayanın özünde ayrı olmadığını anımsatıyor yazısında.

Güven Arif Sargin, ‘Kentsel Programı Tasarlamak’ta yürütücüsü olduğu iki ayrı mimarlık stüdyosunda üretilen proje çalışmaları özelinde özgün ‘kentsel taktik’ kavramsallaştırması yapmakta; mimari tasarımın programlama diliyle nasıl kentsel bağlama taşınabileceğine yönelik ipuçları vermektedir.

Özgün Tangelay, sokak sanatını konu edindiği yazısında kentin tasarımının ‘disiplin’ dışı yönüne dikkat çekiyor ve süreci her koşulda denetleme temel içgüdüüne sahip biz plancıları ‘sokakların iç sesleri’ni dinlemeye çağırıyor.

Almanya’dan kentsel tasarım profesörü Christa Reicher’in dilimize kazandırılan yazısında, ülkesinin kentsel planlama gündemini yansıttasının yanısıra genellenebilir şehircilik ilkeleri üretmekte.

Yusuf Tibeh’in “Merkez Amman’da Topoğrafik Etmen” başlıklı çeviride, Ürdün’ün başkentinde merkez alanın biçimleniş sürecini anlatırken doğal formasyondan ‘plan birimi’ üretilebileceğine yönelik önerme ile tasarım-doğa bütünselliğine vurgu yapıyor.

Fin şehirciliği üzerine kaleme aldığı yazıyla Olgu Çalışkan kendini her alanda gösteren arı Fin tasarım kültürünün şehircilikteki yansımaları ortaya koymaya çalışmakta. Bu genel çerçeveye ile bütünleşen çalışma, kentsel estetik makalesi ile Hanna Mattila’dan geldi. Çevrinin özgünlüğü, hep soyut kavramlarla tartıştığımız ‘katılımcı planlama’yı estetik alanında ve Finlandiya deneyimi ile tartışmaya açması.

Kenti tasarlamayı endüstriyel tasarım ucundan ele alan Serkan Güneş, disiplinlerarası çalışmanın önemine kentsel mobilya tasarım süreci bağlamında işaret ediyor.

Mehmet Nazım Özer ve Mustafa Asım Ayten, kent tasarımının en önemli ögesi olan kent meydanlarını kamusal odak olarak tanımlamakta ve Günay’ın meydan üretememekle eleştirdiği ülkemiz şehircilerine ‘meydan’ı meydan tipolojilerinin tarihsel dönüşüm diziniyle yeniden anımsatmakta.

‘Kenti Tasarlamak’ dosyası iki ayrı yazıyla bir alt-dosya oluştu. Kent ve Su. Bu kapsamda, Cenk Hamamcıoğlu, su kenarı yerleşimleri ve kentlerin su yolu girişlerine kentsel tasarım çerçevesinden nasıl yaklaşılabilirliğini konunun tarihselliği içerisinde saptıyor ve tartışılan Galataport projesini dolaylı olarak yeniden düşünüyor. Diğer yazıda Birsan Coşkun ise, Almanya’da genç bir Türk plancı olarak aldığı mimarlık eğitimi sonrası yapmış olduğu ve üç ayrı ödüle layık görülen ‘su taksisi/otobüsü ve istasyonu’ projesini anlatmakta; akarsuların hala yeterince etkin kullanamayan ülkemizde su yolu taşımacılığının önemine dikkat çekmekte.

Kentsel tasarım proje yarışmalarını belgelemek anlamında, Mehmet Nazım Özer son dönem üç ayrı ulusal kentsel tasarım yarışmasına ait proje sunuşları derlemekte.

Sertaç Erten, Devrim Çimen ve Sinan Burat proje yarışmaları değerlendirme yazısında kentsel tasarım yarışmalarına ilişkin gözlemleri ve deneyimlerini aktarmaktadırlar.

“Tarih İçinde Mersin Kolokyumu” adlı poster sunumları yapan Tolga Ünlü ve Fikret Zorlu, cumhuriyetin kent mekanını biçimlendirdiği kuruluş döneminde Başkent Ankara dışında birçok Türk Kenti’nin planlanmasında rol almış Alman urbanist H. Jansen’in ‘Mersin kent vizyonu’nu irdeliyor ve günümüzdeki izlerini saptıyor.

Dosyanın son yazısı olan Beş “D” Bir “K”da ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü son sınıf öğrencileri İsmet Esgin, Melda Tanrikulu, Serhat Celep ve Ş. Tuna Özaydınlık yazılarında, bir şehircinin kenti nasıl beş duyusu ile duyumsaması gerektiğinin ipuçlarını veriyor.

MÜELLİF YÖNETMELİĞİ YENİDEN DÜZENLENDİ

7 Ocak 2006 tarihli ve 26046 sayılı Resmi Gazete’de **Plan Yapımını Yüklenecek Müelli erin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** yayımlandı. Anılan Yönetmelikle 2.11.1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *İmar Planlarının Yapımını Yüklenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Yeterlilik Yönetmeliği* yürürlükten kaldırıldı.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca, Odamız görüşleri ve katkıları ile hazırlanan Yönetmelik yürürlüğe girdi.

Yönetmelikte özetle;

- Müellif tanımında; müellif tüzel kişiliklerin hissedarları içinde hisseleri ortakların meslek grubuna göre dağılımında eşit veya daha fazla paya sahip gerçek kişi olarak yer almakta,
 - Planlama alanı grupları yeniden düzenlenmekte, özellikle alt gruplarda plan yapım alanı ve geleceğe ait nüfus projeksiyonu artırılmakta,
 - Daha önce yeterlilik belgesi almış veya almaya hak kazanmış mimarların hakları saklı kalmak kaydı ile, artık yeterlilik belgesi alımında şehir plancısı unvanı olma zorunluluğu getirilmekte,
 - Müelli erin derecelendirilmesi işlemlerinde de yenilikler getirilmekte, A, B veya C grubuna giren işleri yapan özel planlama bürolarında en az altı yıl çalışmış olması durumunda D grubu müellif yeterlilik belgesi alınmasına olanak sağlanmakta,
 - Kamu kurum ve kuruluşlarında ihale yolu ile yapılan planlama işlerinde, planlama işini alan müellifin planlama ekibinde yer alan şehir plancıların çalıştıklarının belgelenmesi halinde, kendi bulundukları planlama grubundan ayrı bir iş bitirmiş olarak değerlendirilmekte,
 - Yürürlükten kaldırılan Yönetmeliğe göre yeterlilik belgesi almaya hak kazanamamış şehir plancılarının müracaatları halinde yürürlüğe giren Yönetmelik hükümlerine göre yeterlilik işlemlerinin değerlendirileceği,
- hükme bağlanmaktadır.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLEN KIYI YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİĞİ İPTAL EDİLDİ

Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan ve 30.3.2004 günlü, 25418 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe ilişkin Odamız ve Harita Mühendisleri Odası tarafından açılan dava sonucunda yürütmenin durdurulması kararı verilmişti. Danıştay 6. Dairesi Esas No:2004/3080 sayılı kararı ile dava konusu Yönetmeliğin yürütmesinin durdurulmasına 5.10.2004 gününde oybirliği ile karar verilmişti.

Danıştay 6. Dairesinin 12.10.2005 günlü Esas No: 2004/3060, Karar No:2005/4680 sayılı kararında; Dairenin 12.10.2005 günlü, E:2004/3061, K:2005/4679 sayılı kararında anılan yönetmeliğin iptal edildiği belirtilmiştir. Mahkeme kararında; Anayasa ve Kıyı Yasası hükümlerine aykırı olarak kıyılardan herkesin eşit ve serbest yararlanma hakkını ortadan kaldıracak veya sınırlandırabilecek herhangi bir tasarrufta bulunulmasının mümkün olmadığı; dava konusu yönetmelik değişikliğiyle sahil şeridinde, kıyı ve dolgu alanlarında yeme-içme tesisleri, alışveriş merkezleri, konaklama üniteleri gibi yapılaşmaları içeren kruvaziyer limanı yapımına olanak sağlayacak düzenleme getirildiği; Anayasanın 43. maddesi gereği anılan düzenlemenin kanunla getirilmesi gere-

kirken kıyıdaki dolgu alanında ve sahil şeridinde yapılabilecek yapıları sınırlı olarak sayan Kıyı Kanuna aykırı olarak yönetmelikle yapılaşma hakkı genişletildiği; bu durumda, Anayasaya ve Kıyı Yasasına aykırı olan uyumsuzluğa konu yönetmelik değişikliğinde hukuka uyarlık bulunmadığı belirtilmiştir.

“PLAN MÜELLİFİNİN GEREKÇELİ UYGUN GÖRÜŞÜNÜN ALINMASI ŞARTTIR” HÜKMÜNE İLİŞKİN MAHKEME KARARI

Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinin 27 inci maddesinin 1'inci fıkrası 4'üncü bendi 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile yürürlükten kaldırılmıştı. Yönetmeliğe Mimarlar Odası'na açılan dava sonucunda Danıştay 6. Dairesi 23.09.2005 günlü Esas No:2005/1411 sayılı kararı ile anılan hükmün yürürlükten kaldırılmasını 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gerekçe göstererek hukuka uygun bulmamış ve yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 16.12.2005 tarih ve 12109 sayılı, 2005/15 sayılı Genelgesi ile plan değişikliklerine ilişkin uygulamaların mahkeme kararı doğrultusunda yürütülmesi hususunda Genelge yayımlanmış ve Genelgenin duyurulmasını istemiştir.

İstanbul'da ulaşım = Çözumsuzlük

İstanbul'un ulaşım sorununu çözüme cabaları, yatırımların ağırlıklı olarak karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi

Bir önceki kez olduğu gibi İstanbul'da ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi. İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi. İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

İSTANBUL'DA ULAŞIM = ÇÖZÜMSÜZLÜK
İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi. İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

TÜP GEÇİT TEK BAŞINA ÇÖZÜM DEĞİL!
Tüp geçit tek başına çözüm değildir. İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

ÖZGÜR KÖPRÜ YATIRIMLARI
Özgür köprü yatırımları, İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

BAHİMLER AÇILDI
Bahimlerin açılması, İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

İstanbul'un kuzey rantları

İstanbul'un kuzey rantları, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

BAHİMLER AÇILDI
Bahimlerin açılması, İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

ÖZGÜR KÖPRÜ YATIRIMLARI
Özgür köprü yatırımları, İstanbul'un ulaşım sorunu, bu sefer de karayoluna yönlendirilmesi nedeniyle başarısız oldu ve yeni çözüm arayışlarını gündeme getirdi.

3 Aralık 2005, Birgün Gazetesi

ODAMIZ 2006 YILI OCAK ŞUBAT MART AYLARI TAHMİNİ GELİR VE GİDER BÜTÇELERİ HAZIRLANDI

Odamız 23. Genel Kurulu'nda onaylanan 2004 ve 2005 yıllarına ait gelir ve gider bütçeleri 31 Aralık 2005 tarihinde dönem itibarıyla tamamlanmıştır. Mart ayı içerisinde yapılacak olan 24. Olağan Genel Kurul tarihine kadar 2006 yılı Ocak, Şubat ve Mart ayları dönemi için geçerli olacak, Yönetim Kurulumuzca TMMOB Mali İşler Yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanan geçici tahmini bütçe aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Odamız tüm örgüt birimlerini kapsayacak olan bütçe, önceki yıllar gelir ve gider gerçekleştirmeleri ile söz konusu dönemde gerçekleşmesi planlanan etkinlik, program ve oda gündemi dikkate alınarak hazırlanmıştır.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2006 YILI OCAK, ŞUBAT, MART AYLARI TAHMİNİ GELİR BÜTÇESİ	
GELİRLER	260.625,00
Bölüm-I Üye Kayıt ve Ödenti Gelirleri	33.300,00
01. Üye Kayıt Gelirleri	500,00
02. Cari Yıl Ödentileri	6.000,00
03. Geçmiş Yıl Ödentileri	22.000,00
04. Geçici Üye Kayıt ve Ödentileri	250,00
05. Gecikme Ceza ve Faizleri	-
06. Üye Kimlik Kartı Ücretleri	375,00
07. Oda Üye Belgesi Ücretleri	4.125,00
09. Diğer Üye Kayıt ve Ödenti Gelirleri	50,00
Bölüm-II Hizmet Karşılığı Gelirler	5.350,00
01. Hakemlik-Bilirkişilik Ücretleri	50,00
02. Danışmanlık Ücretleri	50,00
03. Kurs-Seminer Gelirleri	5.000,00
09. Diğer Hizmet Gelirleri	250,00
Bölüm-III Yayın Gelirleri	5.050,00
01. Süreli Yayın Gelirleri	2.500,00
02. Diğer Yayın Satış Gelirleri	2.500,00
03. İlan Reklam Gelirleri	-
09. Diğer Yayın Gelirleri	50,00
Bölüm-IV Mesleki Denetim Gelirleri	157.000,00
01. Mesleki Denetim Geliri	151.700,00
02. Mesleki Denetim Cezaları	1.500,00

03. Mesleki Denetim Gecikme Cezaları	3.750,00
09. Diğer Mesleki Denetim Cezaları	50,00
Bölüm-V Mesleki Faaliyet Gelirleri	750,00
01. Bilirkişi Payları	250,00
02. Yarışma-Ödül, Jüri Payları	250,00
09. Diğer Mesleki Faaliyet Gelirleri	250,00
Bölüm-VI Tescil Gelirleri	54.475,00
01. Serbest Şehircilik Bürosu KB	42.000,00
02. Serbest Şehircilik Bürosu TB	10.500,00
03. Yabancı Şehirci BKB/TB	50,00
04. Tescil Cezaları	1.000,00
05. Tescil Gecikme Cezaları	875,00
09. Diğer Tescil Gelirleri	50,00
Bölüm-VII Oda Faaliyetlerinden Sağlanan Gelirler	400,00
01. Kongre, Konferans Gelirleri	250,00
02. Sergi ve Fuar Gelirleri	50,00
03. Gece, Yemek, Gezi Gelirleri	50,00
09. Diğer Oda Faaliyet Gelirleri	50,00
Bölüm VIII Diğer Gelirler	3.050,00
01. Bağış ve Yardım Gelirleri	2.500,00
02. Kira Gelirleri	-
03. Lokal Gelirleri	50,00
09. Diğer Gelirler	500,00
Bölüm IX Faiz Gelirleri	1.250,00

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2006 YILI OCAK, ŞUBAT, MART AYLARI TAHMİNİ GİDER BÜTÇESİ	
GİDERLER	260.625,00
Bölüm I Yönetici Giderleri	22.500,00
01 Esas Ücretler	15.000,00
02 İkramiye	625,00
03 SSK ve TTF İşveren Payı	3.375,00
04 Sosyal Yardımlar	2.500,00
05 Fazla Çalışma Ücretleri	700,00
06 Tazminatlar	50,00
09 Diğer Yönetici Ücretleri	250,00
Bölüm II Personel Giderleri	64.500,00
01. Esas Ücretler	42.500,00
02. İkramiye	1.500,00
05. SSK ve TTF İşveren Payı	9.500,00
03. Sosyal Yardımlar	10.000,00
04. Fazla Çalışma Ücretleri	700,00
06. Tazminatlar	50,00
09. Diğer Personel Ücretleri	250,00
Bölüm III Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	32.250,00
01. Posta - Kargo Hizmetleri	7.500,00
02. Telefon, İletişim Giderleri	12.000,00
03. Aydınlatma-Isıtma-Su Giderleri	3.000,00
04. Bakım-Onarım Giderleri	3.500,00
05. Danışmanlık Giderleri	2.125,00
06. Birlikliklik Giderleri	1.125,00
07. Yol Giderleri	2.500,00
09. Diğer Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmet Giderleri	500,00
Bölüm IV Çeşitli Giderler	24.500,00
01. Kira Giderleri	14.000,00
02. Yargı Giderleri	5.500,00
03. Noter Giderleri	2.500,00
04. Sigorta Giderleri	250,00
05. Gecikme Zamları ve Para Cezaları	50,00
06. Sosyal Bağış ve Yardımlar	50,00
07. Banka Giderleri	400,00

08. Sivil Savunma Payı	0,00
09. Diğer Çeşitli Giderler	1.750,00
Bölüm V Amaca Yönelik Çeşitli Giderler	49.000,00
01. Kongre-Konferans-Seminer ve Etkinlik Giderleri	5.000,00
02. Genel Kurul Giderleri	26.000,00
03. İl ve Bölgelerarası Toplantı Giderleri	1.500,00
04. Seyahat ve Yolluk Giderleri	4.000,00
05. Temsil, Ağırnlama Giderleri	5.000,00
06. Mesleki Faaliyet ve Tanıtım Giderleri	7.000,00
07. Lokal ve Sosyal Tesis Giderleri	50,00
08. Uluslararası Kuruluşlar Ödenti vb. Ödemeleri	50,00
09. Amaca Yönelik Çeşitli Diğer Giderleri	50,00
10. Gece - Yemek Giderleri	350,00
Bölüm VI Büro Giderleri	18.500,00
01. Bilgisayar Malzemesi ve Kırtasiye Giderleri	6.250,00
02. Tamir-Bakım Giderleri	7.875,00
03. Temizlik Malzemesi Giderleri	2.125,00
04. Gazete, Kitap ve Dergi Giderleri	625,00
05. Diğer Büro ve İşletme Giderleri	1.625,00
Bölüm VII Yayın Giderleri	27.750,00
01. Süreli Yayın Giderleri	15.000,00
02. Diğer Yayın Giderleri	10.000,00
03. Telif Hakları Giderleri	2.500,00
09. Yayınla İlgili Diğer Giderler	250,00
Bölüm VIII Vergi-Resim ve Harçlar	1.025,00
01. Emlak Vergisi	450,00
02. Çevre Temizlik Vergisi	250,00
03. Motorlu Taşıt Vergisi	0,00
09. Diğer Vergi Resim ve Harçlar	325,00
Bölüm X TMMOB Giderleri	5.500,00
01. TMMOB Birlik Hissesi	4.625,00
02. İKK Giderleri	875,00
Bölüm XI Kıymet Alımları	15.100,00
01. Gayrimenkul Alımları	50,00
02. Demirbaş ve Döşeme Alımları	15.000,00
03. Dokümantasyon Giderleri	50,00

ŞUBELERDEN HABERLER

 Bursa Şubesi**BURSA KENT
MEYDANINA
KAVUŞUYOR**

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin en önemli kentsel dönüşüm projelerinden biri olan "Santral Garaj Kent Meydanı, Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi"nde sona yaklaşıldı. Bursa'ya 50 yıl süre ile Şehirlerarası Otobüs Terminali olarak hizmet veren ve Terminalin yeni yerine taşınması ile fonksiyonunu yitiren, Bursa'nın en önemli sorunlarından biri haline

gelen Santral Garaj bölgesi için yapılan Mimari ve Kentsel Tasarım Projesi Yarışmasına, Türkiye'nin değişik bölgelerinden 39 proje katıldı. 16.12.2005 tarihinde aralarında Şube Başkanımız Esin MIHÇIOĞLU'nun da bulunduğu, Prof. Dr. Cengiz GİRİTLİOĞLU'nun başkanlık ettiği jüri tarafından 3 gün süreyle değerlendirilen projelerden 9 Eylül Üniversitesi'nden Yüksek Mimar Dr. Seçkin Kutucu, Dr. Ebru Yılmaz, Mimar Tomurcuk Yonca Kutucu, Kentsel Tasarım Uzmanı Şehir Plancısı Uğur Bozkurt'un oluşturduğu ekibin eseri birincilik ile ödüllendirildi. Proje yarışmasında Şehir Plancısı Yüksek Mimar Baran İdil, Yüksek Mimar Hasan

Özbay, Mimar Tamer Başbuğ, Yüksek Mimar Aslı Özbay, Danışman Mimar Osman İlhan'dan oluşan ekibin eseri 2., Uludağ Üniversitesi'nden Öğretim Görevlisi Dr. Mimar Özgür Ediz ile Araştırma Görevlisi Yüksek Mimar Yavuz Taneli'nin hazırladığı projenin 3. seçildi, Mimar Elif Çelik, Yüksek Mimarlar Aslı Çalıkoglu, Dr. İpek Yürekli, Dr. Arda İnceoğlu ve Dr. Deniz Arslan'ın projesi 1. mansiyon, Peyzaj Mimarı Selami Demiralp ve Mimar Burak Özdoğru'nun eseri 2. mansiyon, Mimar Pınar Hansoy'un projesi 3. mansiyon seçildi. Ayrıca yarışmaya katılan 5 eser de satın alma dalında dereceye girdi. Yarışmada birinci olan esere 70 bin YTL, 2.'ye 40 bin, 3.'ye ise 25 bin YTL, 3 mansiyon esere 10'ar bin YTL ve ayrıca 5 esere de satın alınan ödülü olarak toplam 15 bin YTL ödül verileceğini bildirildi.

Yarışmaya katılan projeler 26 Aralık 2005-2 Ocak 2006 tarihleri arasında Tayyare Kültür Merkezi'nde sergilenecek. Projenin ödül töreni de 3 Ocak 2006 Salı günü yine Tayyare Kültür Merkezi'nde yapılacak.

 Bursa Şubesi**İL MECLİS BAŞKANI
MEHMET TUNÇAK'I
VE BURSA VALİSİ
NİHAT CANPOLAT'I
MAKAMINDA ZİYARET
ETTİK**

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından ihale edilen ve Bursa'nın geleceğini şekillendirecek olan 1/25.000 Nazım Planlara yönelik çalışmalarımız devam ediyor. Belediyenin düzenlediği tüm toplantılara katılıyor ve her ortamda yazılı ve sözlü görüşlerimizi dile getiriyoruz. En son olarak planlar hakkında konuşmak, karşılıklı görüş ve bilgi alışverişinde

bulunmak, planlar hakkında kuşku ve kaygılarımızı dile getirmek için 14 Aralık 2005 tarihinde İl Meclis Başkanı Mehmet TUNÇAK'ı ve 28 Aralık 2005 tarihinde Bursa Valisi Nihat CANPOLAT'ı makamında ziyaret ettik. Karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulan toplantılarda karşılıklı anlayışın ve bilgi aktarımının devam etmesi yönünde dileklerde bulunuldu.

Bursa Şubesi

YEREL GÜNDEM 21 KAÇAK YAPILAŞMA GRUBU İLE ÇALIŞMALARIMIZ DEVAM EDİYOR

Bursa Büyükşehir Belediyesi Yerel gündem 21 bünyesinde yer alan "Kaçak Yapı İle Mücadele Gurubunun" her ay düzenli olarak yapılan aylık toplantılarından Aralık ayı toplantısına katıldık. 07.12.2005 tarihinde yapılan toplantıda gruba üye diğer meslek odaları ile karşılıklı bilgi alışverişinde bulunuldu. Grubun eylem planı belirlendi ve bu kapsamda Ocak ayı içinde Büyükşehir Belediye sınırları içinde yer alan Beledilerin Başkanları ile kaçak yapılaşma konulu toplantı yapılmasına karar verildi. Ayrıca grup içinde Şehir Plancıları Odasının etkin bir rol alması ve diğer grup üyelerini bilgilendirmek için Ocak ayı toplantısında kaçak yapılaşma ile ilgili sunum yapmasına karar verildi.

Bursa Şubesi

OSMANGAZİ BELEDİYESİ'NİN KORUMA AMAÇLI İMAR PLANLARI TOPLANTISINDA YERİMİZİ ALDIK

26.07.2005 gün ve 25887 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme

Projelerinin Uygulanması, Denetimi ve Müelli erine İlişkin Usul ve Esaslara ait Yönetmelik gereği 12.12.2005 tarihinde yapılan toplantıda yerimizi aldık. Toplantı gündeminde yer alan Reyhan-Kayhan Hanlar bölgesi Koruma Amaçlı İmar Planı, Muradiye Koruma Amaçlı İmar Planı, Çekirge Sıcaksu Koruma Alanı ile Kentsel Sit ve Doğal Sit Alanları Koruma Geliştirme İmar Planı konularında şubemizin görüşünü sözlü ve yazılı olarak Osmangazi Belediyesine ilettik.

Bursa Şubesi

TMMOB İKK İLE, ULUDAĞ'DA YAŞANAN SU SORUNU İLE İLGİLİ BASIN AÇIKLAMASI YAPTIK

Bursa İl Koordinasyon Kurulu ve TMMOB Şehir Plancıları Odası olarak Malatya'da yaşanan su kirliliği ve salgının bir benzerinin Bursa'da her an yaşanabileceği konusunda Bursa kamaoyunu bilgilendirmek amacıyla 28.12.2005 tarihinde basın açıklaması yaptık. Uludağ Oteller Bölgesinde yer alan yapıların atık sularının Bursa'nın en önemli içme suyu kaynakları olan Doğancı Barajı ve inşaatı devam eden Nilüfer Barajlarının su havzalarını kirlettiği, oysa bu havzaların mutlak koruma alanlarının titizlikle korunması gerektiği, eğer bu titizlik gösterilmezse yakın zamanda içme suyundan yayılan salgınların daha büyük bir biçimde Bursa'da da meydana gelebileceği yönünde basın açıklaması yapıldı.

BASINA VE KAMUOYUNA

Bilindiği üzere görsel ve yazılı medyada su kirliliğinden kaynaklanan salgınlar ülkemizin gündeminde yakın zamanda ver bulmuştur

Bursa'mızı ilgilendirmesi bakımından Uludağ Oteller bölgesindeki atık sularda yine aynı dönemde basında yer almıştı

Bursa ili turizm.doğa ve barındırdığı nüfus açısından son derece önemli bir kenttir. Bu kente oluşabilecek su kirliliği soranları çok

önemli sıkıntıları beraberinde getirecektir. Uludağ da yaşanan atık su sorununa çok çabuk müdahale edilmelidir Doğancı barajı ve yapımı devam eden Nilüfer barajları da maalesef atık su tehdidi altındadır. Bu nedenle Bursa şehrinin içme suyunun temin edildiği havzalardaki mutlak koruma alanlarının korunmasında gerekli titizlik gösterilmelidir Bu konunun altını tekrar çizmek istiyoruz, içme suyunun temin edildiği havzalarda koruma titizlikle yapılmalıdır.

Bu değerlendirmeler ışığı altında TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu önerilerimiz aşağıdaki gibidir,

- 1) Uludağ Oteller Bölgesinin atık suların acilen arıtılmalı ve kapalı sistemle yer altından BUSKİ hatlarına bağlanmalıdır.
- 2) Doğancı ve Nilüfer barajları koruma alanlarında kalan koy yerleşimlerinin alt yapıları hızla iyileştirilerek sızdırmaz hale getirilmelidir. Böylece köy atık sularının yan derler ve sızmalar nedeniyle baraj alanına ulaşması önlenmelidir.

Kuruluşu gereği ve sorumluluk alanında kalan içme suyu havzalarında koruma önlemi alması gereken BUSKİ'yi acilen göreve davet ediyoruz.

Basına ve kamuoyuna saygı ile duyulur.

TMMOB BURSA İL KOORDİNASYON KURULU

Bursa Şubesi

GELENEKSEL ŞEHİRCİLİK YEMEĞİMİZİ BEKLİYORUZ

Şehir Plancıları Odası Bursa Şubesi Olarak her yıl düzenlediğimiz ve gelenekselleşen şehircilik yemeğimize bekliyoruz. Çeşitli alanlarda çalışan plancıları bir araya getiren, karşılıklı dayanışma ve kaynaşmayı sağlayan şehircilik yemeğimizi 21 Ocak 2006 tarihinde Cha-cha Restaurant'ta (mihraplıköprü akpınar c. No:2 nilüfer/Bursa) düzenliyoruz. Bilet satışı Şubemizden yapılan yemeğimize herkes davetlidir.

ANKARA’NIN ULAŞIMI VE KENTE ETKİLERİYLE İLGİLİ SEMPOZYUM DÜZENLEDİK

Şubemizce düzenlenen “Ankara’da Uygulanan Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” konulu Sempozyum 22 Aralık 2005 tarihinde Çağdaş Sanatlar Merkezi’nde yapıldı. Sempozyuma konunun asıl muhatabı olan Ankara Büyükşehir Belediyesi yöneticileri çağırılmalarına rağmen ne yazık ki katılmadı.

Sempozyumun açılış konuşmaları Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı Eser Atak, ŞPO Genel Başkanı Erhan Demirdizen ve Ankara Vali Yardımcısı Selahattin Ekremoglu tarafından yapıldı. Ardından Ankara’nın ulaşım ile ilgili son yıllarını aktaran, ağırlıklı olarak gazete haberlerinden oluşan bir sunu gerçekleştirildi.

Üç oturum halinde gerçekleştirilen Sempozyumun, sabahki birinci oturumunda “Ankara’daki ulaşım politikaları ile trafik sorunları” ele alındı. Oturum başkanlığını Şube Başkanı Eser Atak’ın yaptığı bu oturumda; Atılım Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğretim üyesi Cumhur AYDIN “Kent içlerinde Hız Yönetimi-Yaya Güvenliği”, Çankaya Üniversitesi’nden Prof. Dr. CÜNEYT ELKER “Dünyada ve Ankara’da Ulaşım Politikaları”, Şehir Plancısı ve ulaşım uzmanı ERHAN ÖNCÜ “Plan’sız Ankara’nın Plan’sız Ulaşımının Projeleri: Yaklaşımlar ve Sonuçlar”, Ankara Emniyet Müdür Yardımcısı Ahmet ÖZBAN ise kazalar ve kurum olarak yaptıkları faaliyetleri içeren sunuşlarıyla katılım sağladı.

Sempozyumun öğleden sonraki ikinci oturumunda ise “Kent mekanı - ulaşım ilişkisi” ele alındı. Oturum başkanlığını Şube II. Başkanı E. Serdar Karaduman’ın yaptığı bu oturumda; ODTÜ Öğrt. Üyesi Ela BABALIK “Kentsel Sorunların Çözümünde Ulaşım Politikaları; Ulaşım Sorunlarının Çözümünde Kent Planlama Politikaları”; ODTÜ’den Arş. Görevlisi Fikret

Atak: Büyükşehir yönetimi bilimle yanyana gelmiyor

Ulaşım suçlaması

TMMOB Ankara Şehir Planlamacıları Odası (ŞPO) Ankara Şubesi Başkanı Eser Atak, Ankara Büyükşehir Belediyesi yönetimini “bilime uzak durmakla” suçladı

ANKARA Milliyet

TMMOB Şehir Planlamacıları Odası Ankara Şubesi Başkanı Eser Atak, buskenti ulaşımında bilimsel yaklaşımdan uzaklaşımın nedeniyle sorunlar yaşandığını bildirdi. Atak, “Her ile bir havasızlık, 3 bin kilometre havasızlık” gibi kampanya başında çok önemli yollarla bir çarpıda karar verilebilir” dedi.

TMMOB Şehir Planlamacıları Odası tarafından “Ankara’da Uygulanan Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” konulu bir sempozyum düzenlendi. Ankara Vali Yardımcısı Selahattin Ekremoglu’nun da katıldığı toplantıda, çeşitli üniversitelerden gelen şehir planlamacıları, Ankara’nın kentsel gelişimine ulaşım etkisini tartıştı.

Sempozyumda konuşan Atak, Türkiye’de pek çok alanda bilimsel düşüncenin hayata geç-

irmediğini belirterek, ulaşım da aynı sıkıntı yaşandığını ifade etti.

Hükümetin ulaşım yatırımlarına karar vermede aceleci davrandığını söyleyen Atak, “Her ile bir havasızlık” ve “3 bin kilometre dula yof” gibi kampanya biçiminde yatırımlara bir çarpıda karar verilebilir. Bilim, teknik bir yama olarak kararların arkasından çekiliyor. Ülkedeki yollar ve planlamalar bilimsel esaslara göre değil, siyasi kaygılarla gerçekleştiriliyor” diye konuştu.

“Büyükşehir düzenleyeydi”

Atak, ulaştırma sempozyumuna gibi etkinlikleri Büyükşehir Belediyesi’nin düzenlenmesi gerektiğini kaydederek, “Ancak burada bir sitedir belediye tarafından bilimsel toplantılar düzenlendiğini pek göremiyoruz” dedi.

Geçmiş yönetimler döneminde belediyelerce bu tür etkinlikler düzenlendiğini anımsatan Atak, “Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin uzun

süredir “bilim ile yarı yarıya gelmediğini” söyledi.

“Çağırıldık gelmediler”

Atak, sempozyumdaki en büyük eksikliği ise çağırılmaması olduğunu Ankara Büyükşehir Belediyesi’nden katılan olmaması olarak gördüğünü ifade etti. Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Özlü’nün açılış konuşması için sempozyuma davet ettilerini belirten Eser, “Konuşma ilgili bakanlıkların da bir ay önceden oturumlarına çağırıldı. Büyükşehir Trafik Şube Müdürü ve EGO Genel Müdürlüğü’ne önce yazı, fakla gönderdik, ardından telefon açtık. Ancak oturma bir yanı verilmedi” iddiasında bulundu.

EGO Genel Müdürlüğü Ulaşım Planlama Daire Başkanlığı’nın görev tanımı “Ulaşım ile ilgili toplantı, seminer, kongre ve panel düzenlemelerine katılmak” maddesini bulunduktan da anımsatan Atak, buna rağmen sempozyuma ilgi göstermeyen yetkilileri eleştirdi.

23 Aralık 2005, Milliyet Gazetesi

ZORLU “Ankara’da Yakın Dönemde Beklenen Ulaşım Sorunları ve Kente Etkileri”; Gazi Ü. Öğrt. Üyesi Hülagü KAPLAN “Ekolojik Kentsel Planlama Kapsamında Ankara’da Ulaşım Düzenlemelerinin Kısa Bir Değerlendirmesi”; ODTÜ Öğrt. Üyesi Turgay GÜNAL “Sürülemeden otolarla sürdürülebilir bir ulaşım politikası gerçekleştirilebilir mi? isimli sunuşları gerçekleştirdi.

Sempozyumun “Forum” bölümünün yöneticiliğini ise Şube Yönetim Kurulu Üyesi S. Zafer Şahin gerçekleştirdi. Bu bölümde Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkanı Yılmaz KİLİM Ankara’daki trafik kaynaklı hava kirliliği konusunda bir sunuş yaparken, Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Kemal NALBANT Ankara ulaşım mekânında yapılan tasarım hatalarını ve yanlış uygulamaları dile getirdi. İnşaat Y. Mühendisi ve ulaşım uzmanı Mete ORER Ankara’da bilim ve teknikle bağ-

Ulaşım çözümsüzlüğe mahkûm ediliyor

TMMOB bağlı Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, “Ankara’da Uygulanan Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” adı altında düzenlediği sempozyumda, Ankara’nın ulaşım sorunlarını masaya yatırdı. Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı Eser Atak, yapılan yatırımların siyasi kaygılarla gerçekleştirildiğini söyledi. Atak, Ankara Büyükşehir Belediyesi yöneticilerinin çevrelere doğruları söyleyen, bilimi savunan kimseleri yaklaştırmadığını, bu nedenle ülke kaynaklarının yanlış yerlere aktarıldığını dikkat çekti. Atak şöyle konuştu: “Bilim teknik bir yama olarak alınan kararların arkasından çekiliyor. Yatırımlar bilimsel esasa göre değil, çoğunlukla siyasi kaygılara göre gerçekleştiriliyor. Ulaşım kendi başına bir araç haline getirilmemelidir. Kent, bir yaşam ortamı olarak görülüyorsa, düzenlemelerde insan onuruna uygun olmalıdır”

Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Demirdizen de, ulaşım sorunun çözümünün sağlam veriler üzerinde planlar yapmayı gerektirdiğini söyledi. Ulaşım sorunu ele alınırken, araç ulaşımından çok insan taşınmasına odaklanılması gerektiğini kaydeden Demirdizen, kararlar alınırken kurumlar arası veri alışverişinde bulunulması gerektiğini savundu

23 Aralık 2005, Birgün Gazetesi

Ankara Şubesi

ŞEHİR VE BÖLGE PLANCILIĞININ DA “İL PLANLAMA UZMANLIĞI” TANIMI İÇİNDE YER ALMASI İÇİN GİRİŞİMDE BULUNDUK

Şubemizin çalışma programında yer alan, şehir plancılarının istihdam olanaklarının araştırılması ve geliştirilmesi hedefine uygun olarak, DPT işyeri temsilciliğimiz ve bazı üyelerimizin de talepleri doğrultusunda, şehir plancılarının İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanlığı kadrolarına atanabilmeleri yönünde Şubemizce bir süredir çalışma yürütülmektedir.

Bu kapsamda, İl Planlama Uzmanlığının ilgili mevzuatta belirtilen görevleri ve tanımı incelenmiş, söz konusu kadronun şehir plancılarının mesleki formasyon ve becerileriyle benzerlikler taşıdığı görülmüş, bu konuda şehir plancılarının bu kadrolara atanması yönünde yasal bir engel bulunup bulunmadığı araştırılmıştır. İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanlığı Yönetmeliği’nin 9. maddesine “şehir ve bölge planlama” ibaresinin eklenmesi biçiminde yapılacak bir değişiklik ile plancıların bu kadrolara atanabilecekleri belirlenmiştir.

Bu doğrultuda konu ile ilgili olarak 3 Ocak 2006 tarihinde, İçişleri Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanı Amir ÇİÇEK, Şube Yönetim Kurulu Başkanı Eser ATAĞ ve Şube Yönetim Kurulu Üyesi S. Zafer ŞAHİN tarafından ziyaret edilerek hazırlanan dosya sunulmuş ve şehir plancılarının “planlama uzmanlığı” kadrosunda yer almasının gerekliliği ve önemi aktarılmıştır. Kurul Başkanı, konunun ileride yapılacak çalışmalarda değerlendirilebileceğini belirtmiştir.

Konunun yazılı olarak da İçişleri Bakanlığına iletilmesinin önemli olduğu düşünüldükçe Yönetmelik değişikliği talebimizi içeren ve Şubemizce oluşturulan görüş ve eklerinin SPO Yönetim Kurulunca da olumlu değerlendirilmesi halinde İçişleri Bakanlığına gönderilmesi talebiyle Genel Merkez Yönetim Kuruluna iletilmiştir.

BİLİM ADAMLARI ULAŞIMI TARTIŞTI

Ankara bilimsel süzgeçten geçirildi

ŞEHİR Plancıları Odası Ankara Şubesi, dün, başkent’in ulaşım politikasını değerlendiren bir sempozyum düzenledi. “Ankara’da Uygulanan Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri Sempozyumu”na aralarında Prof. Dr. Cüneyt Eklir, Ulaşım uzmanı Erhan Öncü ve Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi, İnşaat Mühendisi Çınar Aydın’ın da bulunduğu, çok sayıda akademisyen katıldı. Veli Yardımcısı Selahattin Ekremoğlu ile Emniyet Müdür Yardımcısı Ahmet Özban da konuşmacılar arasında yer aldı.

DÜNYADAN ÖRNEKLER

Başkent’in ulaşım politikalarının sorgulandığı sempozyumda ulaşım düzenlemelerinin nasıl sonuçlar doğardığı ve dünyada uygulanan çağdaş ulaşım politikaları ile uyumlu olup olmadığının analizi edildi.

DÜZENLEMELER DEĞİŞİYOR

Konuşmacı olarak katılan akademisyenlere göre Ankara’da taşıt öncelikli ulaşım politikaları uygulanıyor. Trafik sorunların önlem için yeni yollar yapılıyor, trafik düzenleri değiştiriliyor, katli kavşaklar inşa ediliyor. Öyle ki bu

Uzmanlara göre Başkent’teki ulaşım sorunu yeni yollarla, katli kavşaklarla çözümlenmeye çalışılıyor. Ama uygulama uzun vadede sorunları büyütecek

uygulamalar trafikte kısa vadeli rahatlamalar getirse de uzun vadede daha fazla soruna yol açıyor.

YAYALAR ÖNCELİKLI

Sempozyumun diğer bir ortak görüşü ise Ankara’nın ulaşım düzenlemeleri dünyadaki çağdaş politikaların tam tersi bir süreçte geliştiği. Avrupa kentlerinde “kentler yayalarındır” felsefesinden yola çıkarak yaya öncelikli planlar geliştiriliyor. Kent merkezleri araçlardan arındırılıyor. Yeni yaya bölgeleri yapılıyor. Ankara’daki kent merkezlerinde ise yaya özgürlüğü kısıtlanıyor.

KAYNAKLAR BİTECEK

Akademisyenlere göre, Ankara geleceğini görmeden, plansız gelişiyor. Konunun uzmanları, varolan ulaşım politikalarının devam etmesi durumunda Ankara’nın kaynaklarının yakın bir zamanda tükeneceğini öngörüyor. Kent alanları trafiğe verildiği için kent bocalamasının kaçınılmaz olacağını savunuyorlar.

Otomobilist olmayı özendiren politikaların daha fazla hava kirliliğine neden olacağını söylüyorlar. Ceyda KARAASLAN

50 BİNİN ÜZERİNDE KAZA OLDU

SEMPOZYUMA konuşmacı olarak katılan Ankara Emniyet Müdür Yardımcısı Ahmet Özban Ankara’da 2005’in ilk on ayında 50 bin 602 kaza olduğunu açıkladı. Özban, bu kazaların 5 bin 944’ünün yaralanmayla 52

sinin de ölüme sonuclandırıldığını bildirdi. Başkentte akrabalarından trafik kazasına kurban giden Ahmet Özban, kurallara uymanın ulaşımın hayati önemi olduğunu söyledi.

**“GÖKKUŞAĞI
PROJESİ” İLE İLGİLİ
GÖRÜŞLERİMİZİ
KAMUOYUNA
DUYURDUK**

Milli Kütüphanenin yanındaki İnönü Bulvarı üzerinde, alt geçidin üstünde kalan refüjde Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce "Gökkuşluğu Yolu" ismiyle yapılan alışveriş ve kafe bölgesiyle ilgili Şubemizde 12 Kasım 2005 tarihinde "PLANSIZ KAFEDE REFÜJ ÜSTÜ KÖFTE" başlığıyla bir basın açıklaması yapıldı. Basın açıklaması yapılmadan önce Büyükşehir Belediyesi'nden alana ait imar planı değişikliği olup olmadığı soruldu. Gelen yanıtta, proje kapsamında yapılan yapıların "prefabrik yapı niteliğinde olduğu için imar planı değişikliğine gerek duyulmadığı" yanıtı verildi.

Bunun üzerine yapılan basın açıklamasında projeye plansız ve ruhsatsız olarak başlandığı, planı yapılsa bile kamusal bir alan olan yollar üzerinde ticari kullanımların yer almasının yasal açıdan tartışmalı olduğu, ayrıca projenin pek çok soruna yol açacağı, ihtiyaçlar yerine rant ve reklam amacıyla yapıldığı görüşleri dile getirildi. Şubemiz alanla ilgili olarak yargı süreci hazırlığındadır.

Basın açıklamasının metni aşağıda sunulmaktadır:

“PLANSIZ KAFEDE REFÜJ ÜSTÜ KÖFTE”

Milli Kütüphanenin yanındaki İnönü Bulvarı üzerinde, alt geçidin üstünde kalan refüjde Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce "Gökkuşluğu Yolu" ismiyle bir alışveriş ve kafe bölgesi yapılmaktadır. Belediye tarafından yapılan tanıtımlarda bu alanın "üniversite gençliğinin yeni mekanı" ve "cazibe merkezi" olacağı belirtilmektedir.

Ankaralıların yararlanabileceği, sosyal ve kültürel gelişme olanağı bulacağı nitelikli mekanların oluşturulması Şehir Plancıları Odası olarak bizim de dileğimizdir. Ancak bu gibi tesislerin; imar yasasına uygun,

sorun yaratmayacak, tehlike içermeyecek ve kamusal niteliği zedelemeyecek biçimde yapılması gerekmektedir. Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi olarak yaptığımız değerlendirmede ise; bu projenin hem planlama, hem de kullanım sürecinde pek çok sorun yaratacağını göstermektedir.

Alana yönelik imar planı yok

3194 sayılı İmar Kanunu'na göre bir bölgede kullanım değişikliği yapılıyorsa, söz konusu alanda öncelikle bu yeni kullanıma yönelik İmar Planı değişikliği yapılmak zorundadır. Özellikle de kullanım değişikliği yapılan yerler, kentin o kısmında oturan tüm mülk sahiplerinden kesilen arsa paylarıyla oluşturulan yol, park, çocuk bahçesi, vb. gibi kamuya ait alanlarsa bu plan değişikliğinin yapılması hukuki bir şart halini almaktadır. Ancak, Ankara Büyükşehir Belediyesi, sorumluluğu altında olan bu bölgede halen “yol”

kullanımında olan alanda “kafe” işlevli ticari kullanımların inşaatına plansız ve ruhsatsız olarak başlamıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden alınan bilgilere göre “bu alandaki yapıların takılıp sökülebilir yapı elemanlarından yapıldığı” iddia edilmekte ve “bu nedenle İmar Planı'na gerek olmadığı” belirtilmektedir. Bu yapıların “prefabrik yapılar” olduğu savı pek inandırıcı değildir. Zira yapılan binalar, bilinen kalıcı yapı temelleri üzerine inşa edilmiş; elektrik, su, kanalizasyon, telefon, vb. tüm altyapı bağlantıları yapılmıştır. Dolayısıyla bu binaların prefabrik yapı özelliği gösterdiğini söylemek güçtür.

Kamusal alan, ticari kullanımlara tahsis ediliyor

Tesislerin yapıldığı bu alan kamuya ait olan bir “yol alanı”dır. Bir yol alanı ise sadece araçların kullandığı asfalt, şose, vs.

Tarihi evler yok oluyor

[illegible][illegible]

Ankara'daki kültürel ve tarihi dokunun önemli simgelerinden olan Ankara evleri, yetküllerin ilgisizliğine rağmen zamanla karşı direnmeye devam ediyor.

'Ankaralılar kente sahip çıkmıyor'

[illegible]

kaplamalı kısmı değil yayaların kullandığı kaldırımları ve çift yönlü yollarda refüj (ayırma alanlarını) da içerir. Yol alanına dahil olan farklı bölümlerin hepsi kamuya aittir ve ancak kamu yararına kullanılabilirler. Bu sebeple böylesine yoğun ticari kullanımların kamuya ait bir yol kesiminde yapılması imar hukuku açısından tartışmalı bir konudur. Eğer bu kullanımlar yeşil alan içindeki bir kafe kullanımı gibi görülüyorsa bu alanın büyük bölümünde yeşil alan olması gereklidir. Odamız konunun hukuki boyutunu araştırmakta olup yasal yollardan mücadelesini yürütecektir.

Bölge aşırı yoğunlaşacak ve trafik yükü artacak

Her iki yanından yol geçen bu alan, ticari alanların yaratacağı kullanım yoğunluğu ile yaya ve taşıt ulaşımı açısından karmaşa ve keşmekeş yaratacaktır. Pek çok dükkândan oluşan bu ticari merkez, bu bölgeye arabalarıyla gelenler nedeniyle yan yollardaki trafik akımında aksama ve yığılmalara sebep olacaktır. Diğer yandan, yapılan bu dükkânların gün içindeki mal giriş çıkışında ve çöplerinin alınmasında servis yolu olarak da mevcut yollar kullanılacağı için, bu da bölgedeki trafiği aksatan diğer bir sorunu oluşturacaktır.

Geniş kaldırımlar daraltılmıştır

Hatırlanacağı üzere, bu katlı kavşak tüneli ve üzerindeki ticaret merkezi alanı yapılmadan önce hem Milli kütüphane önünde hem de karşısında oldukça geniş bir kaldırım bulunmaktaydı. Ancak bugünkü duruma bakıldığında ortadan ticaret alanı elde etmek için yaya kaldırımı adeta yok edilmiş ve 1 metrelik dar bir şerit bırakılmıştır. Oysa bu kaldırımlar toplu taşıma araçlarını bekleyenler ve Milli Kütüphane gibi yoğun kamusal kullanımlara ulaşmak isteyenlerce yoğun olarak kullanılmaktadır. Yapılan düzenleme yayaları böylesine göz ardı eden bir anlayışın ürünüdür ki, alana adını veren ve refüj kenarlarına dikişlen renkli ışık verecek direklerin arasında yayaların bekleyebileceği, geçebileceği ve yürüyebileceği kadar mesafe bile bırakılmamıştır. Bu haliyle toplu taşıma yolcularının ve alandan faydalananların yol alanına taşmaları ve tehlike oluşması kaçınılmaz görünmektedir.

Projeyle metro istasyonu rezerv aktarma alanı ortadan kaldırılmıştır

Bilindiği gibi alanın tam yanında Kızılay-Aşti Metrosunun bir istasyonu inşa edilmektedir. Dolayısıyla bu metro faaliyete geçtiğinde alan çevresinde hem otomobiller, hem de otobüs besleme noktası olarak açık alanlara ihtiyaç olacaktır. Bu proje maalesef bu amaçla kullanılabilecek bir rezerv alanı ortadan kaldırmıştır. Batıkent Metro İstasyonu yanındaki otobüs hareket alanı ve halka açık otoparkın Belediye tarafından satılarak yerine market yapılmasına benzer biçimde, burada da göz göre yine önemli bir yanlış yapılmaktadır.

Asıl amaç reklam ve rant

Alana çok yakın olan Bahçelievler 7. Cadde'de her tür aktivite ve gençliğin cazip bulduğu pek çok mekan varken ve 7. Cadde'nin yayalaştırılma projesi ile çok daha cazip bir mekan oluşturma alternatifi dururken, böylesine bir yol refüjü alanında bu derece yoğun bir ticari kullanım düzenlemesinin yapılma gerekçesinin, ihtiyaçtan daha çok, reklam ve rant beklentisi olduğu açıktır. Yapılan düzenlemenin ticari ve sosyo kültürel alan sıkıntısı çeken mahalleler yerine Bahçelievler ve Emek gibi restoran ve kafe kullanımlarının kentteki en yoğun bulunduğu mahallelerde yapılmakta olması, temel amacın kentin yeni oluşan merkez alanlarından birindeki ticari rantın paylaşımı olduğunu göstermektedir.

Kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.
12.11.2005

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu

BOLU İLİ'NDEKİ BAZI BELEDİYELERİ VALİLİK YOLUYLA UYARDIK

Şube etkinlik alanımızda bulunan Bolu İli'ndeki bazı belediyelerce imar planlarının yapımına dair mevzuata aykırı olarak hazırlanan planların onaylandığı yönünde Şubemize ulaşan bilgiler doğrultusunda,

Bolu ve Düzce Valiliğine ilk yazımızı 01.11.2004 tarih ve 06.04.0362 sayı ile iletmiştik.

Bununla birlikte bir üyemizin Şubemize başvurusu doğrultusunda hala bazı belediyelerce, bazı plan değişikliklerinin İmar Kanunu'nda tanımlanan gerekliliklere uyulmadan, bazı planların ise "şehir plancısı" olmayan kişilerce imzalanarak onaylandığı öğrenildi. Şubemizce bu doğrultuda Bolu Valiliğine bir yazı yazılarak; her tür ve ölçekteki imar planı ve değişikliklerinin 3194 sayılı İmar Kanunu'nun İmar Planlarının Yapımını Yüklenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Yeterlilik Yönetmeliği'ndeki "Planlama İşlerini Yüklenecek Müellifler" başlığı altında tanımlanan müelliflerce (şehir plancıları veya karne sahibi mimarlar) yapılması ve imzalanmasının zorunlu olduğu belirtilerek, bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılmayan işlemlerden, seçilmiş ve atanmış kamu görevlilerinin de yasal olarak sorumlu olduğu belirtildi. Yazımız ekinde bu uygulamaları yaptığı öne sürülen belediyelere gerekli uyarının yapılması ve Odamıza konu hakkında bilgi verilmesi talep edildi.

25.11.2005 tarihli yazı ile Bolu Valiliği, 28.12.2005 tarihli yazı ile İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yazımızı değerlendirdiklerini ve ilgili belediyelere gereği için gönderdiklerini bildirdiler.

ŞUBEMİZİN IV. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILIYOR

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi'nin III. Dönem yönetimi dönemini tamamlamak üzere... Oda yönetmeliklerimiz gereğince iki yılda bir yapılan Şube Olağan Genel Kurulunun dördüncüsü Şubat ayı sonunda gerçekleştirilecek. Şube Genel Kurulunun çoğunluklu toplantı ve seçim tarihi 18-19 Şubat 2006, çoğunluk aranmaksızın yapılacak toplantı ve seçim tarihi ise 25-26 Şubat 2006 olarak belirlendi.

Genel Kurulda öncelikle III. Dönem Şube yönetiminin görev süresince gerçekleştirildiği çalışmalar aktarılacak. Meslek ve örgütümüzle ilgili çeşitli konularda görüş ve önerileri içeren konularla ilgili çalışma komisyonları seçilecek ve komisyonlar bu konuları öneri ya da rapor haline getirerek Genel Kurula'a sunacak ve bunlar karara bağlanacak. Üyelerimizin görüş ve önerileri genel kurulda tartışılacak. Son olarak gelecek dönem Şube Yönetim Kurulu'na aday olmak isteyenlerin başvurusu gerçekleştirilecek ve Genel Kurul'un ilk günü tamamlanacak. İkinci günde ise IV. Dönem Şube Yönetimi seçimleri yapılacaktır.

Genel Kurullar Odamızın en üst düzeyde karar organlarıdır. Genel Kurullarda alınan kararlar seçilen yönetimler için bağlayıcı nitelik taşır. Özellikle Oda politikasına yön verecek kararların tartışılması ve üretilmesi Genel Kuruldan en önemli beklentimizdir.

Odamıza üye olan tüm meslektaşlarımız, aynı zamanda Odamızın Şube ve Genel Merkez düzeyindeki Genel Kurullarına katılıp karar önerisi sunma ve oy kullanma hakkına sahip birer delegeesidir. Odamız; henüz on binlerle ifade edilen üye sayısına ulaşmamış olması nedeniyle belirli sayıda üyenin temsilciliği biçimindeki delege sistemine geçmemiştir. Oda politikaları ve yönetimine bizzat her üyenin katılım ve karar alma hakkına sahip olması anlamına gelen bu doğrudan demokratik yapılanmaya az sayıdaki meslek örgütü sahiptir. Bu bakımdan tüm üyelerimizin bunu önemli bir fırsat olarak değerlendirecek demokratik haklarını kullanmalarını diliyoruz.

Şubemizin IV. Olağan Genel Kurulu tarih, yer ve gündemi:

Çoğunluklu Toplantı:

18 Şubat 2006 Saat 10:00 – 18:00

19 Şubat 2006 Saat 09:00 – 17:00

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi
Hatay Sokak No:24/17 Kocatepe /Ankara

Çoğunluksuz Toplantı:

1. Gün: 25 Şubat 2006 Cumartesi Saat 09:30-18:00

DÖŞİM 75.Yıl Kültür Merkezi

Mithatpaşa Cad. No: 18 Yenışehir / Ankara

GÜNDEM:

1. Açılış konuşması ve başkanlık divanının seçimi
2. Konukların konuşmaları
3. Genel Kurul Komisyonlarının seçimi
4. Şube Yönetim Kurulu Çalışma raporunun sunulması ve görüşülmesi

6. Komisyon Raporlarının görüşülmesi ve karara bağlanması

7. Yeni dönem çalışmaları için dilek ve öneriler

8. Adayların başvurusu ve duyurulması

2. Gün: Seçimler 26 Şubat 2006 Pazar Saat 09:00-17:00

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

Hatay Sokak No:24/17 Kocatepe /Ankara

Ankara Şubesi

ŞUBE GÜNCESESİ

17 Kasım 2005: Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Ankara Bölge Koruma Kurulu'na Ulus'ta tescil edilmesi için önerdiği binalar ve İ. Melih Gökçek'in Ulus'a ilişkin yeni projelerinin konuşulduğu, Modern Çarşı, Hal Derneği temsilcilerinin de katıldığı, Ulus Girişimi toplantısına Odamızdan Ömer Kırıl ve E. Serdar Karaduman katıldı.

18 Kasım 2005: Ankara Tabip Odası'nın "AKP Hükümeti'nin 3 yıl değerlendirmesi" toplantısına katılım sağlandı.

22 Kasım 2005: Halkevleri'nin "Parasız Eğitim, Parasız Sağlık" mitingi, Yapı Denetimi toplantıları, çeşitli kurumlardan gelen maddi destek taleplerinin konuşulduğu İKK Toplantısı'na katılım sağlandı.

22 Kasım 2005: KESK'e bağlı Yapı-Yol Sen Sendikasının 2006 Mali Yılı Bütçe Görüşmeleri nedeniyle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı önünde 22 Kasım 2005 Salı günü Saat 12:45'te başlayıp 23 Kasım 2005 Çarşamba günü Saat 12:45'te sona erecek oturma eyleminin başlangıcında gerçekleştirilen eyleme katılım sağlandı.

23 Kasım 2005: "Ankara'nın kaldırılmaları" konusunda ANADOLU Ajans ile Eser Atak görüşme yaptı.

25 Kasım 2005: ANKARAM Platformu çalışma gruplarının, gelecek dönem çalışmalarının ve dönem sözcülüğünün konuşulduğu toplantıya Eser Atak, Sibel Küçük katıldı.

26 Kasım 2005: "3 Aralık Dünya Özürlüler Günü" dolayısıyla Kanal B, Eser Atak ile görüşme yaptı.

28 Kasım 2005: Dava konularımızdan "Ankara (Çankaya) Lodumlu 5502 Parşele Ait Nazım İmar Planı Değişikliği" keşfine E. Serdar Karaduman ve Hatice Genç katıldı.

08 Aralık 2005: KESK, DİSK, TMMOB ve TTB tarafından 17 Aralık'ta düzenlenecek "Demokratik Türkiye, Halk İçin Bütçe" Mitingine yönelik olarak Kızılay YKM önünde yapılan kitlesel basın açıklamasına katılım sağlandı.

12 Aralık 2005: ABB'nin Kuşulu Park'taki taksi durağını otoparka dönüştürme projesine ilişkin olarak düzenlenen toplantıya Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Kavaklıderem Derneği ve Şubemiz temsilcisi katılım sağladı.

22 Aralık 2005: Şubemizce "Ankara'da Uygulanan Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri" konulu Sempozyum gerçekleştirildi.

23 Aralık 2005: Tescil işlemlerine yönelik Şubelerde görevli personel için Odamızca gerçekleştirilen eğitim seminerine katılım sağlandı.

24 Aralık 2005: 23. Dönem Çalışmalarının değerlendirilmesi, Örgüt İşleyişi, TMMOB İle İlişkiler, Genel Kurul Süreci gibi konulardan oluşan gündemle yapılan Örgüt Toplantısına Şube Yönetim Kurulu Üyeleri katılım sağladı.

Hizmete imece şartı

Köylere hizmet için imece şartı koyan Gökçek, "Su ve kanalizasyon çalışmalarında öncelik, imece usulüyle işin işçilik kısmını yüklenen köylere verilecek. İşçilik sizden, malzeme bizden" dedi.

28 Aralık 2005: “Ücret Yetersizliği” ile “çalışma alanlarının yok edilmesi” sorunlarının gündeme taşınması amacıyla TMMOB tarafından “Bu ülkede Yaşananlara İtiraz Ediyorum” başlığı ile düzenlenen imza kampanyasında toplanan imzaların TBMM’ye teslim edilmesi sırasında yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.

03 Ocak 2006: İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanlığı Yönetmeliği konusunda İçişleri Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurul Başkanı Amir Çiçek ile yapılan görüşmeye Eser Atak ve S. Zafer Şahin katıldı.

16 Ocak 2006: Ankara Barosu Kent ve Çevre Kurul Başkanı Av. Berran Altuntecim ile yapılan görüşmeye Sibel Küçük katıldı.

Ankara Şubesi

BASINDA ŞUBE

18 Kasım 2005: “Meydanı Olmayan Kent” başlığı ile Cumhuriyet Ankara, Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

19 Kasım 2005: Birgün Gazetesi, “Kentte Yoksulluk” başlığı ile E. Serdar Karaduman’ın, “Araba Odaklı Ulaşım Politikası Çözumsuzlük Getirir” başlığı ile Eser Atak’ın yazılarına yer verdi.

25 Kasım 2005: “Kaldırımlar TSE kriterlerine kavuştu” başlığı ile Radikal, Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

25 Kasım 2005: “Gökkuşağı Projesinin Plan ve Ruhsatı Yok” başlığı ile Cumhuriyet Ankara Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

29 Kasım 2005: “Yayanın hakkı yok” başlığı ile Sabah Ankara Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

02 Aralık 2005: “Tarihi Evler Yok oluyor” başlığı ile Cumhuriyet Ankara S. Zafer Şahin’in görüşlerine yer verdi.

02 Aralık 2005: “Anakent Belediyesi davalık” başlığı ile Cumhuriyet Ankara Şubemizce açılan davalara yer verdi.

02 – 08 Aralık 2005: “Hizmete İmece Şartı” başlığı ile Gazete Ankara, Eser Atak’ın köylere hizmet için imece şartını koyan Melih Gökçek’in kararına ilişkin görüşlerine yer verdi.

16 Aralık 2005: Güneypark Kentsel Dönüşüm Projesinin değerlendirildiği “Kentin havalandırma koridorunu kaybederiz” başlıklı haberde Eser Atak’ın görüşlerine yer verildi.

16 Aralık 2005: “Tamamlanmayan üstgeçit yurttaşı bıkırdı” başlığı ile Cumhuriyet Ankara İstanbul yolunda gerçekleşen kazalara ilişkin Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

16 – 22 Aralık 2005: Gazete Ankara, Şubemizce gerçekleştirilen “Ankara’da Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” konulu sempozyumu “Ankara’da Ulaşım Politikaları Sempozyumu” başlığı ile duyurdu.

16 Aralık 2005: Birgün Gazetesi, Şubemizce gerçekleştirilen “Ankara’da Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” konulu sempozyumu “Ulaşım sorunu masaya yatırılıyor” başlığı ile duyurdu.

23 Aralık 2005: Birgün Gazetesi “Ulaşım çözümsüzlüğe mahkum ediliyor” başlığı ile, Milliyet Ankara “Ulaşım Suçlaması” başlığı ile Sabah Ankara da “Ankara bilimsel süzgeçten geçirildi” başlığıyla Şubemizce gerçekleştirilen “Ankara’da Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” konulu sempozyuma yer verdi.

23 Aralık 2005: Cumhuriyet Ankara, “Metro İnşaatları Bitmek Bilmiyor” ve “Yaya Bölgelerinin Yetersizliği Sorun Olarak Görülüyor Mu?” başlıkları ile Eser Atak’ın görüntü ve yazısı yer aldı.

30 Aralık 2005: Gazete Ankara “Ankara ulaşımında obez” başlığı ile Şubemizce gerçekleştirilen “Ankara’da Ulaşım Politikaları ve Kente Etkileri” konulu sempozyuma yer verdi.

30 Aralık 2005: Cumhuriyet Ankara, “Dikmen Caddesi’nde trafik çilesi” ve “Verilen sözler tutulmadı” başlığı ile Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

02 Ocak 2006: Sabah Ankara, “Sola dönüş yasak” başlığı ile Kızılay’da araçların sola dönüşünün yasaklanmasına ilişkin Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

05 Ocak 2006: Sabah Ankara, “İlkiz Sokak yaya bölgesi oluyor” başlığı ile Çankaya Belediyesi’nin İlkiz Sokak’ın yayalaştırılması kararına ilişkin Eser Atak’ın görüşlerine yer verdi.

06-19 Ocak 2006: Gazete Ankara, "Trafikte yap-boz" başlığı ile Kızılay'da araçların sola dönüşünün yasaklanmasına ilişkin Eser Atak'ın görüşlerine yer verdi.

Sola dönüş yasak

Büyükşehir Belediyesi **Ulaşım Koordinasyon Merkezi**, bu sabahтан itibaren Atatürk Bulvarı, Ziya Gökalp Caddesi ve GMK Bulvarı'ndan gelen araçların Kızılay'da sola dönüşlerini yasakladı

BÜYÜKŞEHİR Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME), Kızılay'da araçların sola dönüşünü yasakladı. Karar, bugünden itibaren uygulanmaya başlanacak. UKOME toplantısında, Atatürk Bulvarı, Ziya Gökalp Caddesi ve Gazi Mustafa Kemal Bulvarı'ndan Kızılay'a giden araçların, trafiğin rahatlaması amacıyla sola dönüşlerinin yasaklanması görüşüldü ve oybirliğiyle karar alındı.

"BİR FAYDASI OLMAZ"

Kızılay'da sola dönüşlerin yasaklanmasının bir fayda sağlamayacağı görüşünü savunan Çankaya Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cüneyt Elker, Elker, "Araştırılmadan, simülasyonu yapılmadan, neler etip, neler getireceği düşünülmeden gündeme getirilen pályatıp bir çözüm. Sola dönüşlerin yasaklanması büyük kentlilerin ulaşımında uygulanan bir yöntem. Ancak kenti bir bütün olarak planlayıp, uygulandıysa faydalar. Tek kavşak için uygulama çözüm olmaz" diye konuştu.

Şehir Planlarcı Odası Ankara Şubesi

Başkanı Eser Atak ise Kızılay'da uygulanmaya başlanması kararlaştırılan sola dönüş yasasının sorunları çözmek bir yana daha fazla sorun ve tıkanıklığı yol açacağını savundu. Atak, "Bu yöntem 2003 Ekim ayında da denemiş

ancak pek çok soruna yol açtığı için geri dönmek zorunda kalmıştı. Ankara'da trafik politikaları yıllardır helikopter üzerinden ve sofor mahallinden yönlendirilmeye çalışıyor" dedi.

 İstanbul Şubesi

ORHANLI, ÖMERLİ İÇME SUYU HAVZASI İÇİNDE YER ALAN TEPEÖREN 1. 2. VE 3. ETAP İMAR PLANI DEĞİŞİKLİKLERİNE ODAMIZ TARAFINDAN DAVA AÇILDI

Orhanlı Belediye Meclisi'nin 15.06.2004 tarih ve 34 sayılı kararıyla onaylanan Ömerli İçme Suyu Havzası Tepeören 1. Etap 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği, 35 sayılı kararıyla onaylanan Ömerli İçme Suyu Havzası Tepeören 1. Etap 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği, 36 sayılı kararıyla onaylanan Ömerli İçme Suyu Havzası Tepeören 2-3. Etap 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ve 37 sayılı kararıyla onaylanan Ömerli İçme Suyu Havzası Tepeören 2-3. Etap 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne sunulmuş ve bahse konu planlar İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13. 04. 2005 tarih ve 745 sayılı, 13. 05. 2005 tarih ve 957 sayılı kararları ile kabul edilmiş, 27. 06. 2005 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nca onaylanarak yürürlüğe girmiş olan ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde askıya çıkarılan bu planlar Odamızın Plan İnceleme Komisyonunca incelenmiş ve bazı sakıncalar belirlenerek bunların düzeltilmesi için itiraz edilmesi hususunda yönetim kurulumuza bir rapor sunulmuş ve itirazımız sonrasında ilgili planlara ilişkin dava açılmıştır.

Plan İnceleme Komisyonu'na belirlenen yasal ve hukuksal sakıncalar:

Planlama alanının tabi olduğu kanunlar ve 3194 sayılı İmar Kanunu açısından yapılan değerlendirmeye göre:

- Plan çalışmasının 3194 sayılı İmar Kanunun 8. maddesinin "b" bendine
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesine

- 3194 sayılı İmar Kanununun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliği'nin Tanımlar başlıklı 3. maddesine

- 3194 sayılı İmar Kanununun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliği'nin 14. maddesinin 1. ve 2. fıkrasına aykırı olduğu belirlenmiştir.

Plan kararları ve yer seçimleri açısından sakıncalar:

Plan paftaları üzerinde yapılan inceleme neticesinde plan kararları açısından saptanan sakıncalar.

- Bahse konu planların alanı, İstanbul'un su ihtiyacının %40 tan fazlasını karşılayan Ömerli Su Toplama Havzası içinde kalmaktadır. Bu alanda yapılaşmaya izin verilmesi bölgenin kısa zaman içinde çevresel etki ve ekolojik değerler açısından tahrip olmasına sebep olacak ve metropoliten alanın doğu-batı yönündeki gelişmesinin kuzeye doğru olmasına sebebiyet verecektir.

- Bahse konu planlar 1/25.000 Ölçekli Ömerli İçme Suyu Havzası Çevre Düzeni Koruma Planı ile bir çok noktada çelişmektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Koruma Planında havza sınırları içerisinde kalan ve "Tarım Alanı" olarak gösterilen alanlar bahse konu planlarda konut alanına dönüştürülmüştür.

- Bahse konu planlarda üniversite, sanayi, küçük sanayi, toptan ticaret gibi istihdam sağlayacak, çekim etkisi yaratacak, arazi kullanım kararları havzanın sınırları içinde konumlandırılmıştır.

- 1/25.000 Ölçekli Koruma Planı'nda Ağaçlandırılacak muhafaza orman alanı olarak gösterilmiş olan bölge bahse konu planlarda eğitim tesisleri alanı olarak gösterilerek alanın yoğun bir şekilde yapılaşmaya maruz bırakılmıştır.

- Ticaret alanları tepeören 1. Etapta kişi başına 48 m², Tepeören 2. ve 3. Etapta ise kişi başına 42 m² olarak ihtiyacın çok üzerinde belirlenmiş olmasına rağmen aynı hassasiyet diğer sosyal donatı ihtiyaçları için gösterilmemiştir.

- Bahse konu planlarda ayrılan Akaryakıt Satış ve Bakım Tesisi alanlarının aynı akslar üzerinde sayıca çok fazla ve mekânsal açıdan da birbirlerine çok yakın olarak planlaması yönetmeliğe aykırıdır.

- Bahse konu planlarda İçme suyu havzası içinde kalan bölgede yönetmeliğe aykırı olarak, yüksek öğretim tesisleri gibi çekim etkisi olan işlevler konumlandırılmıştır. Böylece İstanbul metropolünün doğal değerleri koruyan bir planlanma yaklaşımı ile planlanmasını ve gelişmesini engelleyen kararlar verilmiştir.

- Konut alanlarında önerilen nüfus yoğunluk değerlerinin birbirine çok yakın olamakla beraber yoğunluk dağılımında da bir kademelenme bulunmamaktadır.

- Yerleşme açısından risk taşıyan Enerji Nakil Hatları ve Nato Boru Hatları üzerinde, konut alanları ve sosyal tesis alanları önerilerek sağlıklı kentleşme imkanı ve sorunları planlama safhasında ortadan kaldırma olanağı ortadan kalkmıştır.

- Bahse konu planlarda 1. derece ulaşım akslarında yol genişliği değişiklik göstermekte olup, 30 m'lik yol kesiti 50 m'ye genişleyip daha sonra tekrar 30m'ye düşmektedir. Bu durum ulaşım planlamasının temel ilkelerine aykırıdır.

 İstanbul Şubesi

ŞİŞLİ, MECİDİYEKÖY MAHALLESİ 298 PAFTA, 2524 ADA, 1-2 PARSELLERE İLİŞKİN 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI TADİLATINA ASKI SÜRESİ İÇİNDE İTİRAZ EDİLDİ ve DAVA AÇILDI

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin 15. 04. 2005 gün ve 785 sayılı kararı ile tadilen uygun bulunan 16. 04. 2005 tt'li Şişli, Mecidiyeköy Mahallesi 298 Pafta,

2524 Ada, 1 – 2 Parseller ilişkin 1 / 5000 ölçekli plan tadilatına odamız tarafından askı süresi içinde itiraz edilmiş ve bahse konu plana dava açılmıştır.

Anılan plan tadilatını incelemek üzere toplanan Odamız Plan İnceleme Komisyonu incelemelerini tamamlayarak, aşağıdaki hususları tespit etmiş ve dava açılması gerektiğini belirtmiştir:

- Plan tadilatının getirdiği plan notları incelendiğinde, “Transfer Merkezi” lejantında, toplu taşıma peron yerleri ve taksi durakları dışında, transfer merkezi ile ilişkisi olmayan “alışveriş merkezi, büro ve apart otel (residence) yapılabilir” kararı getirilmiştir. Toplam alanları 23396 m2 olan söz konusu parsellere, plan notu olan “E=3” (emsal) üzerinden hesap yapıldığında, zemin altında yapılacak olan transfer merkezi hariç 70188 m2 inşaat yapılabilecektir. Zemin altında yapılacak olan inşaatlar da buna eklendiğinde 187000 m2 inşaat alanına ulaşılacaktır. Oysa, söz konusu parsellerin, 29/12/2003 tasdik tarihli Şişli Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planına göre yapılanma hakkı (emsal) olmadığı halde, 16/04/2005 tasdik tarihli plan değişikliğine göre 187000 m2 yapılanma hakkına sahip olmuştur.

- 3194 Sayılı İmar Kanunu ve yönetmeliklerine göre, plan değişikliği ile, spor alanı ve okul alanları kaldırılmaz, ancak ilgili kurumlardan görüş alınarak büyüklüğü değiştirilmemek kaydıyla hizmet edeceği çevrede yeri değiştirilebilir. İmar mevzuatının söz konusu açık hükümlerine rağmen, 16/04/2005 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Şişli, Mecidiyeköy Mahallesi, 298 pafta, 2524 ada, 1 ve 2 parsellere ilişkin plan tadilatı ile, parsellerdeki orta öğretim ve spor tesisi alanları, planlarda kaldırılmıştır. Yapılan bu tadilat sırasında Milli Eğitim Bakanlığından ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından görüş alınıp alınmadığı hususu da belirsizdir.

- Ayrıca, 3194 Sayılı Kanun ve yönetmelikleri uyarınca sağlanması

gereken donatı alanlarına ilişkin kentsel standartlar da, 16/04/2005 tasdik tarihli anılan plan tadilatı neticesinde meri planlardan spor tesisleri alanı ve eğitim tesisleri alanının kaldırılması sonucu bozulmuştur. Başka bir deyişle, söz konusu plan değişikliği sonucunda, 29/12/2003 tasdik tarihli Şişli Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planının donatı alanları azalmış ve dolayısıyla ana planın donatı dengesi bozulmuştur.

- 29/12/2003 tasdik tarihli Şişli Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planında söz konusu parseller üzerinde bulunan transfer merkezi için ayrılmış olan alanın, 16/04/2005 tasdik tarihli anılan plan değişikliği ile büyütülmesi ulaşım ihtiyaçları açısından gerekli olabilir. Ancak, plan değişikliği ile transfer merkezi alanı büyütülürken, spor tesisi alanı ve eğitim tesisi alanının kalkması, plan bütününe donatı alanını düşürecek gibi, transfer merkezi haricinde verilen E = 3 emsalinde (70188 m2 lik kapalı alanda) yapılacak olan otel, alışveriş ve büro binaları sonucunda, yapı, nüfus ve ulaşım yoğunluğu artacaktır.

- Sonuç olarak, 16/04/2005 tasdik tarihli anılan plan değişikliği ile, ana planın donatı dengesi bozulmuş, yoğunluk artışı getirilmiştir. Ayrıca, ilgili kurum ve kuruluş görüşlerinin alınıp alınmadığı da belirsiz olarak spor tesisi ve eğitim tesisi alanı kaldırılmıştır. Söz konusu plan değişikliğinde kamu yararı bulunmadığı açıktır.

Bu kapsamda, Odamız Plan İnceleme Komisyonunun saptamasına göre; yürürlükteki kanun ve yönetmeliklere, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına aykırı olan, kentlerin en çok ihtiyacı olan spor ve eğitim alanını ortadan kaldıran, ana planın bütünlüğünü bozan ve askıda bulunan 16/04/2005 tasdik tarihli 1/5000 ölçekli Şişli, Mecidiyeköy Mahallesi, 298 pafta, 2524 ada, 1 ve 2 parsellere ilişkin plan tadilatının iptal edilmesi gerekmektedir. Bu anlamda Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi tarafından bahse konu olan plana itiraz edilerek dava açılmıştır.

İstanbul Şubesi

TUZLA 12 PAFTA, 4457 PARSELE İLİŞKİN 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANININ O DAMIZCA AÇILAN DAVA SONUÇLANDI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisinin 25.07.2003 günlü 721 sayılı kararı ile kabul edilen ve 29.07.2003 onay tarihli İstanbul, Tuzla 12 pafta, 4457 parselin sağlık tesis alanı olarak planlanmasına ilişkin 1/5000 ölçekli imar planının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açtığımız dava sonuçlandı.

İstanbul Tuzla’da 12 pafta 4457 parselin sağlık tesisi olarak planlanmasına ilişkin 1/5000 ölçekli nazım imar planının, bölgenin 1/5000 ölçekli genel planı bulunmaksızın parsel bazında plan yapıldığı ve fiili durum yaratıldığı gerekçesi ile TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından açılan dava, İstanbul 2. İdare Mahkemesi’nce İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin süre itirazı yerinde görülmeyle plan iptali yönünde karara bağlandı. Mahkemenin kararına göre; söz edilen parsellere ilişkin planın, çalışmaları devam eden 1/5000 ölçekli plan bütünlüğü içinde değerlendirilmesi gerektiği belirtildi.

İstanbul 2. İdare Mahkemesi’nin karar yazısı TMMOB Şehir Plancıları Odası’nın emsal teşkil eden diğer plan çalışmalarına karşı aldığı tavrın ne kadar haklı olduğunu yeniden gösterdi. Karar yazısına göre:

“Bilindiği gibi, imar planları fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımlarını, yer seçimlerini ve gelişme eğilimlerini yönlendirmek ve toprağın kullanım dengesini en rasyonel biçimde belirlemek üzere hazırlanırlar.

Nazım imar planları, bölge veya çevre düzeni planları bulunuyorsa, bu planların ilke kararlarına uygun olarak, halihazır haritalar üzerine çizilen, varsa kadaströ durumunu gösteren, arazi parçalarının genel kullanım biçimlerini, bölge tiplerini belirleyen, bölgenin gelecekteki nüfus

yoğunluklarını ve yapı yoğunluklarını bil-diren, gelişme alanlarının yön ve büyük-lükleri ile ilkelerini açıklayan, ulaşım sistemlerini ve problemlerin çözümünü gösteren, uygulama imar planlarına esas teşkil edecek bilgileri ve kararları içeren planlardır.

Dolayısıyla nazım imar planı olan 1/5000 ölçekli planlar parsel bazında değil bütün olarak yapılabilirler.

Bakılan davada ise 1/5000 ölçekli plan yapılmaksızın tek bir parseli yönelik olarak 1/5000 ölçekli plan onanmış ve parsel sağlık tesis alanı olarak fonksiyonlandırılarak hukuka aykırı işlem oluşturulmuştur.“

Bu görüşten yola çıkan Mahkeme yukarıda alıntıladığımız nedenlerle dava konusu işlemin iptaline karar vermiş ve temyiz yolunun açık olduğunu belirterek, davayı TMMOB Şehir Plancıları Odası lehine sonuçlandırmıştır.

 İstanbul Şubesi

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ METROPOLİTEN ALAN PLANLAMA VE KENTSEL TASARIM BÜROSU BİLGİLENDİRME TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

08.12.2005 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Metropolitan Alan Planlama ve Kentsel Tasarım Bürosu'nda düzenlenen ve ilgili meslek odalarının katıldığı bilgilendirme toplantısına, Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Erhan Demirdizen, İstanbul Şube 2. Başkanımız Yrd. Doç. Dr. Pelin Pınar ÖZDEN, Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan, ve Yönetim Kurulu Üyelerimiz Öğr. Gör. Dr. Hülya Yakar ve Rasim Acar katılmışlardır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Dr.

Mimar Kadir TOPBAŞ tarafından açılan Toplantıda, Prof. Dr. Hüseyin KAPTAN tarafından Metropolitan Alan Planlama ve Kentsel Tasarım Bürosu (İMP) ve faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir. İlgili meslek odalarının sormuş olduğu sorular sonrasında ikinci bir toplantı daha yapma gereksinimi ortaya çıkmış; ileri bir tarihte bu toplantının yapılması talebiyle toplantı sona ermiştir.

 İstanbul Şubesi

İSTANBUL İÇİN SENARYO ANALİZLERİ ÇALIŞMASI YAPILDI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi APK Daire Başkanlığı'na düzenlenen “İstanbul İçin Senaryo Analizleri” toplantısı 10’ar kişilik çalışma grupları ile gerçekleştirilmiştir. 07.12.2005 tarihinde başlayan ve üç gün süren toplantıda “İmar ve Planlama” başlıklı odak grup toplantısına şubemiz adına Şubemiz 2. Başkanı Yrd. Doç. Dr. Pelin Pınar ÖZDEN katılmıştır. Çalışmada, aşağıdaki konular ele alınmıştır:

İmar ve Planlama Yönetimi Bağlamında Global Düzeyde Trendler:

- Şehir planlama yaklaşımlarındaki trendler

- Arsa ve konut üretiminde kamu ve özel sektör sorumluluk ve işbirliği alanlarında trendler

- Kültürel ve tarihi dokuyu korumaya yönelik yönetsel politika ve uygulamalarda trendler

- Çarpık şehirleşmeyi önlemeye yönelik yönetsel politika ve uygulamalarda trendler

- Afet ve risk yönetimi alanında şehir planlama ve imar uygulamalarında trendler

- Ulaşım yönetimi alanında şehir planlama ve imar uygulamalarında trendler

- Çevre yönetimi alanında şehir planlama ve imar uygulamalarında trendler

- Yasa, mevzuat, standartlar ve uygulama alanında trendler

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Özelinde, İmar Ve Planlama Yönetimi Bağlamında Gelecek 10 Yıl İle İlgili Değişim Senaryoları:

- Şehir planlama yaklaşımlarında değişim öngörütleri

- Arsa ve konut üretiminde kamu ve özel sektör sorumluluk ve işbirliği alanlarında değişim öngörütleri

- Kültürel ve tarihi dokuyu korumaya yönelik yönetsel politika ve uygulamalarda değişim öngörütleri

- Şehir planlama ve imar uygulamaları konularında değişim öngörütleri

- Çarpık şehirleşmeyi önlemeye yönelik yönetsel politika ve uygulamalarda değişim öngörütleri

- Afet ve risk yönetimi alanında şehir planlama ve imar uygulamalarında değişim öngörütleri

- Ulaşım yönetimi alanında şehir planlama ve imar uygulamalarında değişim öngörütleri

- Çevre yönetimi alanında şehir planlama ve imar uygulamalarında değişim öngörütleri

- Yasa, mevzuat, standartlar ve uygulama alanında değişim öngörütleri

-İmar ve planlama yönetimini etkileyecek sosyal, ekonomik ve politik alanda değişim öngörütleri

 İstanbul Şubesi

İSTANBUL ŞUBEMİZE VE ŞUBEMİZİN DÜZENLEDİĞİ ETKİNLİKLERE KATKIDA BULUNAN ÜYELERİMİZE PLAKETLERİ DAĞITILDI

TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nin İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ile

birlikte düzenlediği 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 29. Kolokyumu Öğrenci Yarışmasının düzenlenmesine katkı sağlayan üyelerimize ve TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube bürosunun yenilenmesine katkı sağlayan üyelerimize 3.Ocak.2006 tarihinde odamızda düzenlenen törenle teşekkür plaketleri İstanbul Şube Başkanı Ahmet Turgut tarafından verildi. Üyelerimize göstermiş oldukları destek nedeniyle teşekkür ederiz.

8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 29. Kolokyumu Öğrenci Yarışmasına Destek Veren Üyelerimiz

Sn. İsmail GÜNAL
Sn. Neslihan PALAOĞLU
Sn. İzzettin TURNALAR
Sn. Atilla ŞAHLANOĞLU

Odamızın Yenilenmesine Katkıda Bulunan Üyelerimiz

Sn. Neslihan PALAOĞLU
Sn. Hüseyin OFLAZ
Sn. Sırma TURGUT
Sn. P. Pınar ÖZDEN
Sn. Murat YAZICI
Sn. A. Dilek ÖZDEMİR
Sn. Erol AYDOĞDU
Sn. Hüseyin KOÇ
Sn. Salih OGUR
Sn. Ali Sinan ÖZEL
Sn. İsmail GÜNAL

İstanbul Şubesi

ŞUBEYE BAĞLI OLAN ÜYELERİMİZE YAYINLARIMIZ GÖNDERİLDİ

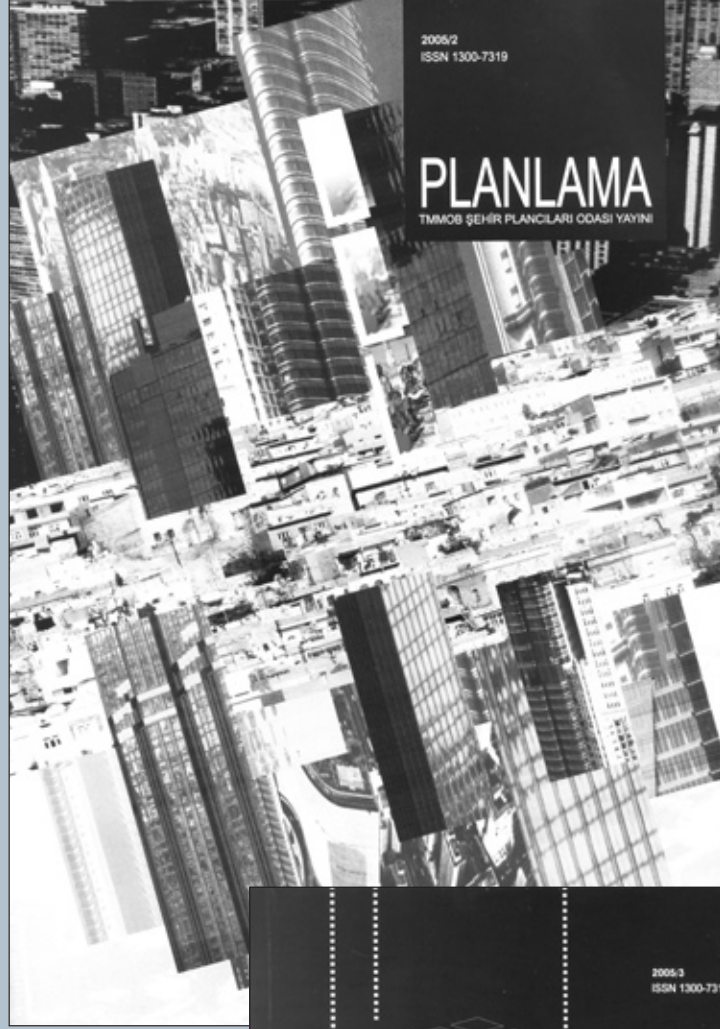
TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi tarafından basılan 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 29. Kolokyumu, TUBOP Türkiye Planlama Okulları Birliği 1. Koordinasyon Toplantısı ve Tarihi Kent Merkezlerinde Yenileme başlıklı kitaplar kolokyum sırasında kitapları alma şansı bulamayan İstanbul Şubemize bağlı tüm üyelerimizin adreslerine gönderilmiştir.

Gönderilen kitapların tüm masrafları, odamıza ek bir mali yük getirmeyecek şekilde, sponsorlarca karşılanmıştır.

Tüm üyelerimize, meslek odamızın bir hizmeti olarak ücretsiz, yeni yıl hediyesi olarak gönderdiğimiz kitaplarımızın üyelerimizin ve meslektaşlarımızın gündemi takip etmelerine yardımcı olmasını temenni ediyoruz.

Ellerine kitap ulaşmayan üyelerimiz İstanbul Şubemizi arayarak, sözkonusu kitapları temin edebilirler.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Hatay Sokak No. 24/17
Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 417 87 70
Faks: 0312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr

Aylık Haber Bülteni
Şehir Plancıları Odası Adına
Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü
Erhan Demirdizen

Yayın Sekreteri
Nevzat Can

Yazı Kurulu
Buğra Gökçe (GM)
Funda Erkal (GM)
Yaser Gündüz (GM)
Özgür Korkmaz (GM)
Ü. Nevzat Uğurel

Murat İlkme (Bursa Şb.)
Tayfun Kahraman (İstanbul Şb.)
Eser Atak (Ankara Şb.)
E. Serdar Karaduman (Ankara Şb.)
Sibel Kütük (Ankara Şb.)

Ayda bir yayınlanır
Oda birimlerine ve üyelere ücretsiz
gönderilir.

Baskıya Hazırlık
PLAN LTD. ŞTİ. — ŞERİFE ERİN
TEL: 0312 432 01 83-93

Baskı: Kardelen Ofset

3.500 adet basılmıştır.

